

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

SPORAZUM

o pridruživanju

između ► M8 Europske zajednice ◀ i Turske

(64/733/EEZ)

(SL 217, 29.12.1964., str. 3687)

Promijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Dodatni protokol	L 293	4	29.12.1972
► <u>M2</u>	Financial Protocol (*)	L 361	118	31.12.1977
► <u>M3</u>	Agreement on products within the province of the European Coal and Steel Community (*)	L 361	193	31.12.1977
► <u>M4</u>	Razmjena pisama o izmjeni članka 7. Priloga 6. Dodatnom protokolu uz Sporazum o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Turske	L 34	8	7.2.1974
► <u>M5</u>	Dopunski protokol uz Sporazum o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Turske zbog pristupanja novih država članica Zajednici	L 361	2	31.12.1977
► <u>M6</u>	Supplementary protocol on products within the province of the European Coal and Steel Community (*)	L 361	187	31.12.1977
► <u>M7</u>	Dodatni protokol uz Sporazum o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Turske	L 53	91	27.2.1988
► <u>M8</u>	Dodatni protokol uz Sporazum o pridruživanju između Europske zajednice i Turske nakon proširenja Europske unije	L 254	58	30.9.2005

(*) Ovaj akt nije nikada objavljen na hrvatskome.

▼B

SPORAZUM
o pridruživanju
između ►M8 Europske zajednice ◄ i Turske
(64/733/EEZ)

SAŽETAK
TEKST SPORAZUMA

Preambula

Glava I.: Načela

Glava II.: Provedba prijelazne faze

Poglavlje 1.: Carinska unija

Poglavlje 2.: Poljoprivreda

Poglavlje 3.: Ostale odredbe gospodarske prirode

Glava III.: Opće i završne odredbe

PROTOKOLI

Protokol br. 1: Privremeni protokol

Protokol br. 2: Financijski protokol

PREAMBULA

Njegovo Veličanstvo Kralj Belgije,

predsjednik Savezne Republike Njemačke,

predsjednik Francuske Republike,

predsjednik Talijanske Republike,

Njezino Kraljevsko Visočanstvo Velika Vojvotkinja od Luksemburga,

Njezino Veličanstvo Kraljica Nizozemske,

i Vijeće ►M8 Europske zajednice ◄,

s jedne strane, i

predsjednik Republike Turske,

s druge strane,

ustrajni da uspostave što bliže odnose između turskog naroda i naroda ujedinjenih u okviru ►M8 Europske zajednice ◄;

odlučni da osiguraju trajno poboljšanje životnih uvjeta u Turskoj i u ►M8 Europskoj zajednici ◄ ubrzanim gospodarskim napretkom i skladnim proširenjem razmjena, kao i da smanje jaz između gospodarstva Turske i gospodarstva država članica ►M8 Europske zajednice ◄;

▼ B

uzimajući u obzir specifične poteškoće koje donosi razvoj turskoga gospodarstva i potrebu da se Turskoj odobri gospodarska pomoć tijekom određenog razdoblja;

prepoznajući da će podrška ►**M8** Europske zajednice ◀ nastojanjima turskoga naroda da poboljša svoj životni standard u konačnici olakšati pristup Turske ►**M8** Europskoj zajednici ◀;

odlučni da sačuvaju i ojačaju mir i slobodu zajedničkim ostvarenjem ideala koji je nadahnuo ugovor o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀,

odlučili su sklopiti sporazum o pridruživanju između ►**M8** Europske zajednice ◀ i Turske u skladu s člankom 238. Ugovora o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀ te su u tu svrhu odredili kao svoje punomoćnike:

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJE:

g. Paul-Henri SPAAK, *potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova*

PREDSJEDNIK SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE:

g. Gerhard SCHROEDER, *ministar vanjskih poslova*

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE:

g. Maurice COUVE DE MURVILLE, *ministar vanjskih poslova*

PREDSJEDNIK TALIJANSKE REPUBLIKE:

g. Emilio COLOMBO, *ministar financija*

NJEZINO KRALJEVSKO VIŠOČANSTVO VELIKA VOJVOTKINJA LUKSEMBURGA:

g. Eugène SCHAUS, *potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova*

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKE:

g. Joseph M.A.H. LUNS, *ministar vanjskih poslova*

VIJEĆE ►**M8** EUROPSKE ZAJEDNICE ◀:

g. Joseph M.A.H. LUNS, *predsjednik Vijeća ►**M8** Europske zajednice ◀ i ministar vanjskih poslova Nizozemske*

PREDSJEDNIK REPUBLIKE TURSKE:

g. Feridun Cemal ERKIN, *ministar vanjskih poslova*

koji su se, razmijenivši svoje punomoći za koje je utvrđeno da su u dobrom i valjanom obliku,

SPORAZUMJELI KAKO SLIJEDI:

▼B

GLAVA I.

NAČELA

Članak 1.

Ovim se sporazumom uspostavlja pridruživanje između ►**M8** Europske zajednice ◀ i Turske.

Članak 2.

1. Cilj je ovog Sporazuma promicati trajno i uravnoteženo jačanje trgovinskih i gospodarskih odnosa među strankama, uzimajući u cijelosti u obzir potrebu da se osigura ubrzani razvoj gospodarstva Turske i povećća stopa zaposlenosti i životni uvjeti turskog naroda.

2. Radi ostvarivanja ciljeva navedenih u prethodnom stavku, postupno uvođenje carinske unije predviđeno je u skladu s uvjetima i na načine navedene u člancima 3., 4. i 5.

3. Pridruživanje uključuje:

- a) pripremnu fazu;
- b) prijelaznu fazu;
- c) završnu fazu.

Članak 3.

1. Tijekom pripremne faze, Turska uz pomoć ►**M8** Europske zajednice ◀ jača svoje gospodarstvo kako bi mogla preuzeti obveze koje će joj biti nametnute tijekom prijelazne i završne faze.

Načini primjene koji se odnose na ovu pripremnu fazu, posebno uz pomoć ►**M8** Europske zajednice ◀, utvrđeni su u privremenom protokolu i u financijskom protokolu koji se nalaze u Prilogu ovom Sporazumu.

2. Pripremna faza traje pet godina, osim u slučaju produljenja čiji su načini predviđeni u privremenom protokolu.

Prijelaz na privremenu fazu odvija se u skladu s uvjetima i načinima predviđenim u prvom članku privremenog protokola.

Članak 4.

1. Tijekom prijelazne faze, ugovorne stranke na temelju uzajamnih i ujednačenih obveza osiguravaju:

- postupno uvođenje carinske unije između Turske i ►**M8** Europske zajednice ◀,
- približavanje gospodarskih politika Turske gospodarskim politikama ►**M8** Europske zajednice ◀ kako bi se osiguralo dobro funkcioniranje pridruživanja i razvoj zajedničkih aktivnosti koje su u tu svrhu potrebne.

▼B

2. Trajanje ove faze ne bi trebalo biti dulje od dvanaest godina, podložno iznimkama koje se predviđaju zajedničkim sporazumom. Te iznimke ne smiju biti prepreka za dovršetak uspostave carinske unije u razumnom roku.

Članak 5.

Konačna faza temelji se na carinskoj uniji i podrazumijeva jačanje koordinacije gospodarskih politika ugovornih stranaka.

Članak 6.

Kako bi se osigurala primjena i postupni razvoj režima pridruživanja, ugovorne se stranke sastaju u okviru Vijeća za pridruživanje koje djeluje unutar ograničenja koja su mu dodijeljena sporazumom.

Članak 7.

Ugovorne stranke poduzimaju sve opće ili specifične mjere potrebne kako bi se osiguralo izvršavanje obaveza koje proistječu iz sporazuma.

One se suzdržavaju od svih mjera koje bi mogle dovesti u opasnost ostvarivanje ciljeva iz Sporazuma.

GLAVA II.

PROVEDBA PRIJELAZNE FAZE*Članak 8.*

Radi ostvarivanja ciljeva navedenih u članku 4., Vijeće za pridruživanje prije početka prijelazne faze i u skladu s postupkom predviđenim u prvom članku privremenog protokola utvrđuje uvjete, načine i ritam provedbe odredaba koje se odnose na područja predviđena Ugovorom o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀ koja će se morati uzeti u obzir, a posebno ona utvrđena u ovoj glavi, kao i svaku zaštitnu klauzulu koja bi se mogla pokazati korisnom.

Članak 9.

Ugovorne stranke prepoznaju da je u području primjene Sporazuma, ne dovodeći u pitanje posebne odredbe koje bi mogle biti utvrđene u skladu s člankom 8., svaka diskriminacija na nacionalnoj osnovi zabranjena u skladu s načelom navedenim u članku 7. Ugovora o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀.

▼B

Prvo poglavlje

Carinska unija*Članak 10.*

1. Carinska unija predviđena u članku 2. stavku 2. Sporazuma obuhvaća sveukupnu razmjenu robe.

2. Carinska unija obuhvaća:

— zabranu, prilikom uvoza i izvoza, carina i poreza s istim učinkom i kvantitativnih ograničenja između država članica ►**M8** Europske zajednice ◀ i Turske, kao i zabranu svih drugih mjera s jednakim učinkom čiji je cilj nacionalnoj proizvodnji osigurati zaštitu koja je u suprotnosti sa ciljevima Sporazuma,

— u odnosima između Turske i trećih zemalja, donošenje zajedničke carinske tarife ►**M8** Europske zajednice ◀, kao i približavanje u pogledu drugih propisa koje ►**M8** Europska zajednica ◀ primjenjuje u pogledu vanjske trgovine.

Poglavlje 2.

Poljoprivreda*Članak 11.*

1. Režim pridruživanja obuhvaća poljoprivredu i razmjenu poljoprivrednih proizvoda u skladu s posebnim načinima, vodeći računa o zajedničkoj poljoprivrednoj politici ►**M8** Europske zajednice ◀.

2. Pod poljoprivrednim se proizvodima podrazumijevaju proizvodi navedeni na popisu u Prilogu II. Ugovoru o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀, kako je trenutno dopunjen u skladu s odredbama članka 38. stavka 3. navedenog Ugovora.

Poglavlje 3.

Ostale odredbe gospodarske naravi*Članak 12.*

Ugovorne stranke sporazumne su da će se voditi člancima 48., 49. i 50. Ugovora o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀ kako bi postupno ostvarile slobodno kretanje radnika među njima.

Članak 13.

Ugovorne stranke sporazumne su da će se voditi člancima od 52. do 56. te člankom 58. Ugovora o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀ kako bi među sobom uklonile ograničenja u pogledu slobode nastana.

▼ B*Članak 14.*

Ugovorne stranke sporazumne su da će se voditi člancima 55. i 56. te člancima od 58. do 65. Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀ kako bi među sobom uklonile ograničenja u pogledu slobode pružanja usluga.

Članak 15.

Uvjeti i načini proširenja na Tursku odredaba Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀ i akata donesenih na temelju tih odredaba u pogledu prijevoza utvrđuju se vodeći računa o geografskom položaju Turske.

Članak 16.

Ugovorne stranke prepoznaju da načela navedena u odredbama u pogledu tržišnog natjecanja, oporezivanja i približavanja zakonodavstva, sadržanih u glavi I. trećeg dijela Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀, trebaju postati primjenjiva u njihovim odnosima pridruživanja.

Članak 17.

Svaka država stranka Sporazuma provodi gospodarsku politiku potrebnu kako bi se osigurala ravnoteža njezine ukupne platne bilance i održavanja povjerenja u njenu valutu, pritom osiguravajući trajan i uravnotežen rast svojega gospodarstva u stabilnosti razine cijena.

Ona provodi politiku konjunktura i posebno financijsku i monetarnu politiku kako bi postigla te ciljeve.

Članak 18.

Svaka država stranka ovog Sporazuma u pogledu deviznog tečaja provodi politiku koja omogućuje ostvarivanje ciljeva pridruživanja.

Članak 19.

Države članice ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turska dopuštaju, u valuti zemlje u kojoj prebivaju vjerovnik i korisnici, plaćanja ili prijenose koja se odnose na razmjene robe, usluga i kapitala, kao i prijenose kapitala i plaća, u mjeri u kojoj je promet roba, usluga, kapitala i osoba među njima oslobođen na temelju Sporazuma.

Članak 20.

Ugovorne se stranke savjetuju kako bi između država članica ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske olakšale kretanja kapitala koja potpomažu ostvarivanje ciljeva Sporazuma.

One nastoje istražiti sve načine koji promiču ulaganja kapitala iz država članica ► **M8** Europske zajednice ◀ u Tursku koja bi mogla doprinijeti razvoju turskoga gospodarstva.

▼ B

Stanovnici svake države članice koriste sve prednosti, posebno u pogledu deviznog tečaja i u poreznom pogledu, koje se tiču postupanja sa stranim kapitalom, a koje Turska daje drugoj državi članici ili trećoj zemlji.

Članak 21.

Ugovorne stranke suglasne su da će izraditi savjetodavnu proceduru koja omogućava osiguravanje koordinacije njihovih trgovinskih politika u pogledu trećih zemalja i poštivanje njihovih uzajamnih interesa u tom području, između ostalog u slučaju naknadnih pristupanja ili pridruživanja trećih zemalja ► **M8** Europskoj zajednici ◀.

GLAVA III.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 22.*

1. Radi ostvarivanja ciljeva utvrđenih Sporazumom i u slučajevima koje on predviđa, Vijeće za pridruživanje ima ovlaštenje za donošenje odluka. Svaka od dviju stranaka obavezna je poduzeti mjere koje obuhvaćaju izvršavanje donesenih odluka. Vijeće za pridruživanje također može dati korisne preporuke.

2. Vijeće za pridruživanje periodično pregledava rezultate režima pridruživanja, vodeći računa o ciljevima Sporazuma. Međutim, tijekom pripremnog razdoblja, ti se pregledi ograničavaju na razmjenu mišljenja.

3. Od početka prijelazne faze, Vijeće za pridruživanje donosi odgovarajuće odluke u slučaju kada se čini da je potrebna zajednička aktivnost ugovornih stranaka kako bi se u provedbi režima pridruživanja postigao jedan od ciljeva Sporazuma, osim ako u potpunosti nisu predviđena ovlaštenja za aktivnosti potrebna u tu svrhu.

Članak 23.

Vijeće za pridruživanje sastoji se s jedne strane od članova vlada država članica, Vijeća i Komisije ► **M8** Europske zajednice ◀, a s druge strane od članova Turske vlade.

Članovi Vijeća za pridruživanje mogu biti zastupani u uvjetima predviđenima u poslovniku.

Vijeće za udruživanje donosi odluke jednoglasno.

Članak 24.

Predsjedništvo nad Vijećem za pridruživanje naizmjenice preuzimaju predstavnik ► **M8** Europske zajednice ◀ i predstavnik Turske, a traje šest mjeseci. Trajanje prvog kruga predsjedništva može se skratiti odlukom Vijeća za pridruživanje.

Vijeće za pridruživanje donosi svoj poslovnik.

▼B

Ono može donijeti odluku o osnivanju odbora za pomoć u ostvarivanju ciljeva, a posebno odbor koji bi osigurao kontinuitet suradnje potreban radi dobrog funkcioniranja Sporazuma.

Vijeće za pridruživanje određuje misiju i nadležnosti svojih odbora.

Članak 25.

1. Svaka ugovorna stranka može Vijeću za pridruživanje podnijeti svaki spor koji se odnosi na primjenu ili tumačenje Sporazuma, a tiče se ►**M8** Europske zajednice ◀, države članice ►**M8** Europske zajednice ◀ ili Turske.

2. Vijeće za pridruživanje može spor riješiti odlukom; ono također može odlučiti da spor podnese Sudu pravde Europskih zajednica ili nekom drugom postojećem sudu.

3. Svaka je stranka obavezna poduzeti mjere radi izvršenja odluke ili presude.

4. Vijeće za pridruživanje utvrđuje, u skladu s člankom 8. Sporazuma, načine arbitražnog postupka ili svakog drugog sudskog postupka kojemu ugovorne stranke mogu pribjeći tijekom prijelazne i završne faze Sporazuma u slučaju kada se spor nije mogao riješiti u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

Članak 26.

Odredbe ovog Sporazuma ne primjenjuju se na proizvode koji spadaju u nadležnost ►**M8** Europske zajednice ◀ za ugljen i čelik.

Članak 27.

Vijeće za pridruživanje poduzima sve korisne mjere kako bi se olakšala suradnja i potrebni kontakti između Europske parlamentarne skupštine i Gospodarskog i socijalno odbora i drugih tijela ►**M8** Europske zajednice ◀ s jedne strane, te Turskog parlamenta i odgovarajućih turskih tijela s druge strane.

Međutim, tijekom pripreme faze, ti se kontakti ograničavaju na odnose između Europske parlamentarne skupštine i Turskog parlamenta.

Članak 28.

Čim funkcioniranje Sporazuma bude omogućilo da se razmotri da Turska u cijelosti prihvati obveze koje proizlaze iz Ugovora o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀, ugovorne stranke ispituju mogućnost pristupanja Turske ►**M8** Europskoj zajednici ◀.

▼M8*Članak 29.*

Ovaj se Sporazum primjenjuje na područje na koje se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske zajednice, pod uvjetima određenim u tom Ugovoru, i na državno područje Republike Turske.

▼B*Članak 30.*

Protokoli za koje su se ugovorne stranke sporazumjele da se prilažu ovom Sporazumu čine njegov sastavni dio.

Članak 31.

Sporazum potvrđuju države potpisnice u skladu sa svojim ustavnim propisima te se od strane ►**M8** Europske zajednice ◀ valjano sklapa odlukom Vijeća donesenom u skladu s odredbama Ugovora o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀, o kojoj se obavješćuju stranke Sporazuma.

Instrumenti ratifikacije i obavijest o sklapanju predviđeni ovim Sporazumom razmjenjuju se u Bruxellesu.

Članak 32.

Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma razmjene instrumenata ratifikacije predviđenih u članku 31.

Članak 33.

Sporazum je sastavljen u po dva primjerka na njemačkom, francuskom, talijanskom, nizozemskom i turskom jeziku, s time da su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

▼B**PROTOKOL br. 1****Privremeni protokol**

UGOVORNE STRANKE,

svjesne važnosti, posebno u pripreмноj fazi, izvoza duhana, groždica, suhih smokava i lješnjaka za tursko gospodarstvo,

u želji da donesu privremeni protokol predviđen u članku 3. Sporazuma o pridruživanju,

SPORAZUMJELE SU SE o sljedećim odredbama:

Članak 1.

1. Četiri godine nakon stupanja Sporazuma na snagu, Vijeće za pridruživanje ispituje, vodeći računa o gospodarskoj situaciji Turske, je li moguće, u obliku dodatnog protokola, donijeti odredbe u pogledu uvjeta, načina i ritma ostvarivanja prijelazne faze predviđene u članku 4. Sporazuma.

Ugovorne stranke potpisuju dodatni protokol koji stupa na snagu nakon završetka potrebnih ustavnih postupaka u svakoj od njih.

2. Ako u roku od pet godina nije bilo moguće donijeti dodatni protokol, ponovno se pokreće postupak predviđen u stavku 1. nakon roka koji određuje Vijeće za pridruživanje, a koji ne smije biti dulji od tri godine.

3. Odredbe ovog protokola ostaju valjane sve do stupanja na snagu dodatnog protokola, a najkasnije do kraja desete godine.

Međutim, u slučaju da je bilo moguće donijeti dodatni protokol, ali da on nije mogao stupiti na snagu na kraju desete godine, privremeni se protokol produljuje na razdoblje od najviše jedne godine.

U slučaju kada po isteku devete godine nije bilo moguće donijeti dodatni protokol, Vijeće za pridruživanje odlučuje o režimu nakon pripreმne faze koji vrijedi od kraja desete godine.

Članak 2.

Od stupanja na snagu ovog protokola, države članice ►**M8** Europske zajednice ◀ otvaraju sljedeće godišnje carinske kvote za uvoz podrijetlom iz Turske:

a) 24.01 – *Neprerađeni duhan; duhanski otpaci*

Belgijsko-luksemburška gospodarska unija	1 250 tona
Savezna Republika Njemačka	6 600 tona
Francuska	2 550 tona
Italija	1 500 tona
Nizozemska	600 tona

U okviru ovih carinskih kvota, svaka država članica primjenjuje carinu jednaku carini koju primjenjuje na uvoz istih proizvoda u okviru Sporazuma o pridruživanju koji je ►**M8** Europska zajednica ◀ potpisala 9. srpnja 1961.

▼B

b) *ex 08.04 – Groždice* (u pakiranju od 15 kg ili manje)

Belgijsko-luksemburška gospodarska unija	3 250 tona
Savezna Republika Njemačka	9 750 tona
Francuska	2 800 tona
Italija	7 700 tona
Nizozemska	6 500 tona

U okviru ovih carinskih kvota, svaka država članica primjenjuje carinu jednaku carini koju primjenjuje na uvoz istih proizvoda u okviru Sporazuma o pridruživanju koji je ►**M8** Europska zajednica ◀ potpisala 9. srpnja 1961.

c) *ex 08.03 – Suhe smokve* (u pakiranju od 15 kg ili manje)

Belgijsko-luksemburška gospodarska unija	840 tona
Savezna Republika Njemačka	5 000 tona
Francuska	7 000 tona
Nizozemska	160 tona

U okviru ovih carinskih kvota, svaka država članica do konačnog usklađivanja nacionalnih carina država članica ►**M8** Europske zajednice ◀ u pogledu zajedničke carinske tarife za suhe smokve primjenjuje carinu jednaku osnovnoj carini u smislu članka 14. stavka 1. Ugovora o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀, umanjenu za polovinu smanjenja koje si međusobno odobravaju države članice ►**M8** Europske zajednice ◀.

U slučaju da su odredbe privremenog protokola još uvijek na snazi u trenutku konačnog usklađenja nacionalnih carina država članica u pogledu zajedničke carinske tarife za suhe smokve, ►**M8** Europska zajednica ◀ poduzima potrebne carinske mjere kako bi u pogledu Turske sačuvala trgovinske prednosti jednake onima koje su joj osigurane na temelju prethodne alineje, vodeći računa o odredbama članka 3.

d) *ex 08.05 – Svježe ili suho voće u ljusci, bez ljuske ili oljušteno: lješnjaci*

Belgijsko-luksemburška gospodarska unija	540 tona
Savezna Republika Njemačka	14 500 tona
Francuska	1 250 tona
Nizozemska	710 tona

U okviru ove carinske kvote, svaka država članica ►**M8** Europske zajednice ◀ primjenjuje carinu od 2,5 % *ad valorem*.

Između ostalog, države članice ►**M8** Europske zajednice ◀ od trenutka stupanja na snagu Sporazuma za ovaj proizvod ostvaruju potpuno ukidanje carina unutar ►**M8** Europske zajednice ◀ i potpunu primjenu zajedničke carinske tarife.

▼ **B***Članak 3.*

Od trenutka konačnog usklađivanja nacionalnih carina država članica ► **M8** Europske zajednice ◀ u pogledu zajedničke carinske tarife za proizvode predviđene u članku 2., ► **M8** Europska zajednica ◀ svake godine u korist Turske otvara carinske kvote za količine jednake zbroju nacionalnih kvota otvorenih na taj dan. Taj se postupak primjenjuje ne dovodeći u pitanje odluke koje bi Vijeće za pridruživanje moglo donijeti na temelju članka 4. za sljedeću kalendarsku godinu.

Međutim, što se tiče lješnjaka, taj se postupak primjenjuje na lješnjake tek u trenutku kada je, zajedno s tri ostala proizvoda, obavljeno usklađivanje nacionalnih carina država članica ► **M8** Europske zajednice ◀ u pogledu zajedničke carinske tarife.

Članak 4.

Nakon druge godine koja slijedi nakon stupanja na snagu Sporazuma, Vijeće za pridruživanje može odlučiti povećati količinu carinskih kvota predviđenu u člancima 2. i 3. U slučaju da ne postoji suprotna odluka Vijeća za pridruživanje, ta povećanja ostaju. Svako povećanje stupa na snagu sljedeće kalendarske godine.

Članak 5.

U slučaju da se dan stupanja na snagu Sporazuma ne poklapa s početkom kalendarske godine, države članice ► **M8** Europske zajednice ◀ otvaraju, za razdoblje od dana stupanja na snagu Sporazuma do početka sljedeće kalendarske godine, carinske kvote za količinu koja odgovara dvanaestini količina navedenih u članku 2. za svaki mjesec između dana stupanja na snagu Sporazuma i početka sljedeće kalendarske godine.

Međutim, čim Sporazum stupa na snagu, Vijeće za pridruživanje može odlučiti povećati veličinu carinskih kvota koja proizlaze iz primjene prethodne alineje kako bi se uzeo u obzir sezonski karakter izvoza dotičnih proizvoda.

Članak 6.

Na kraju treće godine od stupanja na snagu Sporazuma, Vijeće za pridruživanje može odlučiti o mjerama koje bi mogle pogodovati prodaji drugih proizvoda na tržištu ► **M8** Europske zajednice ◀ od onih predviđenih u članku 2.

Članak 7.

Odmah nakon provedbe zajedničke poljoprivredne politike za duhan, lješnjake ili suhe smokve, ► **M8** Europska zajednica ◀ donosi mjere koje su eventualno potrebne kako bi Turskoj sačuvala, vodeći računa o režimu predviđenom za tu zajedničku poljoprivrednu politiku, mogućnosti izvoza koje su jednake mogućnostima koje su joj osigurane na temelju ovog protokola.

▼B*Članak 8.*

U slučaju da ►**M8** Europska zajednica ◀ otvori carinske kvote za proizvode predviđene u članku 2. ovog protokola, prema Turskoj se neće postupati manje povoljno u pogledu razine carina koje vrijede u okviru tih carinskih kvota nego prema nekoj zemlji koja nije stranka Sporazuma.

Članak 9.

Turska nastoji prema svim državama članicama ►**M8** Europske zajednice ◀ postupati na najpovoljniji način koje je jednak načinu na koji postupa prema jednoj ili više njih.

Članak 10.

Svaka ugovorna stranka može, tijekom pripremne faze, Vijeću za pridruživanje podnijeti sve poteškoće u pogledu prava nastana, pružanja usluga, prijevoza i tržišnog natjecanja. Ako je to potrebno, Vijeće za pridruživanje može ugovornim strankama uputiti korisne preporuke kako bi se uklonile te poteškoće.

Članak 11.

Ovaj se Protokol nalazi u Prilogu Sporazumu.

▼B

PROTOKOL br. 2
Financijski protokol

UGOVORNE STRANKE,

u velikoj želji da pogoduju ubrzanom razvoju turskoga gospodarstva radi olakšavanja ostvarivanja ciljeva Sporazuma o pridruživanju,

SPORAZUMJELE SU SE o sljedećim odredbama:

Članak 1.

Turska država i turska poduzeća mogu Europskoj investicijskoj banci predložiti zahtjeve za financiranje investicijskih projekata koji doprinose rastu produktivnosti turskoga gospodarstva, promičući ostvarivanje ciljeva Sporazuma u okviru plana turskog razvoja, a potonja ih obavješuje o ishodu njihovih zahtjeva.

Članak 2.

Zahtjevi koji su dobili pozitivno rješenje financiraju se zajmovima. Ukupni iznos takvih zajmova može iznositi najviše 175 milijuna obračunskih jedinica i biti angažiran tijekom pet godina nakon stupanja na snagu Sporazuma.

Članak 3.

Zahtjevi za financiranjem, kada dolaze od turskih poduzeća, mogu biti pozitivno riješeni samo uz pristanak Turske vlade.

Članak 4.

1. Zajmovi se odobravaju na temelju gospodarskih karakteristika projekata za čije su financiranje namijenjeni.
2. Zajmovi koji se posebno odnose na nejasne ili dugoročne investicije mogu biti popraćeni posebnim uvjetima, kao što su smanjena kamatna stopa, produljeni rokovi otplate, razdoblja počeka i, kada je to potrebno, drugim posebnim načinima otplate koji bi Turskoj mogli olakšati otplaćivanje tih zajmova.
3. Kada je zajam odobren poduzeću ili tijelu koje nije Turska država, odobravanje toga zajma podliježe jamstvu Turske države.

Članak 5.

1. Banka može odrediti da je odobravanje zajmova podložno organizaciji natječaja ili poziva za ponude. Sudjelovanje u tim natječajima ili pozivima za ponude otvoreno je, pod jednakim uvjetima, svim fizičkim ili pravnim osobama s prebivalištem u Turskoj i državama članicama ► **M8** Europske zajednice ◀.
2. Zajmovi se mogu koristiti za pokrivanje troškova uvoza, kao i za unutarnje troškove potrebne za realizaciju odobrenih investicijskih projekata.

▼ **B**

3. Banka pazi na to da su sredstva iskorištena na najracionalniji način i u skladu s ciljevima Sporazuma.

Članak 6.

Turska se obvezuje dužnicima, korisnicima zajmova, omogućiti kupnju strane valute potrebne za vraćanje glavnice i kamata.

Članak 7.

Natječajni organizirani u okviru ovog Protokola radi realizacije određenih projekata mogu biti u obliku sudjelovanja u financiranju u kojima posebno sudjeluju treće zemlje, međunarodne financijske organizacije ili kreditna ili razvojna tijela i institucije Turske ili država članica ► **M8** Europske zajednice ◀.

Članak 8.

Pomoć predviđena za gospodarski i socijalni razvoj Turske u uvjetima navedenima u Sporazumu i u ovom protokolu predstavlja komplementarno nastojanje u odnosu na ono koje ostvaruje Turska država.

Članak 9.

Ovaj se Protokol nalazi u Prilogu Sporazumu.

U POTVRDU TOGA, dolje potpisani punomoćnici potpisali su ovaj Sporazum.

Sastavljeno u Ankari dvanaestog rujna tisuću devetsto šezdeset i treće.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges,

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

Paul-Henri SPAAK

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland,

Gerhard SCHRÖDER

Pour le Président de la République française,

Maurice COUVE de MURVILLE

Per il Presidente della Repubblica italiana,

Emilio COLOMBO

Pour Son Altesse Royale la Grande-Duchesse de Luxembourg,

Eugène SCHAUS

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

Joseph M.A.H. LUNS

Im Namen des Rates der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft,

Pour le Conseil de la Communauté économique européenne,

Per il Consiglio della Comunità Economica Europea,

Voor de Raad der Europese Economische Gemeenschap,

Joseph M.A.H. LUNS

Türkiye Cumhuriyeti adina,

Feridun Cemal ERKIN

▼ M1**DODATNI PROTOKOL**
PREAMBULA

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJANACA,

PREDSJEDNIK SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE,

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE,

PREDSJEDNIK TALIJANSKE REPUBLIKE,

NJGOVA KRALJEVSKA VISOST VELIKI VOJVODA OD LUKSEMBURGA,

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKE,

i

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

s jedne strane, i

PREDSJEDNIK REPUBLIKE TURSKE,

s druge strane,

BUDUĆI DA Sporazum o pridruživanju između ► M8 Europske zajednice ◀ i Turske predviđa da će nakon pripremnog razdoblja pridruživanja slijediti prijelazno razdoblje;

PRIZNAJUĆI da je pripremono razdoblje, u velikoj mjeri i u skladu s ciljevima Sporazuma o pridruživanju, doprinijelo jačanju gospodarskih odnosa općenito i posebno širenju trgovine između ► M8 Europske zajednice ◀ i Turske;

VJERUJUĆI da su ostvareni uvjeti za prijelaz iz pripremnog u prijelazno razdoblje;

ODLUČNI usvojiti, u obliku Dodatnog protokola, odredbe u vezi s uvjetima, načinima i vremenskim okvirima za provedbu prijelaznog razdoblja;

BUDUĆI DA tijekom prijelaznog razdoblja ugovorne stranke moraju osigurati, na temelju uzajamnih i uravnoteženih obveza, postupno uspostavljanje carinske unije između Turske i ► M8 Europske zajednice ◀ i bolje usklađivanje gospodarskih politika Turske i ► M8 Europske zajednice ◀ kako bi se osiguralo ispravno funkcioniranje pridruživanja kao i razvoj za to potrebnih zajedničkih mjera;

▼ M1

ODREDILI su kao svoje opunomoćenike:

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJANACA:

g. Pierrea HARMELA,
ministra vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE:

g. Waltera SCHEELA,
ministra vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE:

g. Mauricea SCHUMANNA,
ministra vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK TALIJANSKE REPUBLIKE:

g. Marija PEDINIJA,
državnog podtajnika za vanjske poslove;

NJEGOVA KRALJEVSKA VISOST VELIKI VOJVODA OD
LUKSEMBURGA:

g. Gastona THORNA,
ministra vanjskih poslova;

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKE:

g. J.M.A.H. LUNSA,
ministra vanjskih poslova;

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA:

g. Waltera SCHEELA,
vršitelja dužnosti predsjednika Vijeća Europskih zajednica;
g. Franca Mariju MALFATTIJA,
predsjednika Komisije Europskih zajednica;

PREDSJEDNIK REPUBLIKE TURSKE:

g. Ihsana Sabrija ÇAGLAYANGÍLA,
ministra vanjskih poslova;

KOJI SU SE, razmijenivši svoje punomoći, za koje je utvrđeno da su u
valjanom i propisanom obliku,

SPORAZUMJELI o sljedećim odredbama koje se prilažu Sporazumu o pridru-
živanju:

▼ M1*Članak 1.*

Ovim se Protokolom utvrđuju uvjeti, načini i vremenski okviri za provedbu prijelaznog razdoblja iz članka 4. Sporazuma o pridruživanju između ► M8 Europske zajednice ◀ i Turske.

GLAVA I.

SLOBODNO KRETANJE ROBE

Članak 2.

1. Odredbe poglavlja I. odjeljka I. i poglavlja II. ove glave primjenjuju se:

(a) na robu proizvedenu u ► M8 Europskoj zajednici ◀ ili u Turskoj, uključujući robu koja je u cijelosti ili djelomično dobivena ili proizvedena iz proizvoda iz trećih zemalja koji su u slobodnom prometu u ► M8 Europskoj zajednici ◀ ili u Turskoj;

(b) na robu iz trećih zemalja koja je u slobodnom prometu u ► M8 Europskoj zajednici ◀ ili u Turskoj.

2. Za proizvode iz trećih zemalja smatra se da su u slobodnom prometu u ► M8 Europskoj zajednici ◀ ili u Turskoj ako su ispunjene uvozne formalnosti i obračunane sve plative carine ili davanja s istovrsnim učinkom u ► M8 Europskoj zajednici ◀ ili u Turskoj i ako se na njih nije primijenila povlastica potpunog ili djelomičnog povrata takvih carina ili davanja.

3. Roba uvezena iz trećih zemalja u ► M8 Europsku zajednicu ◀ ili u Tursku i kojoj se radi zemlje podrijetla ili izvoza priznaje poseban carinski tretman ne smatra se robom u slobodnom prometu na području jedne od ugovornih stranaka ako se ponovno izveze u drugu ugovornu stranku. Međutim, Vijeće za pridruživanje može, pod uvjetima koje samo odredi, predvidjeti iznimke od ovog pravila.

4. Odredbe stavaka 1. i 2. primjenjuju se samo na robu koja se izvozi iz ► M8 Europske zajednice ◀ ili iz Turske na dan potpisivanja ovog Protokola ili nakon tog dana.

Članak 3.

1. Odredbe poglavlja I. odjeljka I. i poglavlja II. ove glave također se primjenjuju na robu dobivenu ili proizvedenu u ► M8 Europskoj zajednici ◀ ili u Turskoj za čiju su proizvodnju bili korišteni proizvodi iz trećih zemalja koji nisu u slobodnom prometu u ► M8 Europskoj zajednici ◀ ili u Turskoj. Međutim, te se odredbe primjenjuju na uvoz navedene robe samo ako država izvoznica naplaćuje kompenzacijsku pristojbu čija je stopa jednaka postotku carina utvrđenih u Zajedničkoj carinskoj tarifi za proizvode iz trećih zemalja koji se koriste u njihovoj proizvodnji. Taj se postotak, koji Vijeće za pridruživanje utvrđuje za svako od razdoblja koje odredi, temelji na tarifnom sniženju koje za navedenu robu odobri država uvoznica. Vijeće za pridruživanje također određuje načine naplate kompenzacijske pristojbe, vodeći računa o odgovarajućim pravilima koja su prije 1. srpnja 1968. bila na snazi u trgovini između država članica.

▼ **M1**

2. Međutim, kompenzacijska se pristojba ne naplaćuje prilikom izvoza iz ► **M8** Europske zajednice ◀ ili iz Turske robe dobivene ili proizvedene pod uvjetima iz ovog članka ako za većinu robe uvezene na područje druge ugovorne stranke stopa sniženje carina ne premašuje 20 %, vodeći pritom računa o različitim rokovima za tarifna sniženja koji su utvrđeni ovim Protokolom.

Članak 4.

Vijeće za pridruživanje određuje načine administrativne suradnje koji se primjenjuju prilikom provedbe članaka 2. i 3., vodeći pritom računa o načinima utvrđenima od strane ► **M8** Europske zajednice ◀ u pogledu trgovine između država članica.

Članak 5.

1. Svaka ugovorna stranka koja smatra da bi razlike koje proizlaze iz primjene carina, količinskih ograničenja ili bilo koje druge mjere s istovrsnim učinkom na uvoz, ili iz bilo koje druge mjere trgovinske politike, mogle preusmjeriti trgovinu ili prouzročiti gospodarske teškoće na njezinu području, može uputiti predmet Vijeću za pridruživanje koje prema potrebi preporučuje odgovarajuće načine radi izbjegavanja štete koja bi mogla uslijed toga nastati.

2. Ako dođe do preusmjeravanja trgovine ili gospodarskih teškoća te ako dotična stranka smatra da je zbog toga nužno neposredno djelovanje, ona može sama poduzeti potrebne zaštitne mjere, o čemu bez odlaganja obavješćuje Vijeće za pridruživanje koje može odlučiti mora li dotična stranka izmijeniti ili ukinuti navedene mjere.

3. Prilikom odabira takvih mjera prednost imaju mjere koje najmanje narušavaju funkcioniranje pridruživanja te, posebno, normalan razvoj trgovine.

Članak 6.

Tijekom prijelaznog razdoblja ugovorne stranke, u mjeri u kojoj je to potrebno za dobro funkcioniranje pridruživanja, poduzimaju korake kako bi približile svoje zakone, druge propise ili administrativne mjere u području carinskih pitanja, vodeći pritom računa o približavanju koje su države članice ► **M8** Europske zajednice ◀ već izvršile.

POGLAVLJE I.

CARINSKA UNIJA

Odjeljak 1.

Ukidanje carina između ► **M8 Europske zajednice ◀ i Turske***Članak 7.*

1. Ugovorne stranke među sobom ne uvode nove uvozne i izvozne carine niti davanja s istovrsnim učinkom te ne povećavaju one koje primjenjuju u svojim međusobnim trgovinskim odnosima na dan stupanja na snagu ovog Protokola.

▼ **M1**

2. Međutim, Vijeće za pridruživanje može ovlastiti ugovorne stranke da uvedu nove izvozne carine ili davanja s istovrsnim učinkom ako se one pokažu potrebnima za ostvarenje ciljeva Sporazuma.

Članak 8.

Uvozne carine kao i davanja s istovrsnim učinkom, koji su na snazi između ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske, postupno se ukidaju u skladu s uvjetima iz članka 9. do 11.

Članak 9.

Stupanjem na snagu ovog Protokola ► **M8** Europska zajednica ◀ ukida carine i davanja s istovrsnim učinkom na uvoz iz Turske.

Članak 10.

1. Za svaki je proizvod osnovna carina na koju Turska primjenjuje uzastopna sniženja ona carina koja se stvarno primjenjuje u odnosu na ► **M8** Europsku zajednicu ◀ na dan potpisivanja ovog Protokola.

2. Vremenski raspored sniženja koji Turska provodi određen je na sljedeći način: stupanjem na snagu ovog Protokola provodi se prvo sniženje. Tri, odnosno pet godina kasnije provodi se drugo, odnosno treće sniženje. Četvrto sniženje i daljnja sniženja provode se svake naredne godine i to tako da se na kraju prijelaznog razdoblja provede posljednje sniženje.

3. Svako se sniženje provodi tako da se osnovna carina na svaki proizvod snizi za 10 %.

Članak 11.

Neovisno o članku 10. stavcima 2. i 3., Turska postupno, tijekom razdoblja od dvadeset i dvije godine, ukida osnovne carine u odnosu na ► **M8** Europsku zajednicu ◀ na proizvode iz Priloga 3. u skladu sa sljedećim rasporedom: stupanjem na snagu ovog Protokola provodi se sniženje svih carina za 5 %. Tri daljnja sniženja, svako od 5 %, provode se tri, šest, odnosno deset godina kasnije.

Osam narednih sniženja, od kojih svako iznosi 10 %, provodi se dvanaest, trinaest, petnaest, sedamnaest, osamnaest, dvadeset, dvadeset i jednu, odnosno dvadeset i dvije godine od stupanja na snagu ovog Protokola.

Članak 12.

1. Turska može tijekom prvih osam godina prijelaznog razdoblja izvršiti izmjene Priloga 3. potrebne radi zaštite razvoja nove prerađivačke industrije koja nije postojala u Turskoj u trenutku stupanja na snagu ovog Protokola u Turskoj ili radi osiguranja širenja postojeće prerađivačke industrije u skladu s razvojnim planom Turske koji je u danom trenutku na snazi. Takve su izmjene moguće jedino ako:

— se ukupnost tih izmjena ne odnosi na više od 10 % vrijednosti uvoza iz ► **M8** Europske zajednice ◀ u 1967. godini, izračunane na temelju cijena iz 1967. godine,

▼ M1

— se vrijednost uvoza iz ► M8 Europske zajednice ◀ svih proizvoda iz Priloga 3., izračunana na temelju cijena iz 1967. godine, nije povećala.

Proizvodi dodani Prilogu 3. mogu odmah podlijevati plaćanju carina obračunanih u skladu s odredbama članka 11.; oni proizvodi koji su izbrisani s tog popisa odmah podliježu plaćanju carina obračunanih u skladu s odredbama članka 10.

2. Turska obavješćuje Vijeće za pridruživanje o mjerama koje predlaže poduzeti u skladu s gore navedenim odredbama.

3. U istu svrhu kao u gore navedenom stavku 1. i u okviru ograničenja od 10 % uvoza iz ► M8 Europske zajednice ◀ u 1967. godini, Vijeće za pridruživanje može ovlastiti Tursku da tijekom prijelaznog razdoblja ponovo uvede, poveća ili uvede carine na uvoz proizvoda na koje se primjenjuje režim iz članka 10.

Te tarifne mjere ne smiju, niti za jedan od tarifnih brojeva na koje utječu, povećati carine koje se primjenjuju na uvoz iz ► M8 Europske zajednice ◀ na razinu veću od 25 % *ad valorem*.

▼ M5

4. Vijeće za pridruživanje može tijekom prijelaznog razdoblja također odlučiti da Turska u skladu s pravom iz stavka 3., umjesto ponovnog uvođenja, povećanja ili uvođenja carina, uvede kvote, pod uvjetom da takva kvota nije manja od 60 % uvoza predmetnog proizvoda iz ► M8 Europske zajednice ◀ tijekom prethodne godine. Vrijednost uvoza iz ► M8 Europske zajednice ◀ proizvoda na koje utječu ta količinska ograničenja za 1967. godinu mora se odbiti od ukupne vrijednosti uvoza iz stavka 3. prvog podstavka.

Vijeće za pridruživanje utvrđuje uvjete koji uređuju primjenu i ukidanje tih mjera.

5. Neovisno o stavku 4. i za razdoblje tijekom kojeg Turska primjenjuje stupanj konsolidirane liberalizacije koji u skladu s člankom 22. stavcima 2. i 3. iznosi 40 %, primjenjuju se sljedeća pravila.

Ako Vijeće za pridruživanje u roku od šest mjeseci od podnošenja zahtjeva ne donese odluku prema stavku 4., Turska, nakon što obavijesti Vijeće za pridruživanje te najranije godinu dana od podnošenja svojeg zahtjeva, može uvesti kvote prema uvjetima navedenima u stavku 4.

Sve takve kvote ne utječu na više od 5 % ukupne vrijednosti uvoza iz ► M8 Europske zajednice ◀ u njezinu prvotnom sastavu u 1967. godini. Vrijednost uvoza u 1967. godini na koji utječu količinska ograničenja izračunava se na osnovi uvoza iz ► M8 Europske zajednice ◀ u njezinu prvotnom sastavu te se odbija od vrijednosti iz stavka 3. prvog podstavka. Međutim, ako te kvote utječu na proizvode dodane na popis kada je stupanj konsolidirane liberalizacije povišen u skladu s člankom 22. stavkom 4., vrijednost uvoza izračunava se na osnovi uvoza iz prvotnih država članica i novih država članica u 1967. godini.

Kako bi osigurala da ne padne vrijednost uvoza iz ► M8 Europske zajednice ◀ svih proizvoda navedenih na popisu, Turska istodobno dodaje nove proizvode na popis liberaliziranih proizvoda konsolidiran u skladu s člankom 22. stavkom 4.

▼ M5

U okviru Vijeća za pridruživanje mogu se održati savjetovanja o postupnom ukidanju ograničujućih mjera koje je Turska uvela u skladu s ovim stavkom.

6. Vijeće za pridruživanje može odstupiti od stavaka 1., 3., 4. i 5.

▼ M1*Članak 13.*

1. Bez obzira na odredbe članaka 9. do 11., svaka ugovorna stranka može, u cijelosti ili djelomično, suspendirati naplatu carina koje se primjenjuju na proizvode uvezene iz druge stranke, posebno, što se tiče Turske, radi olakšanja uvoza određenih proizvoda potrebnih za poticanje njezinoga gospodarskog razvoja; drugu se drugu ugovornu stranku obavješćuje o takvim mjerama.

2. Ugovorne stranke izjavljuju da su spremne sniziti svoje carine u trgovini s drugom strankom brže nego što je predviđeno člancima 9. do 11. ako to dopusti njihovo opće gospodarsko stanje i stanje predmetnoga gospodarskog sektora. Vijeće za pridruživanje u tom smislu daje preporuke.

Članak 14.

Ako Turska u odnosu na treću zemlju koja ne pripada pridruživanju primjenjuje kraći vremenski raspored od onog predviđenog u člancima 10. i 11. za ukidanje davanja s učinkom istovrsnim carinama, isti se vremenski raspored primjenjivati na ukidanje tog davanja u odnosu na ► **M8** Europsku zajednicu ◀.

Članak 15.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 7. stavka 2., ugovorne stranke najkasnije četiri godine od stupanja na snagu ovog Protokola među sobom ukidaju izvozne carine i davanja s istovrsnim učinkom.

Članak 16.

1. Članak 7. stavak 1. i članci 8. do 15. primjenjuju će se i na carine fiskalne naravi.

2. Stupanjem na snagu ovog Protokola ► **M8** Europska zajednica ◀ i Turska obavješćuju Vijeće za pridruživanje o svojim carinama fiskalne naravi.

3. Turska zadržava pravo zamjene tih carina fiskalne naravi domaćim porezom koji je u skladu s odredbama članka 44.

4. Ako Vijeće za pridruživanje utvrdi da zamjena bilo kojih carina fiskalne naravi nailazi na ozbiljne teškoće u Turskoj, ono ovlašćuje tu zemlju da zadrži tu carinu pod uvjetom da je ukine najkasnije na kraju prijelaznog razdoblja. Takvo se ovlaštenje mora zatražiti u roku od dvanaest mjeseci od stupanja na snagu ovog Protokola.

▼ M1

Dok Vijeće za pridruživanje ne donese odluku, Turska može privremeno nastaviti primjenjivati dotičnu carinu.

Odjeljak II.

Usvajanje Zajedničke carinske tarife od strane Turske*Članak 17.*

Usklađivanje turske carinske tarife sa Zajedničkom carinskom tarifom provodi se tijekom prijelaznog razdoblja na temelju carina koje Turska stvarno primjenjuje u pogledu trećih zemalja na dan potpisivanja ovog Protokola i u skladu sa sljedećim pravilima:

1. U slučaju proizvoda kod kojih carine, koje Turska stvarno primjenjuje na gore navedeni dan, ne odstupaju više od 15 % od carina iz Zajedničke carinske tarife, potonje carine počinju se primjenjivati godinu dana od drugog sniženja carina predviđenog u članku 10.
2. U svim ostalim slučajevima Turska počinje primjenjivati, godinu dana od drugog sniženja carina predviđenog u članku 10., carine koje za 20 % smanjuju razliku između carine koja se stvarno primjenjuje na dan potpisivanja ovog Protokola i carine iz Zajedničke carinske tarife.
3. Ta se razlika smanjuje za daljnjih 20 % na dan primjene petog i sedmog sniženja carina predviđenog u članku 10.
4. Zajednička carinska tarifa primjenjuje se u cijelosti od dana primjene desetog sniženja carina predviđenog u članku 10.

Članak 18.

Neovisno o članku 17., u odnosu na proizvode navedene u Prilogu 3. Turska provodi usklađivanje svoje carinske tarife tijekom razdoblja od dvadeset i dvije godine u skladu sa sljedećim pravilima:

1. U slučaju proizvoda kod kojih carine koje Turska stvarno primjenjuje na dan potpisivanja ovog Protokola ne odstupaju više od 15 % od carina iz Zajedničke carinske tarife, potonje carine primjenjuju se od dana četvrtog sniženja carina predviđenog u članku 11.
2. U svim ostalim slučajevima Turska primjenjuje, od dana četvrtog sniženja carina predviđenog u članku 11., carine koje za 20 % smanjuju razliku između carine koja se stvarno primjenjuje na dan potpisivanja ovog Protokola i carine iz Zajedničke carinske tarife.
3. Ta se razlika smanjuje za daljnjih 30 %, odnosno 20 %, na dan primjene sedmog, odnosno devetog sniženja carina predviđenog u članku 10.
4. Zajednička carinska tarifa primjenjuje se u cijelosti na kraju dvadeset i druge godine.

▼ M1*Članak 19.*

1. Za određen broj proizvoda koji ne predstavljaju više od 10 % vrijednosti njezina ukupnog uvoza u 1967., Turska može, nakon savjetovanja u Vijeću za pridruživanje, do kraja dvadeset i druge godine od stupanja na snagu ovog Protokola odgoditi sniženja carina za treće zemlje koja bi inače morala primjenjivati u skladu s člancima 17. i 18.

2. Za određeni broj proizvoda koji ne predstavljaju više od 5 % vrijednosti njezina ukupnog uvoza u 1967. godini, Turska može, nakon savjetovanja u Vijeću za pridruživanje i nakon isteka razdoblja od dvadeset i dvije godine, zadržati carine za treće zemlje koje su više od carina iz Zajedničke carinske tarife.

3. Međutim, primjena odredaba prethodnih stavaka ne smije dovesti u pitanje slobodno kretanje robe unutar pridruživanja te Turskoj ne daje pravo da se pozove na odredbe članka 5.

4. U slučaju ubrzanja usklađivanja turske carinske tarife sa Zajedničkom carinskom tarifom, Turska u korist ► **M8** Europske zajednice ◀ zadržava povlasticu jednaku povlastici koja proizlazi iz mehanizama koji su predviđeni ovim poglavljem.

U vezi s proizvodima iz Priloga 3., takvo ubrzanje ne može nastupiti prije kraja prijelaznog razdoblja, osim u slučaju prethodnog odobrenja Vijeća za pridruživanje.

5. Odredbe članaka 17. i 18. nije potrebno primjenjivati na carine koje su bile predmetom ovlaštenja u skladu s člankom 16. stavkom 4. prvim podstavkom ili na carine s čijom primjenom Turska može privremeno nastaviti u skladu s člankom 16. stavkom 4. drugim podstavkom. Po isteku ovlaštenja Turska primjenjuje carine predviđene u člancima 17. i 18.

Članak 20.

1. Kako bi se olakšao uvoz pojedinih proizvoda iz zemalja s kojima je Turska sklopila bilateralne trgovinske sporazume, Turska može, uz prethodno odobrenje Vijeća za pridruživanje, odobriti carinske kvote po sniženim ili nultim stopama ako bi primjena odredaba ovog Protokola ili mjera poduzetih na temelju njega znatno utjecala na funkcioniranje tih sporazuma.

2. Smatra se da je takvo odobrenje dano ako carinske kvote navedene u prethodnom stavku ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) ukupna godišnja vrijednost tih kvota ne premašuje 10 % prosječne vrijednosti turskog uvoza iz trećih zemalja tijekom protekle tri godine za koje su na raspolaganju statistički podaci, pri čemu je iz takvog uvoza izuzet uvoz ostvaren pomoću sredstava iz Priloga 4. Vrijednost uvoza iz trećih zemalja koji je oslobođen carine u okviru Priloga 4. oduzima se od ovih 10 %;

▼ **M1**

(b) za svaki proizvod, vrijednost uvoza predviđenog u okviru carinskih kvota, ne premašuje jednu trećinu prosječne vrijednosti turskog uvoza tog proizvoda iz trećih zemalja tijekom protekle tri godine za koje su na raspolaganju statistički podaci.

3. Turska obavješćuje Vijeće za pridruživanje o mjerama koje namjerava poduzeti u skladu s odredbama stavka 2.

Na kraju prijelaznog razdoblja Vijeće za pridruživanje može odlučiti treba li odredbe stavka 2. ukinuti ili izmijeniti.

4. Stopa u okviru carinske kvote ni u kojem slučaju ne smije biti niža od stope koju Turska stvarno primjenjuje na uvoz iz ► **M8** Europske zajednice ◀.

POGLAVLJE II.

UKIDANJE KOLIČINSKIH OGRANIČENJA IZMEĐU UGOVORNIH STRANAKA*Članak 21.*

Ne dovodeći u pitanje sljedeće odredbe, količinska ograničenja uvoza kao i sve mjere s istovrsnim učinkom zabranjeni su između ugovornih stranaka.

Članak 22.

1. Ugovorne stranke među sobom ne uvode nova količinska ograničenja uvoza niti mjere s istovrsnim učinkom.

2. Međutim, što se tiče Turske, ta se obveza na dan stupanja na snagu ovog Protokola primjenjuje samo na 35 % turskog privatnog uvoza iz ► **M8** Europske zajednice ◀ u 1967. godini.

Taj se postotak povećava na 40 %, 45 %, 60 %, odnosno na 80 % tri, osam, trinaest, odnosno osamnaest godina od stupanja na snagu ovog Protokola.

3. Šest mjeseci prije početka svakog od posljednjih triju povećanja Vijeće za pridruživanje preispituje posljedice povećanja stupnja liberalizacije za gospodarski razvoj Turske te, ako je to potrebno radi postizanja ubrzanoga gospodarskog razvoja Turske, donosi odluku o odgodi povećanja za onoliko vremena koliko samo odredi.

Ako ne donese odluku, povećanje se odgađa za godinu dana. Postupak preispitivanja ponavlja se šest mjeseci prije isteka tog roka. Ako Vijeće za pridruživanje ponovo ne donese odluku, povećanje se odgađa za još godinu dana.

Nakon isteka tog drugog razdoblja Turska provodi povećanje stupnja liberalizacije, osim ako Vijeće za pridruživanje donese suprotnu odluku.

▼ M1

4. Popis proizvoda čiji je uvoz iz ► M8 Europske zajednice ◀ u Tursku liberaliziran dostavlja se ► M8 Europskoj zajednici ◀ u trenutku potpisivanja ovog Protokola. Taj se popis konsolidira za ► M8 Europsku zajednicu ◀. Popis proizvoda liberaliziranih u svakom od rokova iz stavka 2. dostavlja se ► M8 Europskoj zajednici ◀ i za nju konsolidiran.

5. Turska može ponovo uvesti količinska ograničenja na uvoz proizvoda koji su liberalizirani ali nisu konsolidirani u skladu s ovim člankom, pod uvjetom da u korist ► M8 Europske zajednice ◀ otvori kvote u visini od barem 75 % prosječnog uvoza iz ► M8 Europske zajednice ◀ tijekom razdoblja od tri godine koje prethode tom ponovnom uvođenju. Te kvote podliježu odredbama članka 25. stavka 4.

6. Turska ni u kojem slučaju ne smije u odnosu na ► M8 Europsku zajednicu ◀ primjenjivati tretman koji je nepovoljniji od tretmana koji primjenjuje u odnosu na treće zemlje.

Članak 23.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 22. stavka 5., ugovorne stranke u međusobnoj trgovini ne uvode restriktivnija količinska ograničenja uvoza niti restriktivnije mjere s istovrsnim učinkom od onih ograničenja i mjera koje postoje na dan stupanja na snagu ovog Protokola.

Članak 24.

Stupanjem na snagu ovog Protokola ► M8 Europska zajednica ◀ ukida sva količinska ograničenja uvoza iz Turske. Ta se liberalizacija konsolidira za Tursku.

Članak 25.

1. Turska postupno ukida količinska ograničenja na uvoz iz ► M8 Europske zajednice ◀ u skladu s odredbama sljedećih stavaka.

2. Godinu dana od stupanja na snagu ovog Protokola u korist ► M8 Europske zajednice ◀ otvaraju se kvote za uvoz svih onih proizvoda koji nisu liberalizirani u Turskoj. Te se kvote utvrđuju tako da odgovaraju prosječnom ostvarenom uvozu iz ► M8 Europske zajednice ◀ tijekom posljednje tri godine za koje su na raspolaganju statistički podaci, osim uvoza koji se financira:

- (a) iz posebnih izvora pomoći povezanih sa specifičnim investicijskim projektima;
- (b) bez alokacije strane valute;
- (c) u okviru zakona o poticanju ulaganja stranog kapitala.

3. Ako u prvoj godini od stupanja na snagu ovog Protokola uvoz proizvoda iz ► M8 Europske zajednice ◀ koji nije liberaliziran ne dosegne 7 % ukupnog uvoza dotičnog proizvoda, kvota u visini od 7 % dotičnog uvoza otvara se godinu dana od stupanja na snagu ovog Protokola.

▼ **M1**

4. Tri godine od stupanja na snagu ovog Protokola Turska povećava ukupnu vrijednost tako otvorenih kvota za najmanje 10 % u odnosu na ukupnu vrijednost u prethodnoj godini i za najmanje 5 % u odnosu na vrijednost kvote za svaki proizvod. Te se vrijednosti svake dvije godine povećavaju u jednakom omjeru u odnosu na prethodno razdoblje.

5. Od trinaeste godine od stupanja na snagu ovog Protokola svaka se kvota svake dvije godine povećava za najmanje 20 % u odnosu na prethodno razdoblje.

6. Ako se proizvod, koji nije liberaliziran, u prvoj godini od stupanja na snagu ovog Protokola nije uvezio u Tursku, Vijeće za pridruživanje utvrđuje pravila otvaranja i povećanja kvota.

7. Ako Vijeće za pridruživanje utvrdi da je uvoz neliberaliziranog proizvoda tijekom uzastopne dvije godine bio znatno manji od otvorene kvote, dotična se kvota ne smije uzeti u obzir prilikom izračuna ukupne vrijednosti kvota. U tom slučaju Turska ukida kvotna ograničenja za taj proizvod u odnosu na ► **M8** Europsku zajednicu ◀.

8. Sva količinska ograničenja uvoza u Tursku ukidaju se najkasnije dvadeset i dvije godine od stupanja na snagu ovog Protokola.

Članak 26.

1. Ugovorne stranke međusobno ukidaju sve mjere s učinkom istovrsnim količinskim ograničenjima uvoza u roku od dvadeset i dvije godine. Vijeće za pridruživanje preporučuje postupne prilagodbe koje je potrebno izvršiti tijekom tog razdoblja, poštujući odredbe donesene u ► **M8** Europskoj zajednici ◀.

2. Posebno Turska, poštujući vremenske rasporede predviđene u člancima 10. i 11., postupno ukida pologe koji se zahtijevaju od uvoznika za uvoz robe iz ► **M8** Europske zajednice ◀.

Pored toga, polozi koji premašuju 140 % carinske vrijednosti robe uvezene iz ► **M8** Europske zajednice ◀, što se tiče dijelova, rezervnih dijelova i dodatne opreme za motorna vozila obuhvaćenih tarifnim brojem 87.06 turske carinske tarife, te 120 % carinske vrijednosti što se tiče ostalih proizvoda, stupanjem na snagu ovog Protokola snižavaju se na navedene razine.

Članak 27.

1. Količinska ograničenja izvoza kao i sve mjere s istovrsnim učinkom zabranjeni su među ugovornim strankama.

► **M8** Europska zajednica ◀ i Turska, najkasnije do kraja prijelaznog razdoblja, u međusobnoj trgovini ukidaju količinska ograničenja izvoza i sve mjere s istovrsnim učinkom.

2. Neovisno o prethodnom stavku, ► **M8** Europska zajednica ◀ i Turska mogu, nakon savjetovanja u Vijeću za pridruživanje, zadržati ili uvesti ograničenja na uvoz osnovnih proizvoda u mjeri potrebnoj za promicanje razvoja određenih sektora njihovih gospodarstava ili kako bi se mogli nositi s mogućom nestašicom tih proizvoda.

▼ M1

U tom slučaju dotična stranka u korist druge strane otvara kvotu koja uzima u obzir, s jedne strane, prosječni izvoz tijekom posljednje tri godine za koje su na raspolaganju statistički podaci i, s druge strane, normalni razvoj trgovine koji proizlazi iz postupnog ostvarenja carinske unije.

Članak 28.

Turska izjavljuje da je spremna ukinuti svoja količinska ograničenja na uvoz iz ► M8 Europske zajednice ◀ i izvoz u Zajednicu brže nego što je to predviđeno u prethodnim člancima ako to dopusti njezino opće gospodarsko stanje i stanje predmetnoga gospodarskog sektora. U tu svrhu Vijeće za pridruživanje Turskoj daje preporuke.

Članak 29.

Odredbe članka 21. do 27. ne isključuju zabrane ili ograničenja uvoza, izvoza ili provoza robe opravdane iz razloga javnog morala, javnog poretka, javne sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili očuvanja biljaka, zaštite nacionalnog blaga umjetničke, povijesne ili arheološke vrijednosti, ili zaštite intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva. Međutim, takve zabrane ili ograničenja ne smiju biti sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine između ugovornih stranaka.

Članak 30.

1. Ugovorne stranke postupno prilagođuju sve državne monopole tržišne naravi kako bi osigurale da istekom razdoblja od dvadeset i dvije godine između državljana država članica ► M8 Europske zajednice ◀ i Turske više ne postoji nikakva diskriminacija s obzirom na uvjete nabave i prodaje robe.

Odredbe ovog članka primjenjuju se na svako tijelo putem kojega neka država članica ili Turska, *de jure* ili *de facto*, izravno ili neizravno nadzire, upravlja ili znatno utječe na uvoz ili izvoz između ► M8 Europske zajednice ◀ i Turske. Te se odredbe također primjenjuju na monopole koje država prenese drugima.

2. Ugovorne stranke ne uvode nikakvu novu mjeru koja je u suprotnosti s načelima utvrđenima u stavku 1. ili koja ograničuje područje primjene članka koji se odnose na ukidanje carina i količinskih ograničenja između ugovornih stranaka.

3. Postupak i vremenski raspored u skladu s kojima se moraju prilagoditi turski monopoli iz ovog članka i smanjiti prepreke trgovini između ► M8 Europske zajednice ◀ i Turske utvrđuje Vijeće za pridruživanje najkasnije šest godina od stupanja na snagu ovog Protokola.

Dok Vijeće za pridruživanje ne donese odluku predviđenu u prethodnom podstavku, ugovorne stranke na proizvode koji podliježu monopolu na području druge ugovorne stranke primjenjuju tretman koji je barem jednako povoljan kao tretman koji se primjenjuje na iste proizvode iz najpovoljnije treće zemlje.

▼ **M1**

4. Obveze ugovornih stranaka obvezuju samo u mjeri u kojoj su u skladu s postojećim međunarodnim sporazumima.

POGLAVLJE III.

PROIZVODI ZA KOJE PRILIKOM UVOZA U ZAJEDNICU VRIJEDE POSEBNA PRAVILA KAO POSLJEDICA PROVEDBE ► M8 EUROPSKE ZAJEDNIČKE ◀ POLJOPRIVREDNE POLITIKE

Članak 31.

Režim određen u poglavlju IV. za poljoprivredne proizvode primjenjuje se na proizvode za koje prilikom uvoza u ► M8 Europsku zajednicu ◀ vrijede posebna pravila kao posljedica provedbe zajedničke poljoprivredne politike.

POGLAVLJE IV.

POLJOPRIVREDA*Članak 32.*

Odredbе ovog Protokola primjenjuju se na poljoprivredne proizvode, osim kako je drukčije predviđeno u člancima 33. do 35.

Članak 33.

1. Turska tijekom razdoblja od dvadeset i dvije godine prilagođuje svoju poljoprivrednu politiku kako bi na kraju tog razdoblja usvojila mjere zajedničke poljoprivredne politike čija je primjena u Turskoj nužna za uspostavu slobodnog kretanja poljoprivrednih proizvoda između ► M8 Europske zajednice ◀ i Turske.
2. Tijekom razdoblja navedenog u stavku 1. ► M8 Europska zajednica ◀, prilikom uspostavljanja i daljnjeg razvoja svoje poljoprivredne politike, vodi računa o interesima turske poljoprivrede. Turska ► M8 Europskoj zajednici ◀ dostavlja sve relevantne informacije iz tog područja.
3. ► M8 Europska zajednica ◀ obavješćuje Tursku o prijedlozima Komisije u vezi s uspostavljanjem i razvojem zajedničke poljoprivredne politike kao i o danim mišljenjima i donesenim odlukama u vezi s tim prijedlozima.
4. Vijeće za pridruživanje odlučuje koje informacije iz područja poljoprivrede Turska mora dostaviti ► M8 Europskoj zajednici ◀.
5. Prijedlozi Komisije iz stavka 3. i mjere iz područja poljoprivrede koje Turska namjerava poduzeti u skladu sa stavkom 1. mogu biti predmetom savjetovanja u Vijeću za pridruživanje.

Članak 34.

1. Na kraju dvadesetdvogodišnjeg razdoblja Vijeće za pridruživanje, nakon što utvrdi da je Turska usvojila mjere zajedničke poljoprivredne politike koje su navedene u članku 33. stavku 1., donosi odredbe potrebne za ostvarenje slobodnog kretanja poljoprivrednih proizvoda između ► M8 Europske zajednice ◀ i Turske.

▼ **M1**

2. Odredbe iz stavka 1. mogu sadržavati sva potrebna izuzeća od pravila utvrđenih ovim Protokolom.
3. Vijeće za pridruživanje može izmijeniti datum iz stavka 1.

Članak 35.

1. Do usvajanja odredaba iz članka 34. i odstupajući od članka 7. do 11., 15. do 18., članka 19. stavaka 1. i 5., članka 21. do 27. i članka 30. ► **M8** Europska zajednica ◀ i Turska jedna drugoj dodjeljuju povlašteni tretman u međusobnoj trgovini poljoprivrednim proizvodima. O opsegu takvog povlaštenog tretmana i pripadajućim mjerama odlučuje Vijeće za pridruživanje.
2. Međutim, tretman koji se dodjeljuje od početka prijelaznog razdoblja utvrđen je u Prilogu 6.
3. Godinu dana od stupanja na snagu ovog Protokola i nakon toga svake dvije godine Vijeće za pridruživanje, na zahtjev bilo koje ugovorne stranke, preispituje rezultate povlaštenog tretmana za poljoprivredne proizvode. Ono može odlučiti o poboljšanjima koja bi se pokazala potrebnima za postupno postizanje ciljeva Sporazuma o pridruživanju.
4. Primjenjuju se odredbe članka 34. stavka 2.

GLAVA II.

KRETANJE OSOBA I USLUGA

POGLAVLJE I.

RADNICI*Članak 36.*

Sloboda kretanja radnika između država članica ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske osigurava se postupno u skladu s načelima iz članka 12. Sporazuma o pridruživanju u razdoblju između kraja dvanaeste i kraja dvadeset i druge godine od stupanja na snagu navedenog Sporazuma.

U tu svrhu Vijeće za pridruživanje donosi odgovarajuća pravila.

Članak 37.

U pogledu uvjeta rada i naknade za rad, pravilima koja svaka država članica primjenjuje na radnike s turskim državljanstvom koji su zaposleni u ► **M8** Europskoj zajednici ◀ ne smije se provoditi diskriminacija na temelju državljanstva između takvih radnika i radnika koji su državljani ostalih država članica ► **M8** Europske zajednice ◀.

Članak 38.

Za vrijeme dok se postupno ostvaruje sloboda kretanja radnika između država članica ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske, Vijeće za pridruživanje može preispitati sva pitanja u vezi s prostornom i profesionalnom pokretljivošću radnika s turskim državljanstvom, posebno što se tiče produljenja radnih i boravišnih dozvola, kako bi se olakšalo zapošljavanje tih radnika u pojedinačnim državama članicama.

▼ **M1**

U tu svrhu Vijeće za pridruživanje može državama članicama davati preporuke.

Članak 39.

1. Prije isteka prve godine od stupanja na snagu ovog Protokola Vijeće za pridruživanje usvaja mjere socijalne sigurnosti za radnike s turskim državljanstvom koji se kreću u ► **M8** Europskoj zajednici ◀ i za članove njihovih obitelji koji borave u ► **M8** Europskoj zajednici ◀

2. Te odredbe moraju radnicima s turskim državljanstvom, u skladu s režimom koji će se utvrditi, pružiti mogućnost zbrajanja razdoblja osiguranja ili zaposlenja koja su ti radnici proveli u pojedinačnim državama članicama radi ostvarivanja njihova prava na starosnu mirovinu, naknadu u slučaju smrti i invalidsku mirovinu te radi zdravstvene zaštite tih radnika i članova njihovih obitelji koji borave u Zajednici. Te mjere ne obvezuju države članice ► **M8** Europske zajednice ◀ da uzmu u obzir razdoblja provedena u Turskoj.

3. Gore navedene mjere moraju osigurati isplatu obiteljskih dodataka ako obitelj radnika boravi u ► **M8** Europskoj zajednici ◀.

4. Mora biti omogućen prijenos starosnih mirovina, naknada u slučaju smrti i invalidskih mirovina u Tursku stečenih na temelju mjera usvojenih u skladu sa stavkom 2.

5. Mjere predviđene u ovom članku ne utječu na prava i obveze koje proizlaze iz bilateralnih sporazuma koji postoje između Turske i država članica ► **M8** Europske zajednice ◀ u mjeri u kojoj ti sporazumi predviđaju povoljniji tretman za turske državljane.

Članak 40.

Vijeće za pridruživanje može davati preporuke državama članicama i Turskoj za poticanje razmjene mladih radnika, pritom se vodeći mjerama koje su države članice usvojile prilikom provedbe članka 50. Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀.

POGLAVLJE II.

PRAVO POSLOVNOG NASTANA, USLUGE I PROMET*Članak 41.*

1. Ugovorne stranke među sobom ne uvode nikakva nova ograničenja u pogledu slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga.

2. Vijeće za pridruživanje, u skladu s načelima utvrđenima u člancima 13. i 14. Sporazuma o pridruživanju, određuje vremenski raspored i pravila prema kojima ugovorne stranke postupno među sobom ukidaju ograničenja u području slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga.

Vijeće za pridruživanje, prilikom utvrđivanja takvog vremenskog rasporeda i pravila za različite vrste djelatnosti, vodi računa o odgovarajućim mjerama koje je ► **M8** Europska zajednica ◀ već donijela u tim područjima kao i o posebnim gospodarskim i socijalnim prilikama u Turskoj. Prednost imaju djelatnosti koje posebno doprinose razvoju proizvodnje i trgovine.

▼ **M1***Članak 42.*

1. Vijeće za pridruživanje, u skladu s pravilima koja utvrdi te uzimajući posebno u obzir geografski položaj Turske, proširuje na Tursku odredbe Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀ koje se primjenjuju na promet. Ono može pod istim uvjetima na Tursku proširiti mjere koje je ► **M8** Europska zajednica ◀ poduzela prilikom primjene tih odredaba na željeznički i cestovni promet te promet unutrašnjim plovnim putovima.

2. Ako ► **M8** Europska zajednica ◀ donese odredbe o pomorskom i zračnom prometu u skladu s člankom 84. stavkom 2. Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀, Vijeće za pridruživanje odlučuje mogu li se, u kojem opsegu i po kojem postupku donijeti odredbe o turskom pomorskom i zračnom prometu.

GLAVA III.

USKLAĐIVANJE GOSPODARSKIH POLITIKA

POGLAVLJE I.

TRŽIŠNO NATJECANJE, OPOREZIVANJE I USKLAĐIVANJE
ZAKONODAVSTAVA*Članak 43.*

1. Vijeće za pridruživanje, u roku od šest tjedana od stupanja na snagu ovog Protokola, donosi uvjete i pravila za primjenu načela utvrđenih u člancima 85., 86., 90. i 92. Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀.

2. Tijekom prijelaznog razdoblja može se smatrati da je Turska u položaju navedenom u članku 92. stavku 3. točki (a) Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀. Prema tomu, smatra se da je pomoć namijenjena poticanju njezina gospodarskog razvoja u skladu s pravilnim funkcioniranjem pridruživanja ako takva pomoć ne mijenja trgovinske uvjete u mjeri koja bi bila u suprotnosti sa zajedničkim interesima ugovornih stranaka.

Na kraju prijelaznog razdoblja Vijeće za pridruživanje, uzimajući u obzir gospodarsko stanje u Turskoj u tom trenutku, odlučuje je li potrebno produljiti razdoblje u kojem se primjenjuje prethodni podstavak.

Članak 44.

1. Niti jedna ugovorna stranka ne uvodi nikakve izravne ili neizravne domaće poreze na proizvode druge stranke koji bi bili viši od izravnih ili neizravnih poreza na slične domaće proizvode.

Niti jedna ugovorna stranka ne uvodi nikakve domaće poreze na proizvode druge ugovorne stranke koji bi neizravno štitili druge proizvode.

Ugovorne stranke najkasnije na početku treće godine od stupanja na snagu ovog Protokola ukidaju sve odredbe koje su na snazi na dan njegovog potpisivanja, a koje su u suprotnosti s gore navedenim pravilima.

2. U trgovini između ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske povrat domaćih poreza na izvezené proizvode ne smije premašiti izravne ili neizravne domaće poreze na te proizvode.

▼ **M1**

3. Kada je porez na promet obračunan prema kumulativnom višefaznom poreznom sustavu, mogu se, u slučaju domaćeg oporezivanja uvezenih proizvoda ili povrata na izvezeno proizvode, odrediti prosječne stope za proizvode ili skupine proizvoda pod uvjetom da nisu prekršena načela iz prethodnih stavaka.

4. Vijeće za pridruživanje osigurava primjenu gore navedenih odredaba, vodeći računa o iskustvu ► **M8** Europske zajednice ◀ u području obuhvaćenom ovim člankom.

Članak 45.

U trgovini između ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske u slučaju davanja, izuzev poreza na promet, trošarina i ostalih oblika neizravnih poreza, ne mogu se odobriti oslobođenja i povrat poreza na izvoz niti se mogu uvesti kompenzacijske pristojbe na uvoz, osim ako Vijeće za pridruživanje prethodno odobri razmatrane mjere za ograničeno razdoblje.

Članak 46.

Ugovorne stranke mogu usvojiti zaštitne mjere koje smatraju potrebnima radi prevladavanja poteškoća koje nastanu zbog toga što Vijeće za pridruživanje nije donijelo odluku o uvjetima i pravilima primjene predviđenima člankom 43. stavkom 1. ili zbog toga što se te odluke ili odredbe članka 44. i 45. ne primjenjuju.

Članak 47.

1. Ako, tijekom razdoblja od dvadeset i dvije godine, Vijeće za pridruživanje, na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, utvrdi da se u trgovini između ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske primjenjuje dumping, ono osobi ili osobama od kojih dumping potječe upućuje preporuke kako bi se takvoj praksi stalo na kraj.

2. Oštećena stranka može, nakon što je o tome obavijestila Vijeće za pridruživanje, poduzeti odgovarajuće zaštitne mjere ako:

(a) Vijeće za pridruživanje ne donese nikakvu odluku u skladu sa stavkom 1. u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva;

(b) se dumping nastavlja unatoč izdavanju preporuka iz stavka 1.

Pored toga, ako interesi oštećene stranke zahtijevaju da se smjesta poduzmu mjere, ta stranka može, nakon što o tome obavijesti Vijeće za pridruživanje, uvesti privremene zaštitne mjere, uključujući protudampinške carine. Navedene mjere ne smiju se primjenjivati dulje od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva ili od dana kada oštećena stranka poduzme zaštitne mjere na temelju točke (b) iz prethodnog podstavka.

3. Kada su zaštitne mjere bile poduzete na temelju stavka 2. prvog podstavka točke (a) ili drugoga podstavka toga stavka, Vijeće za pridruživanje može u bilo kojem trenutku odlučiti da se takve zaštitne mjere suspendiraju do izdavanja preporuka u skladu sa stavkom 1.

▼ **M1**

Vijeće za pridruživanje može preporučiti ukidanje ili izmjenu navedenih zaštitnih mjera poduzetih u skladu s stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b).

4. Proizvodi podrijetlom iz jedne od ugovornih stranaka ili proizvodi koji su u jednoj od njih bili u slobodnom prometu i koji su bili izvezeni u drugu ugovornu stranku mogu se ponovo uvoziti na područje prve ugovorne stranke bez ikakvih carina, količinskih ograničenja ili mjera s istovrsnim učinkom.

Vijeće za pridruživanje može dati odgovarajuće preporuke za primjenu ovog stavka, oslanjajući se na iskustvo ► **M8** Europske zajednice ◀ u tom području.

Članak 48.

Vijeće za pridruživanje može svakoj od ugovornih stranaka preporučiti poduzimanje mjera kojima je cilj približavanje zakona, drugih propisa ili administrativnih mjera u područjima koja nisu obuhvaćena ovim Protokolom, ali koja izravno utječu na funkcioniranje pridruživanja i u područjima za koja, iako su obuhvaćena ovim Protokolom, u njemu nisu utvrđeni posebni postupci.

POGLAVLJE II.

GOSPODARSKA POLITIKA

Članak 49.

Radi lakšeg ostvarivanja ciljeva iz članka 17. Sporazuma o pridruživanju ugovorne stranke redovito se međusobno savjetuju u Vijeću za pridruživanje radi usklađivanja svojih gospodarskih politika.

Vijeće za pridruživanje prema potrebi preporučuje odgovarajuće mjere.

Članak 50.

1. Ugovorne stranke izjavljuju da su spremne liberalizirati plaćanja u većoj mjeri nego što je to predviđeno u članku 19. Sporazuma o pridruživanju u mjeri u kojoj to bude dopustilo njihovo opće gospodarsko stanje i posebno stanje njihovih bilanca plaćanja.

2. U mjeri u kojoj su kretanja robe, usluga i kapitala ograničena samo u pogledu plaćanja u vezi s navedenim kretanjima, ta se ograničenja postupno ukidaju primjenjujući, *mutatis mutandis*, odredbe koje se odnose na ukidanje količinskih ograničenja, pružanje usluga i kretanje kapitala.

3. Ugovorne stranke obvezuju se da režim koji primjenjuju na transfere povezane s nevidljivim transakcijama navedenima u Prilogu III. Ugovoru o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀ neće učiniti restriktivnijim bez prethodne suglasnosti Vijeća za pridruživanje.

▼ **M1**

4. Ugovorne stranke prema potrebi se međusobno savjetuju o mjerama koje je potrebno poduzeti kako bi se omogućilo obavljanje plaćanja i transfera spomenutih u članku 19. Sporazuma o pridruživanju i u ovom članku.

Članak 51.

Kako bi se potaknulo ostvarivanje ciljeva iz članka 20. Sporazuma o pridruživanju, Turska stupanjem na snagu ovog Protokola nastoji poboljšati tretman koji primjenjuje na privatni kapital iz ► **M8** Europske zajednice ◀, a koji može doprinijeti razvoju turskoga gospodarstva.

Članak 52.

Ugovorne stranke nastoje ne uvoditi nikakva nova devizna ograničenja koja utječu na kretanje kapitala i s tim povezana tekuća plaćanja među njima te nastoje postojeći režim ne učiniti restriktivnijim.

Ugovorne stranke u najvećoj mogućoj mjeri pojednostavljaju formalnosti u vezi s izdavanjem odobrenja i nadzorom koje se primjenjuju na sklapanje i provedbu kapitalnih transakcija i transfera te se, prema potrebi, međusobno savjetuju radi postizanja takvog pojednostavljenja.

POGLAVLJE III.

TRGOVINSKA POLITIKA*Članak 53.*

1. Ugovorne stranke međusobno se savjetuju u Vijeću za pridruživanje kako bi tijekom prijelaznog razdoblja postigle usklađenost svojih trgovinskih politika u odnosu na treće zemlje, posebno u područjima spomenutima u članku 113. stavku 1. Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀.

U tu svrhu svaka ugovorna stranka, na zahtjev druge ugovorne stranke, pruža sve relevantne informacije o sporazumima koje sklapa i koji sadrže tarifne ili trgovinske odredbe kao i o promjenama svojeg vanjskotrговinskog režima.

Ako bi takvi sporazumi ili promjene mogli imati izravan i poseban učinak na funkcioniranje pridruživanja, u Vijeću za pridruživanje održavaju se odgovarajuća savjetovanja kako bi se u obzir uzeli interesi ugovornih stranaka.

2. Ugovorne stranke po isteku prijelaznog razdoblja, u okviru Vijeća za pridruživanje, bolje usklađuju svoje trgovinske politike radi postizanja trgovinske politike utemeljene na jedinstvenim načelima.

Članak 54.

1. Ako Zajednica sklopi sporazum o pridruživanju ili sporazum o povlaštenom tretmanu koji ima izravan i poseban učinak na funkcioniranje pridruživanja, u Vijeću za pridruživanje održava se odgovarajuće savjetovanje kako bi ► **M8** Europska zajednica ◀ mogla uzeti u obzir ► **M8** europske zajedničke ◀ interese navedene u Sporazumu o pridruživanju između ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske.

▼ **M1**

2. Turska, ako je to potrebno radi otklanjanja prepreka kretanju robe u pridruživanju, nastoji poduzeti sve odgovarajuće mjere radi rješavanja praktičnih problema koji bi se mogli pojaviti u vezi s trgovinom između Turske i zemalja koje su sa ► **M8** Europskom zajednicom ◀ povezane sporazumom o pridruživanju ili sporazumom o povlaštenom tretmanu.

Ako takve mjere nisu bile poduzete, Vijeće za pridruživanje može usvojiti potrebne odredbe u svrhu osiguranja pravilnog funkcioniranja pridruživanja.

Članak 55.

Savjetovanja se održavaju u Vijeću za pridruživanje o provedbi „Regionalne suradnje za razvoj (RSR)”.

Vijeće za pridruživanje može, prema potrebi, donijeti sve potrebne odredbe. Te odredbe ne smiju ometati pravilno funkcioniranje pridruživanja.

Članak 56.

U slučaju pristupanja treće zemlje ► **M8** Europskoj zajednici ◀, u Vijeću za pridruživanje održavaju se odgovarajuća savjetovanja kako bi se osiguralo uzimanje u obzir obostranih interesa ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske navedenih u Sporazumu o pridruživanju.

GLAVA IV.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 57.

Ugovorne stranke postupno prilagođuju uvjete sudjelovanja u ugovorima koje dodjeljuju javna tijela ili javna poduzeća te privatna poduzeća koja imaju posebna ili isključiva prava, kako po isteku razdoblja od dvadeset i dvije godine više ne bi bilo diskriminacije između državljana država članica i državljana Turske koji imaju poslovni nastan na području ugovornih stranaka.

Vijeće za pridruživanje određuje vremenski raspored i pravila za tu prilagodbu oslanjajući se pritom na rješenja koja je u tom području donijela ► **M8** Europska zajednica ◀.

Članak 58.

U područjima obuhvaćenima ovim Protokolom:

- režim koji Turska primjenjuje u odnosu na ► **M8** Europsku zajednicu ◀ ne smije dovesti ni do kakve diskriminacije između država članica, njihovih državljana ili njihovih trgovačkih društava,
- režim koja ► **M8** Europska zajednica ◀ primjenjuje u odnosu na Tursku ne smije dovesti ni do kakve diskriminacije između turskih državljana ili turskih trgovačkih društava.

▼ **M1***Članak 59.*

U područjima obuhvaćenima ovim Protokolom Turska ne može imati povoljniji tretman od onog koji države članice dodjeljuju jedna drugoj na temelju Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀.

Članak 60.

1. Ako se u nekom od sektora turskoga gospodarstva pojave ozbiljni poremećaji ili ako oni ugroze njezinu vanjsku financijsku stabilnost, ili ako se pojave teškoće koje nepovoljno utječu na gospodarsko stanje bilo koje od regija Turske, Turska može poduzeti odgovarajuće zaštitne mjere.

Vijeće za pridruživanje odmah se obavješćuje o takvim mjerama i o načinima njihove primjene.

2. Ako se u nekom od sektora gospodarstva ► **M8** Europske zajednice ◀ ili jedne ili više država članica pojave ozbiljni poremećaji ili ako oni ugroze vanjsku financijsku stabilnost jedne ili više država članica, ili ako se pojave teškoće koje nepovoljno utječu na gospodarsko stanje bilo koje od regija ► **M8** Europske zajednice ◀, ► **M8** Europska zajednica ◀ može poduzeti odgovarajuće zaštitne mjere, ili ovlastiti dotičnu državu članicu ili države članice da ih poduzmu.

Vijeće za pridruživanje odmah se obavješćuje o takvim mjerama i o načinima njihove primjene.

3. Prilikom odabira odgovarajućih mjera koje će se poduzeti u skladu sa stavcima 1. i 2. prednost imaju mjere koje najmanje ometaju funkcioniranje pridruživanja. Te mjere ne smiju premašiti onu razinu koja je nužna za rješavanje nastalih poteškoća.

4. U Vijeću za pridruživanje mogu se održati savjetovanja o mjerama poduzetima u skladu sa stavcima 1. i 2.

Članak 61.

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe ovog Protokola, prijelazno razdoblje traje dvanaest godina.

Članak 62.

Ovaj Protokol i njegovi prilozi čine sastavni dio Sporazuma o pridruživanju između Europske ekonomske ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske.

Članak 63.

1. Države potpisnice ovaj Protokol ratificiraju u skladu sa svojim ustavnim zahtjevima, a u ime ► **M8** Europske zajednice ◀ valjano se sklapa odlukom Vijeća donesenom u skladu s odredbama Ugovora o osnivanju ► **M8** Europske zajednice ◀; odluka se notificira ugovornim strankama Sporazuma o pridruživanju između ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske.

Gore navedene isprave o ratifikaciji i akt o notifikaciji sklapanja razmjenjuju se u Bruxellesu.

▼ M1

2. Ovaj Protokol stupa na snagu prvog dana prvog mjeseca koji slijedi nakon dana razmjene isprava o ratifikaciji i akta o notifikaciji predviđenih stavkom 1.

3. Ako ovaj Protokol ne stupi na snagu početkom kalendarske godine, Vijeće za pridruživanje može skratiti ili produljiti razdoblja utvrđena u ovom Protokolu, posebno ona koja se odnose na postizanje slobodnog kretanja robe, tako da isteknu na kraju kalendarske godine.

Članak 64.

Ovaj je Protokol sastavljen u po dva primjerka na francuskom, nizozemskom, njemačkom, talijanskom i turskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Zusatzprotokoll gesetzt.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent protocole additionnel.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente protocollo addizionale.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit Financieel Protocol hebben gesteld.

Bunun belgesi olarak, asagida adlari yazili tam yetkili temsilciler hu Mali Protokolün altina imzalarini atmislardir.

▼ M1

Geschehen zu Brüssel am dreiundzwanzigsten November neunzehnhundertsiebzig.

Fait à Bruxelles, le vingt-trois novembre mil neuf cent soixante-dix.

Fatto a Bruxelles, addì noventitré novembre millenovecentosettanta.

Gedaan te Brussel, de drieëntwintigste november negentienhonderdzeventig.

Brüksel'de, yirmi üç Kasım bin dokuz yüz yetmiş gününde yapılmıştır.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges,

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

Pierre HARMEL

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland,

Walter SCHEEL

Pour le Président de la République française,

Maurice SCHUMANN

Per il Presidente della Repubblica italiana,

Mario PEDINI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg,

Gaston THORN

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

J.M.A.H. LUNS

In Namen des Rates der Europäischen Gemeinschaften,

Pour le Conseil des Communautés européennes,

Per il Consiglio delle Comunità europee,

Voor de Raad der Europese Gemeenschappen,

Walter SCHELL

Franco Maria MALFATTI

Türkiye Cumhurbaskani adina,

Ihsan SABRI ÇAGLAYANGİL

▼ M1

PRILOZI

PRILOG 1.

o režimu koji se primjenjuje na uvoz naftnih derivata iz Turske u
► M8 Europsku zajednicu ◀

Jedini članak

1. Neovisno o članku 9. i člancima od 21. do 30. Dodatnog protokola, niže navedeni derivati koji su bili rafinirani u Turskoj uvoze se u ► M8 Europsku zajednicu ◀ bez carina u granicama ukupne godišnje carinske kvote ► M8 Europske zajednice ◀ koja iznosi 200 000 metričkih tona:

Tarifna oznaka	Naziv
27.10	Naftna ulja ili ulja iz bitumenskih minerala (osim sirovih); proizvodi nespomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu, koji po masi sadrže 70 % ili više naftnih ulja ili ulja dobivenih od bitumenskih minerala, ako čine osnovne sastojke tih proizvoda: A. Laka ulja: III. za druge svrhe B. Srednja ulja: III. za druge svrhe C. Teška ulja: I. Plinsko ulje: (c) za druge svrhe II. Loživa ulja: (c) za druge svrhe III. Maziva ulja i druga ulja: (c) za miješanje u skladu s uvjetima iz Dodatne napomene 7. poglavlja 27 ^(a) . (d) za druge svrhe
27.11	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici: A. tržišni propan i tržišni butan: III. za druge svrhe
27.12	Vazelin: A. sirov: III. za druge svrhe B. ostalo
27.13	Parafin, mikro-kristalni naftni vosak, prešani parafni, ozokerit, vosak od lignita, vosak od treseta, ostali mineralni voskovi, obojeni ili ne: B. ostalo: I. sirovi: (c) za druge svrhe II. ostalo
27.14.	Naftni bitumen, naftni koks i drugi ostaci iz nafte ili iz ulja od bitumenskih minerala: C. ostalo

^(a) Proizvodi tog tarifnog podbroja razvrstavaju se pod uvjetima koje utvrđuju nadležna tijela.

▼M1

2. Zajednica ima pravo izmijeniti režim naveden u stavku 1.:

— ako se donosi ►**M8** europska zajednička ◀ definicija podrijetla za naftne derivate iz trećih zemalja i pridruženih zemalja,

— ako se donose odluke u okviru zajedničke trgovinske politike,

— ako se uspostavlja zajednička trgovinska politika.

U tom slučaju ►**M8** Europska zajednica ◀ za uvoz iz stavka 1. osigurava primjenu pogodnosti jednakih onima predviđenima u navedenom stavku.

3. U Vijeću za pridruživanje mogu se održati savjetovanja o mjerama poduzetima u skladu sa stavkom 2.

4. Ako ►**M8** Europska zajednica ◀ u roku od tri godine ne donese mjere iz stavka 2., Vijeće za pridruživanje može preispitati opseg kvote utvrđene u stavku 1.

5. Osim stavaka 1. i 2., odredbe Dodatnog protokola ne utječu na pravila koja se primjenjuju na uvoz naftnih derivata.

▼ **M1****PRILOG 2.**

o režimu koji se primjenjuje na uvoz određenih tekstilnih proizvoda iz Turske u ► **M8** Europsku zajednicu ◀

Članak 1.

1. Neovisno o članku 2. Dodatnog protokola, ► **M8** Europska zajednica ◀ postupno ukida carine iz Zajedničke carinske tarife na niže navedene proizvode uvezene iz Turske primjenom četiriju uzastopnih sniženja od 25 % tijekom razdoblja od dvanaest godina. Ta se sniženja provode na dan stupanja na snagu Dodatnog protokola, odnosno četiri, osam i dvanaest godina kasnije:

Tarifna oznaka	Naziv
55.05	Pamučna pređa nepripremljena u pakiranja za pojedinačnu prodaju
55.09	Ostale pamučne tkanine
58.01	Sagovi, podni pokrivači, uzlani, dovršeni i nedovršeni: npr. A. vuneni ili od fine životinjske dlake, osim ručno izrađenih sagova, podnih pokrivača

2. Međutim, za proizvode iz tarifnih brojeva 55.05 i 55.09, uvezene iz Turske, ► **M8** Europska zajednica ◀ stupanjem na snagu Dodatnog protokola snižava za 75 % carine iz Zajedničke carinske tarife u granicama godišnjih carinskih kvota ► **M8** Europske zajednice ◀ koje iznose 300 metričkih tona za tarifni broj 55.05 i 1 000 metričkih tona za tarifni broj 55.09.

Članak 2.

Neovisno o odredbama članka 21. do 24. Dodatnog protokola, ► **M8** Europska zajednica ◀ ima pravo uvesti nova količinska ograničenja na uvoz sljedećih proizvoda iz Turske:

Tarifna oznaka	Naziv
50.01	Čahure svilenih buba prikladne za odmotavanje
50.02	Sirova svila (neupredena)

▼ M1

PRILOG 3.

Popis proizvoda koji podliježu vremenskom rasporedu tarifnih sniženja utvrđenom u članku 11.

Tarifna oznaka	Naziv
15.05	Masti od vune i masne tvari dobivene od tih masti, uključujući lanolin:
— 90	Ostalo:
15.09	Degras
15.10	Masne kiseline, kisela ulja od rafinacije, industrijski masni alkoholi:
— 10	Industrijske masne kiseline
15.11	Glicerin, glicerinske vode i baze:
— 10	Glicerin
17.04	Proizvodi od šećera koji ne sadrže kakao:
— 90	Ostalo
17.05	Šećeri, sirupi i melase s dodanim tvarima za aromatizaciju i bojenje (uključujući šećer s vanilinom ili etilvanilinom), osim voćnih sokova koji sadrže bilo koji udio dodanih šećera
18.06	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao
19.02	Proizvodi za dječju hranu ili za dijetalnu ili kulinarsku upotrebu na bazi brašna, krupice, škroba i sladnog ekstrakta bez dodanog kakao praha ili s dodanim kakao prahom u količini manjoj od 50 masenih % kaka
21.07	Prehrambeni proizvodi nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu
22.08	Nedenaturirani etilni alkohol, alkoholne jačine od 80 % i više; etilni alkohol i ostali denaturirani alkoholi, bilo koje jačine
24.02	Prerađeni duhan; duhanski ekstrakti i sokovi
25.32	Stroncijev karbonat (stroncijanit) (kalcinirani ili nekalcinirani), osim stroncijeva oksida; mineralne tvari koje nisu spomenute ili obuhvaćene drugdje; ulomci i otpaci lončarskih proizvoda:
ex 90	Stroncijev karbonat (stroncijanit) (kalcinirani ili nekalcinirani)
27.04	Koks i polukoks od kamenog ugljena, mrkog ugljena, lignita ili treseta:
— 21	Koks i polukoks od kamenog ugljena
28.06	Klorovodična kiselina, klorosulfonska kiselina:
— 10	Klorovodična kiselina
28.08	Sumporna kiselina; oleum:
— 30	Oleum
28.15	Sulfidi nemetala, uključujući fosfori trisulfid:
— 20	Ugljični disulfide
28.17	<i>Natrijev hidroksid</i> (kaustična soda); <i>kalijev hidroksid</i> (kaustična potaša); natrijevi i kalijeve peroksidi:
— 11	Natrijev hidroksid, kemijski čist

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
— 12	Natrijev hidroksid
28.20	Aluminijev oksid i hidroksid; umjetni korund:
— 10	Aluminijev oksid
— 20	Aluminijev hidroksid
28.21	Kromovi oksidi i hidroksidi
28.22	Manganovi oksidi:
— 10	Manganov dioksid
28.23	Željezni oksidi i hidroksidi (zemljane boje koje sadrže 70 masenih % ili više vezanog željeza, preračunanog kao Fe ₂ O ₃)
28.27	Olovni oksid, uključujući minij i narančasto olovo
28.30	Kloridi i oksikloridi:
— 30	Amonijev klorid
28.32	Klorati i perklorati
28.35	Sulfidi; polisulfidi:
— 20	Natrij
28.37	Sulfiti; tiosulfati:
28.38	Sulfati; stipse; persulfati:
— 31	Natrijevi sulfati
— 40	Aluminijevi sulfati
— 71	Željezni sulfati
28.40	Fosfiti, hipofosfiti i fosfati
— 11	Natrijevi fosfati
28.42	Karbonati i perkarbonati, uključujući komercijalni amonijev karbonat koji sadrži amonijev karbamat:
— 11	Natrijev bikarbonat
— 12	Natrijev perkarbonat
— 13	Natrijev karbonat (kalciniran)
— 14	Natrijev karbonat (kristalni)
— 42	Precipitat kalcijevog karbonata
28.45	Silikati, uključujući komercijalne natrijeve i kalijeve silikate
— 10	Natrij
— 20	Kalij
28.47	Soli oksimetalnih kiselina (kromati, permanganati, stanati itd.):
— 32	Natrijev kromat

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
— 33	Kalijev kromat
— 34	Olovni kromat
— 35	Natrijev dikromat
— 36	Kalijev dikromat
28.54	Vodikov peroksid, uključujući tvrdi vodikov peroksid
28.56	Karbidi (silicijevi, borovi; karbidi metala itd.)
29.02	Halogeni derivati ugljikovodika:
— 30	Trikloretilen
— 40	Ugljikov tetraklorid
— 60	Perkloretilen
— 80	Klorfluorometan
— 90	Ostalo
29.03	Sulfo-, nitro- i nitrozo-derivati ugljikovodika (osim mošus ksilena iz tarifnog broja 29.03.10)
29.04	Aciklični alkoholi i njihovi halogeni, sulfo-, nitro-, nitrozo-derivati:
— 10	Pentaeritritol
— 21	Čisti metanol
— 22	Butilalkohol
— 23	Propilalkohol i izopropilalkohol
— 24	Stearilalkohol i cetilalkohol
— 25	Sorbitol, manitol
— 26	Propilen glikol
— 39	Ostalo
29.09	Epoksidi epoksialkoholi, epoksifenoli i epoksieteri s tročlanim ili četveročlanim prstenom i njihovi halogeni, sulfo-, nitro- i nitrozo-derivati:
— 90	Ostalo
29.14	Monokarbonske kiseline i njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i perkiseline te njihovi halogeni, sulfo-, nitro- i nitrozo-derivati:
— 21	Anhidrid octene kiseline
— 22	Octena kiselina, osim anhidrida octene kiseline
— 30	Oleinska kiselina
— 41	Mravlja kiselina
— 42	Natrijev acetate
— 43	Aluminijev acetate
— 46	Magnezijev acetate

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
— 47	Butilacetat
— 48	Etilstearat
— 49	Ostalo
29.15	Polikarbonske kiseline, njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i perkiseline; njihovi halogeni-, sulfo-, nitro- i nitrozo-derivati:
— 51	Dioktil-ftalat
— 52	Dibutil-ftalat
— 53	Dietil-ftalat
— 54	Dimetil-ftalat
29.16	Kiseline s alkoholnom, aldehidnom, ketonskom i fenolnom funkcijom i druge jednostavne ili složene kiseline s kisikovom funkcijom i njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i perkiseline; njihovi halogeni, sulfo-, nitro- i nitrozo-derivati:
— 41	Citronska kiselina
— 53	Kalcijev glukonat
— 54	Kalcijev laktat
29.28	Diazo-, azo- i azoksi spojevi
29.33	Organski živini spojevi
29.35	Heterociklični spojevi, uključujući nukleinske kiseline:
— 30	Furfuraldehid (furfurol)
— 59	Ostalo
29.43	Šećeri, kemijski čisti, osim saharoze:
— 10	Glukoza
— 20	Laktoza
— 90	Ostalo
30.03	Lijekovi (uključujući veterinarske lijekove):
	(b) Ostalo:
— 41	Prva kategorija
— 42	Druga kategorija
— 43	Treća kategorija
32.03	Sintetski proizvodi za štavljenje, uključujući i one koji sadrže prirodne tvari za štavljenje; umjetni preparati za štavljenje (koji npr. potječu iz enzima, pankreasa, bakterija itd.)
32.05	Sintetske organske tvari za bojenje; sintetski organski proizvodi koji se upotrebljavaju kao luminofori; proizvodi koji se rabe kao optička bjelila koja se pričvršćuju na vlakna; prirodni indigo (osim prirodnog indiga iz tarifnog podbroja 32.05.10, sintetskih organskih proizvoda vrsta koje se upotrebljavaju kao luminofori iz tarifnog podbroja 32.05.30 i proizvodi koji su vrste optičkih bjelila koja se pričvršćuju na vlakna iz tarifnog podbroja 32.05.40)

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
32.06	Lak boje
32.07	Ostale tvari za bojenje; anorganske proizvode koji se upotrebljavaju kao luminofori:
— 22	Litopon
32.09	Boje i lakovi; vodene boje, pigmenti pripremljeni u vodi koji se upotrebljavaju za doradu kože; boje i emajli; pigmenti u lanenom ulju, bijelom špiritu, terpentinskom ulju, laku ili ostalim medijima koji se upotrebljavaju u proizvodnji boja; tiskovne folije; boje i ostale tvari za bojenje pripremljeni u oblicima ili pakiranjima za prodaju na malo (osim pigmenta pripremljenih u vodi koji se upotrebljavaju za doradu kože iz tarifnog podbroja 32.09.22 i tiskovnih folija iz tarifnog podbroja 32.09.32)
32.13	Crnila za pisanje ili crtanje, tiskarske boje i ostala crnila:
— 19	Ostale tiskarske boje
— 22	Koncentrirana crnila za pisanje
— 23	Crnila za kopiranje i umnožavanje
— 24	Paste za kemijske olovke
— 25	Toneri za fotokopirne strojeve, crnila za jastučiće i za trake za pisače strojeve
33.06	Parfimerijski, kozmetički ili toaletni proizvodi
34.01	Sapuni, uključujući medicinske sapune
34.02	Organska površinska aktivna sredstva; površinski aktivni preparati i preparati za pranje s dodatkom ili bez dodataka sapuna
34.05	Politure i laštila za obuću, pokućstvo, podove, kovine, paste i praškovi za čišćenje i slični preparati, osim voskova iz tarifnog broja 34.04
35.06	Pripremljena ljepila nespomenuta i neobuhvaćena na drugom mjestu; proizvodi prikladni za uporabu kao ljepila pripremljeni za prodaju na malo kao ljepila u pakiranjima neto mase do 1 kg:
— 20	Ostalo
36.05	Pirotehnički proizvodi (na primjer, proizvodi za vatromete, signalne rakete, rakete protiv tuče, signalne rakete za gustu maglu i drugi pirotehnički proizvodi)
36.06	Šibice
38.03	Aktivni ugljen (za izbjeljivanje, depolarizaciju ili apsorpciju); aktivni diatomit, aktivna glina, aktivni boksit i ostali aktivni prirodni mineralni proizvodi (osim ostalih proizvoda iz tarifnog podbroja 38.03.90)
38.05	Tal ulje
38.12	Pripravljena sredstva za glaziranje, apreturu i nagrivanje koja se upotrebljavaju u industriji tekstilnoj, papirnoj, kožarskoj i sličnim industrijama
39.01	Proizvodi dobiveni kondenzacijom, polikondenzacijom i poliadicijom, modificirani ili polimerizirani ili ne, linearni ili ne (na primjer, fenoplasti, aminoplasti, alkidi, polialil ester i ostali nezasićeni poliesteri, silikoni itd.) (osim ostalih proizvoda iz tarifnog podbroja 39.01.19, poliamida i superpoliamida iz tarifnog podbroja 39.01.23 i ostalih proizvoda iz tarifnog podbroja 39.01.29)

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
39.02	<p>Polimerizacijski i kopolimerizacijski proizvodi (na primjer, polietilen, politetrahaloetileni, poliizobutilen, polistiren, polivinil klorid, polivinil acetat, polivinil kloracetat i ostali polivinilni derivati, poliakrilni i polimetakrilni derivati, kumaron-inden smole itd.):</p> <p>— Tekućine i paste, uključujući emulzije, disperzije i otopine:</p> <p>— 12 Acetat i polivinil</p> <p>— 16 Polakrilni i polimetakrilni derivati</p> <p>— 17 Kumaron-inden smole</p> <p>— 19 Ostalo:</p> <p>— Blokovi, komadi, prah (uključujući prah za oblikovanje), zrnca, ljuske i slični rasuti oblici, otpaci i ostaci:</p> <p>— 22 Polivinilacetat</p> <p>— 26 Derivati poliakrila i polimetakrila</p> <p>— 27 Kumaron-inden smole</p> <p>— 29 Ostalo</p> <p>— Ostalo:</p> <p>— 32 Polivinilacetat</p> <p>— 39 Ostalo</p>
39.03	<p>Regenerirana celuloza; nitrat celuloze, acetat celuloze i ostali celulozni esteri, celulozni eteri i ostali kemijski derivati celuloze, plastificirani ili ne (na primjer, kolodije, celuloid itd.); vulkanizirana vlakna:</p> <p>— Tekućine i paste, uključujući emulzije, disperzije i otopine:</p> <p>— 11 Kolodije</p> <p>— Blokovi, komadi, prah (uključujući prah za oblikovanje), zrnca, ljuske i slični rasuti oblici, otpaci i ostaci:</p> <p>— 22 Nitrat celuloze</p> <p>— 23 Celulozni acetat</p> <p>— Ostalo:</p> <p>— 31 Regenerirana celuloza</p> <p>— 32 Vulkanizirana vlakna</p> <p>— 34 Celulozni acetat</p>
39.07	Proizvodi od materijala opisanih u tarifnim brojevima 39.01 do 39.06
40.02	<p>Lateks iz sintetičkog kaučuka; predvulkanizirani lateks iz sintetičkog kaučuka; sintetički kaučuk; faktis dobiven iz ulja:</p> <p>(a) Sintetički kaučuk i lateks namijenjeni za proizvodnju i obnavljanje (protektiranje) pneumatskih guma i guma sa zračnim komorama za sve vrste transportnih vozila:</p> <p>— 12 Sintetički lateks</p> <p>(b) Ostalo:</p>

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
— 22	Sintetički lateks
— 23	Faktis dobiven iz ulja
40.09	Cijevi od vulkanizirane gume osim od tvrde gume
40.13	Odjeća i pribor za odjeću (uključujući rukavice) za sve svrhe od vulkanizirane gume osim od tvrde gume
40.14	Ostali proizvodi od vulkanizirane gume osim od tvrde gume
— 21	Gume za brisanje
41.10	Umjetna koža na bazi kože ili kožnih vlakana, u pločama, listovima ili trakama, uključujući i u smocima
42.01	Sedlarski i remenarski proizvodi od kože bilo koje životinje (uključujući štrange za hamove, povoce, koljenice, košare za njušku, podmetače i jastuke za sedla, torbe-bisage, kapute za pse i slično), od bilo od kojeg materijala
42.02	Proizvodi za putovanja (kovčezi, kuferi, neseleri ataše-kuferi, torbe za spise, dačke tarbe, futrole za naočale, futrole za dalekozore, futrole za fotoaparate, futrole za glazbala, futrole za puške i za pištolje, te slični spremnici; putne torbe, toaletne torbe, rančevi, ženske torbice, torbe za kupovanje, novčanici za kovani novac, futrole i korice za mape ili dokumente, tabakere, duhanske vrećice, torbe za alat, sportske torbe, omotači za boce, kutije za nakit, kutije za puder, kutije za pribor za jelo i slični spremnici), od kože, umjetne kože, od folija od plastičnih masa, od tekstilnih materijala, vulkanfibera ili od kartona
42.06	Proizvodi od crijeva (osim svilenog katguta), crijevnih potkožica, mjehura ili od žila
43.01	Sirovo krzno:
— 40	Karakul, astrahanska janjad
— 90	Ostalo
43.02	Štavljena ili obrađena krzna, nesastavljena ili sastavljena u nape, četvorine i slične oblike; nesaštavljene štavljene ili obrađene kožice krzna (uključujući glave, repove ili druge dijelove ili odsječke)
43.03	Proizvodi od krzna
43.04	Umjetno krzno i proizvodi od umjetnog krzna
44.11	Profilirano drvo; drvo obrađeno za šibice; drvene zakovice za cipele
44.15	Vezane drvene ploče, blok table, slojevite table, table s letvicama i slični proizvodi od laminatnog drva (uključujući furnir ploče), marketerija ili intarzija od drva:
— 20	Vezane drvene ploče ili marketerija ili intarzija od drva
44.16	Drvene ploče sa saćem, s licem od osnovne kovine ili bez nje
44.17	Poboljšano (sabijeno) drvo u pločama, blokovima i sličnim oblicima
44.18	Regenerirano drvo, bez obzira radi li se o blanjevini, piljevini, drvenom brašnu ili drugim drvenim otpacima, aglomerirani prirodnom ili umjetnom smolom ili drugim organskim vezivnim sredstvima, u listovima, komadima ili sličnim oblicima
44.23	Građevinska stolarija i ostali proizvodi za građevinarstvo, uključujući ploče sa saćem, sastavljene parketne ploče, rezanu i cijepanu šindru
44.25	Alati, tijela alata, držala za alate, tijela i držala za za metle i četke, od drva; postolarski kalupi od drva:
— 10	Postolarski kalupi
44.28	Ostali drveni proizvodi

▼ **M1**

Tarifna oznaka	Naziv
45.03	Proizvodi od prirodnog pluta
45.04	Pluto aglomerirano (s vezivnim sredstvima ili bez vezivnih sredstava) i proizvodi od aglomeriranog pluta
47.01	Drvena celuloza ili celuloza od ostalih vlaknastih celuloznih materijala dobivena mehaničkim ili kemijskim postupkom
48.01	Papir i karton (uključujući celuloznu vatu), strojno izrađen, u svicima ili listovima: (b) Papir sa 70 % ili više drvnih vlakana koji teži od 50 do 55 g/m ²
— 21	Novinski papir
— 29	Ostalo
— 40	Papir koji se upotrebljava za tiskanje i pisanje
— 50	Kraft-papir
	(f) Ostalo:
— 61	Običan ovojni papir koji teži 30 g/m ² ili manje
— 62	Običan ovojni papir koji teži više od 30 g/m ²
— 63	Cigaretni papir
— 64	Bugačica
— 67	Karton u svicima za izradu kartica za strojeve s bušenim karticama
— 68	Karton
48.02	Ručno izrađen papir i karton
48.03	Biljni pergament-papir i karton, papir što ne propušta mast, paus-papir i kristal-papir te ostali satinirani prozirni papir ili papir što propušta svjetlo, u svicima ili listovima
48.04	Složeni papir i karton (izrađen sljepljivanjem ravnih slojeva papira ili kartona), površinski nepremazan niti impregmiran, neovisno je li ojačan u unutrašnjosti ili ne, u svicima ili listovima
48.05	Papir i karton, valoviti (sa ili bez zalijepljenih ravnih površinskih listova), nabrani, naborani, reljefirani ili bušeni, u svicima ili listovima
48.06	Papir i karton samo s crtama ili kvadratima, iako bez drugog tiska, u svicima ili listovima
48.07	Papir, karton, premazani, impregmirani, prevučeni, površinski obojeni, površinski ukrašeni ili tiskani, u svicima ili pravokutnim (uključujući kvadratnim) listovima, svih veličina (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 48.06 i iz poglavlja 49)
48.09	Građevinske ploče od drvene celuloze ili celuloznih vlakana, vezani prirodnim ili umjetnim smolama ili sličnim vezivnim sredstvima ili ne
48.10	Cigaretni papir, rezani ili nerezani u određene veličine ili u obliku knjižica ili cjevčica
48.11	Zidne tapete i slične papirne pozidnice, papirne vitrofanije za prozore
48.12	Podni pokrivači na papirnoj ili kartonskoj podlozi, nesječeni ili sječeni u određene veličine, s premazom, koji sadrže linoleum ili bez njega
48.13	Karbonski papir, samokopirajući papir i ostali papiri za kopiranje ili prenošenje (uključujući premazani ili impregmirani papir za matrice za umnožavanje ili ofset ploče), sječeni u određene oblike ili veličine, u kutijama ili ne

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
48.14	Papirne ili kartonske kutije, pisma-omotnice, dopisnice i karte za dopisivanje, bez slike; setovi za dopisivanje u kutijama, vrećicama, notesima i sličnim pakiranjima od papira ili kartona
48.15	Ostali papiri i kartoni, sječeni u određene oblike ili veličine (osim filter-papira iz tarifnog podbroja 48.15.30)
48.16	Kutije, vreće i vrećice i drugi spremnici za pakiranje, od papira, kartona, celulozne vate i koprane od celuloznih vlakana
48.17	Kartonažni proizvodi od papira ili kartona, registratori i slični proizvodi, što ih se rabi u uredima, prodavaonicama ili slično
48.18	Registri, knjigovodstvene knjige, podsjetnici, knjige za narudžbe, priznanične knjige, blokovi za pisma, memorandum blokovi, dnevnici i slični proizvodi, bilježnice, blokovi s upijajućim papirom, korice (za slobodne listove ili druge), mape, košuljice, fascikli za spise, poslovni obrasci u više primjeraka, slogovi s umetnutim karbon-papirom i drugi proizvodi za pisanje, od papira ili kartona; albumi za uzorke ili zbirke i omoti za knjige, od papira ili kartona
48.19	Etikete od papira ili kartona svih vrsta, tiskane ili netiskane
48.20	Bobine, svici, vretena (kopsovi) i slične podloge od papirne mase, papira ili kartona (bušeni ili nebušeni, stvrđnuti ili nestvrđnuti)
48.21	Ostali papiri, karton, celulozna vata i koprane od celuloznih vlakana, izrezani u određene veličine ili oblike; ostali proizvodi od papirne mase, papira, kartona, celulozne vate i koprane od celuloznih vlakana
— 31	Kartice nebušene za strojeve s bušenim karticama
— 39	Ostalo
49.08	Papiri za preslikavanje (dekalkomanije)
49.09	Poštanske razglednice, čestitke i karte koje imaju osobne poruke, tiskane, ilustrirane ili neilustrirane, s kuvertama ili bez kuverata ili ukrasa
49.10	Kalendari svih vrsta od papira ili kartona, tiskani, uključujući i kalendarske blokove
50.04	Svilena pređa (osim pređe od svilenih otpadaka) (šap-svila), nepripremljena za prodaju na malo
50.05	Pređa od svilenih otpadaka, nepripremljena za prodaju na malo
50.06	Buret-svila, nepripremljena za prodaju na malo
50.07	Svilena pređa i pređa od svilenih otpadaka, pripremljena za prodaju na malo
50.09	Svilene tkanine i tkanine od svilenih otpadaka (šap-svila)
50.10	Tkanine od buret-svile
51.01	Pređa od umjetnih ili sintetičkih nerezanih filamenata, nepripremljena za prodaju na malo
	(b) 60 dena ili manje:
	— Pređa od sintetičkih filamenata:
— 23	Od vinila
— 24	Od akrila
— 25	Od polipropilena
— 29	Ostalo

▼ **M1**

Tarifna oznaka	Naziv
	— Umjetna pređa:
— 31	Viskozna umjetna svila
— 32	Acetatna umjetna svila
— 33	Pređa od umjetnih filamenata od bjelančevina
— 39	Ostalo
	(c) Više od 60 dena:
	— Pređa od umjetnih filamenata:
— 43	Od vinila
— 44	Od akrila
— 45	Od polipropilena
— 49	Ostalo
	— Pređa od umjetnih filamenata:
— 51	Viskozni rajon
— 52	Acetatni rajon
— 53	Pređa od umjetnih filamenata od bjelančevina
— 59	Ostalo
51.02	Monofili, vrpce i slično (npr. umjetna slama) i imitacije katguta, od sintetičkih i umjetnih tekstilnih materijala
51.03	Pređa od umjetnih ili sintetičnih filamenata (rezanih), pripremljena za prodaju na malo:
	(b) Ostalo:
— 21	Pređa od umjetnih filamenata
— 22	Pređa od sintetičkih filamenata
51.04	Tkanine od umjetnih ili sintetičkih nerezanih filamenata (uključujući tkanine od monofila ili vrpca iz tarifnih brojeva 51.01 ili 51.02) (osim tkanina od sintetičkih nerezanih filamenata za proizvodnju guma sa zračnim komorama i vanjskih pneumatskih guma za sve vrste transportnih vozila iz tarifnog broja 51.04.11)
54.05	Lanene tkanine i tkanine od ramija
56.01	Umjetni i sintetički rezani filamenti, nevlačeni i nečešljani, a ni drukčije pripremljeni za pređenje (osim sintetičkih filamenata od poliamida iz tarifnog broja 56.01.11, poliesteru iz tarifnog podbroja 56.01.12 i akrila iz tarifnog podbroja 56.01.14)
56.02	Kabeli od sintetičkih i umjetnih filamenata (rezanih)
— 20	Od umjetnih filamenata
56.03	Otpaci (uključujući kratka vlakna dobivena pri češljanju, otpatke od prediva i raščupane tekstilne otpatke) od umjetnih i sintetičkih vlakana (rezanih ili nerezanih), nevlačenih i nečešljanih, a ni drukčije pripremljenih za pređenje
56.04	Umjetna i sintetička nerezana vlakna i otpaci od umjetnih i sintetičkih vlakana (rezanih ili nerezanih), nevlačeni, nečešljani niti drukčije pripremljeni za pređenje (osim vlakana i otpadaka sintetičkih vlakana od poliamida iz tarifnog broja 56.04.11, poliesteru iz tarifnog podbroja 56.04.12 i akrila iz tarifnog podbroja 56.04.14)

▼ **M1**

Tarifna oznaka	Naziv
56.05	Pređa od sintetičnih i umjetnih reznih vlakana (ili ostataka umjetnih i sintetičkih nerezanih vlakana), nepripremljena za prodaju na malo
56.06	Pređa od sintetičnih i umjetnih reznih vlakana (ili ostataka umjetnih i sintetičkih nerezanih vlakana), pripremljena za prodaju na malo
56.07	Tkanine od umjetnih ili sintetičkih reznih filamenata
57.05	Pređa od konoplje
57.08	Papirna pređa
57.09	Tkanine od konoplje
57.11	Tkanine od ostalih biljnih tekstilnih vlakana
57.12	Tkanine od papirne pređe
58.02	Sagovi i ostali podni pokrivači, ali ne taftovani, neflokirani, dovršeni ili nedovršeni, uključujući „kelim“, „šumrak“, „karamani“ i slične ručno tkane prostirače
— 10	Sagovi i ostali podni pokrivači, strojno izrađeni
58.04	Tkanine s florom i tkanine od žanila-pređe, osim tkanina iz tarifnih brojeva 58.08 i 58.05:
— 20	Od svile
— 40	Od sintetičkih vlakana
— 50	Od umjetnih vlakana
58.08	Til i ostali mrežasti materijali osim tkanih, pletenih ili kačkanih; običan:
— 20	Od sintetičkih vlakana
58.09	Til i ostali mrežasti materijali osim tkanih, pletenih ili kačkanih; čipke u metraži, vrpčama ili motivima:
58.10	Vez u metraži, u vrpčama ili motivima
59.03	Tekstilne tkanine impregnirane, premazane, prevučene ili prekrivene
59.08	Tekstilni materijali impregnirani ili premazani pripravkom od celuloznih derivata ili ostalih umjetnih plastičnih masa
59.10	Linoleum, uključujući rezani u oblike; podni pokrivači na tekstilnoj podlozi, premazanoj, prevučenoj ili prekrivenoj, uključujući sječene u oblike
59.11	Gumirani tekstilni materijali, osim gumirane pletene ili kačkane robe
59.13	Elastične tkanine i pozamenterija od elastičnih materijala (osim pletene ili kačkane robe), proizvedeni od tekstilnih materijala koji sadrži niti od kaučuka
60.01	Pleten ili kačkan material, neelastičan i negumiran
60.02	Rukavice svih vrsta, pletene ili kačkane, neelastične i negumirane
60.03	Hula-hop čarape, čarape, uključujući čarape za vene i natikače bez potplata, pletene ili kačkane, neelastične i negumirane
60.04	Pododjeća, pletena ili kačkana, neelastična i negumirana

▼ **M1**

Tarifna oznaka	Naziv
60.05	Gornja odjeća i ostali proizvodi, pleteni ili kačkani, neelastični i negumirani
60.06	Pleteni i kačkani materijali i proizvodi od njih (uključujući ženske dugačke čarape ili dokoljenice), elastični ili gumirani
61.01	Gornja odjeća za muškarce i dječake
61.02	Gornja odjeća za žene i djevojčice
61.03	Pododjeća (rublje) za muškarce i dječake, uključujući ovratnike i manšete
61.04	Pododjeća (rublje) za žene i djevojčice
61.05	Rupčići
61.06	Šalovi, ešarpe, rupci, šamije, velovi i slični proizvodi
61.07	Mašne, leptir-mašne i kravate
61.08	Ovratnici, ukrasni dodaci, donji dio steznika, manšete i slični pribor i pozamenterija za odjeću za žene i djevojčice
61.09	Prslučići, mideri, steznici, naramenice, držači čarapa, podvezice i slični proizvodi te njihovi dijelovi, uključujući pletene ili kačkane, elastične ili neelastične
61.10	Rukavice svih vrsta, dokoljenke, čarape, koje nisu pletene ili kačkane
61.11	Gotov pribor za odjeću; dijelovi odjeće ili pribora za odjeću
62.05	Ostali gotovi tekstilni proizvodi (uključujući krojeve za odjeću)
65.01	Tuljci, čunjevi i slični proizvodi od pusta, neuobličeni i bez oboda; krugovi i cilindri (uključujući sječene cilindre) od pusta
65.02	Tuljci, čunjevi i slični proizvodi pleteni ili izrađeni sastavljanjem vrpce bilo od kojega materijala, neuobličeni i bez oboda
65.03	Šeširi i druga pokrivala za glavu, pusti, izrađeni od tuljaka, konusa i drugih proizvoda iz tarifnog broja 65.01, uključujući i podstavljene ili ukrašene
65.04	Šeširi i druga pokrivala za glavu, pleteni ili izrađeni sastavljanjem vrpce bilo od kojega materijala, uključujući i podstavljene ili ukrašene
65.05	Šeširi i druga pokrivala za glavu, pleteni ili kačkani, ili izrađeni od čipke, pusta ili ostalih tekstilnih metražnih materijala (osim od vrpce), uključujući podstavljene ili ukrašene
65.06	Ostala pokrivala za glavu, uključujući podstavljena ili ukrašena
65.07	Vrpce za unutarnje opšivanje, podstave, navlake, osnove, okviri, štitnici i vrpce za vezanje ispod brade, za pokrivala glave
66.01	Kišobrani i suncobrani (uključujući štapove-kišobrane, vrtne kišobrane i slične kišobrane)
66.03	Dijelovi, ukrasi i pribor proizvoda iz tarifnog broja 66.01 ili 66.02

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
67.01	Kože i drugi dijelovi ptica s njihovim perjem i paperjem, perje, dijelovi perja, paperje i proizvodi od njih (osim proizvoda iz tarifnog broja 05.07 i obrađenih badrljica od perja)
67.02	Umjetno cvijeće, lišće i plodovi i njihovi dijelovi; proizvodi izrađeni od umjetnog cvijeća, lišća i plodova
67.04	Vlasulje, lažne brade, obrve, trepavice, pletenice i slično, od ljudske kose, životinjske dlake ili od tekstilnih materijala; proizvodi od ljudske kose (uključujući mrežice od ljudske kose)
67.05	Ventilatori i ručne lepeze, nemehanički, od bilo kojeg materijala; okviri za njih i njihovi dijelovi i ručke od bilo kojeg materijala
68.04	Mlinsko kamenje, brusovi, brusne ploče i slično, bez postolja, za mljevenje, brušenje, oštrenje, poliranje, izravnavanje ili rezanje, brusovi za ručno oštrenje ili poliranje, i njihovi dijelovi, od prirodnoga kamena, od aglomeriranoga prirodnog ili umjetnoga abrazivnog materijala, ili od keramike, sa ili bez dijelova od drugih materijala:
— 20	Ostalo
68.06	Prirodni ili umjetni abrazivni materijali u prahu ili zrnu, na podlozi od tekstila, papira, kartona ili drugih materijala, uključujući izrezane u oblike, prošivene ili drukčije izrađene:
— 90	Ostalo:
68.07	Vuna od troske, vuna od kamena i slične mineralne vune; ekspandirani ili listasti vermikulit, ekspandirane gline, pjenušava troska i slični ekspandirani mineralni materijali; smjese i proizvodi od mineralnih materijala za toplinsku ili zvučnu izolaciju ili za apsorpciju zvuka, osim onih iz tarifnih brojeva 68.12, 68.13 ili iz poglavlja 69.
68.08	Proizvodi od asfalta ili od sličnih materijala (npr. od bitumena od nafte ili od smole katrana kamenog ugljena)
68.11	Proizvodi od cementa, betona ili umjetnog kamena (uključujući granulirani mramor, aglomeriran s cementom), pojačani ili nepojačani
68.13	Preradena azbestna vlakna; smjese na osnovi azbesta ili na osnovi azbesta i magnezijeva karbonata; proizvodi od tih smjesa ili od azbesta (npr. pređa, tkanine, odjeća, pokrivala za glavu, obuća, brtve), pojačani ili nepojačani, osim proizvoda iz tarifnog broja 68.14
68.16	Proizvodi od kamena ili ostalih mineralnih materijala (uključujući vlakna ugljika, proizvode od vlakana ugljika i proizvode od treseta), nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu:
— 20	Pečena opeka od terdolomita
69.11	Stolni proizvodi, kuhinjski proizvodi, ostali kućanski proizvodi te toaletni proizvodi, porculanski
69.12	Stolni proizvodi, kuhinjski proizvodi, ostali kućanski proizvodi te toaletni proizvodi, osim porculanskih
69.13	Statue i drugi ukrasni keramički proizvodi
69.14	Ostali keramički proizvodi
70.02	Staklo, poznato pod nazivom „emajlirano” staklo, u masi ili u obliku šipki ili cijevi, neobrađeno
70.03	Staklo u obliku kugla, šipke ili cijevi, neobrađeno (koje nije optičko staklo)
70.04	Lijevano ili valjano staklo, u obliku listova, ploča ili profila sa ili bez sloja za apsorpciju ili refleksiju, sa ili bez nereflektirajućeg sloja, ali drukčije neobrađeno

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
70.05	Vučeno ili puhano staklo, u obliku listova ili ploča, sa ili bez sloja za apsorpciju ili refleksiju, sa ili bez nereflektirajućeg sloja, ali drukčije neobrađeno:
— 20	Staklo bojeno u masi (nijansirano u masi), neprozirno, plakirano ili sa slojem za apsorpciju ili refleksiju ili s nereflektirajućim slojem
— 30	Ostalo
70.06	Float-staklo i površinski brušeno ili polirano staklo, u obliku listova ili ploča, sa ili bez sloja za apsorpciju ili refleksiju, sa ili bez nereflektirajućeg sloja, ali dalje neobrađeno
70.07	Lijeivano, valjano, vučeno ili puhano staklo (uključujući plakirano ili armirano staklo), rezano u nepravokutne oblike, ili savijeno ili drukčije obrađeno (na primjer, s obradenim rubovima ili gravirano), uključujući površinski obrađeno ili polirano; višeslojno staklo za izolaciju; vitražno staklo i slično
70.08	Sigurnosno staklo, kaljeno ili slojevito staklo
70.13	Stakleni proizvodi koji se upotrebljavaju za stolom, u kuhinji, u toaletne svrhe, u uredima, proizvodi za unutarnje opremanje ili slične namjene osim onih iz tarifnog broja 70.19
70.14	Stakleni proizvodi za signalizaciju i optički dijelovi od stakla, optički neobrađeni
70.15	Stakla za satove i slična stakla, stakla za nekorekcijske i korekcijske naočale, zakrivljena, savijena, izdubljena i slično obrađena, optički neobrađena; šuplje kugle od stakla i njihovi segmenti za proizvodnju takvih stakala
70.16	Blokovi, opeke, kocke, pločice i ostali proizvodi od prešanog ili lijevanog stakla, armirani ili nearmirani, što ih se rabi u građevinarstvu; kockice od stakla i drugi sitni stakleni proizvodi, na podlozi ili bez podloge, za mozaik ili slične ukrasne uporabe; umjetnički ostakljene površine („vitraži“) i slično; multicelularno ili pjenasto staklo u obliku blokova, panela, ploča ili sličnih oblika
70.19	Staklene biserke (perlice), imitacije bisera, imitacije dragulja ili poludragulja i slični sitni stakleni proizvodi, te predmeti od njih, osim imitacija draguljarskih predmeta; staklene oči, osim za uporabu u protetici; statue i ostali ukrasi od stakla izrađeni plinom, osim imitacija draguljarskih predmeta; staklene kuglice promjera ne većeg od 1 mm
70.20	Staklena vlakna (uključujući staklenu vunu) i proizvodi od njih (npr. pređa, tkanine):
— 11	Staklena vuna
— 20	Pust od staklenih vlakana
71.01	Prirodni ili kultivirani biseri, obrađeni ili neobrađeni, nesortirani ili sortirani, ali nenanzani, nemontirani ili neumetnuti; prirodni ili kultivirani biseri, privremeno nanizani radi lakšeg transporta
71.02	Dragulji i poludragulji, neobrađeni, brušeni ili drukčije obrađeni, ali nenanzani, nemontirani ili neumetnuti; dragulji i poludragulji, privremeno nanizani radi lakšeg transporta (osim industrijskih dijamanta iz tarifnog podbroja 71.02.10)
71.03	Sintetički ili rekonstituirani dragulji ili poludragulji, obrađeni ili neobrađeni, nesortirani ili sortirani, ali nenanzani, nemontirani ili neumetnuti; nesortirani sintetički ili rekonstituirani dragulji ili poludragulji, privremeno nanizani radi lakšeg transporta
71.06	Obične kovine platirane srebrom, u obliku poluproizvoda ili dalje neobrađene
71.10	Obične kovine, srebro ili zlato, platirani platinom, u obliku poluproizvoda ili dalje neobrađeni
71.12	Draguljarski predmeti i njihovi dijelovi, od plemenitih kovina ili od kovina platiranih plemenitim kovinama
71.13	Predmeti zlatarstva ili filigranstva i njihovi dijelovi, od plemenitih kovina ili od običnih kovina platiranih plemenitim kovinama

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
71.14	Ostali predmeti od plemenitih kovina ili od kovina platiranih plemenitim kovinama
71.15	Predmeti od prirodnih ili kultiviranih bisera, dragulja ili poludragulja (prirodnih, sintetičkih ili rekonstituiranih)
71.16	Imitacije draguljarskih predmeta
73.02	Ferolegure (osim feromangana iz tarifnog podbroja 73.02.21)
73.07	Poluproizvodi od željeza ili nelegiranog čelika:
— 90	Ostalo
73.10	Šipke (uključujući valjanu žicu) od željeza ili čelika, kovane, toplo valjane, toplo vučene ili toplo istiskivane; šipke od željeza ili čelika, hladno dobivene ili hladno dovršene; šuplje čelične šipke za rudarska svrdla:
	— Šipke, toplo valjane, toplo vučene ili toplo istiskivane:
	— Šipke pravokutnog poprečnog presjeka:
ex 49	Ostalo (osim proizvoda ESPJ)
	— Šipke hladno dobivene ili hladno dovršene:
— 51	Šipke kružnog poprečnog presjeka
— 52	Šipke pravokutnog poprečnog presjeka
— 59	Ostalo
73.14	Željezna ili čelična žica, presvučena ili ne, ali neizolirana
73.17	Cijevi i šuplji profili, od lijevanog željeza
73.18	Bešavne cijevi i šuplji profili, od željeza (osim od lijevanog željeza) ili čelika, osim proizvoda iz tarifnog broja 73.19:
	— Cijevi i šuplji profili, neprevučeni, bešavni:
— 11	Unutarnjeg promjera manjeg od jednog palca
— 12	Unutarnjeg promjera jednog palca ili većeg, ali manjeg od 2.5 palca
— 13	Unutarnjeg promjera 2.5 palca ili većeg, ali manjeg od 6 palaca
— 14	Unutarnjeg promjera 6 palaca ili većeg
	— Cijevi i šuplji profili, prevučeni, bešavni:
— 31	Unutarnjeg promjera manjeg od jednog palca
— 32	Unutarnjeg promjera jednog palca ili većeg, ali manjeg od 2.5 palca
— 33	Unutarnjeg promjera 2.5 palca ili većeg, ali manjeg od 6 palaca
— 34	Unutarnjeg promjera 6 palaca ili većeg
73.19	Visokotlačni navoji za hidrocentrale od čelika, ojačane ili ne
73.20	Pribor za cijevi (npr. spojnice, koljena, naglavci), od željeza ili čelika

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
73.21	Željezne ili čelične konstrukcije, dovršene ili nedovršene, sastavljene ili ne, i dijelovi konstrukcija (npr. hangari i druge zgrade, mostovi i sekcije mostova, vrata prijevodnica (splavnica), tornjevi, rešetkasti i drugi stupovi, upornjaci, krovovi, krovišta (krovni kosturi), vrata i prozori te okviri za njih, pragovi za vrata, roloi i ograde); željezni ili čelični limovi, šipke, profili, cijevi i slično pripremljeni za uporabu u konstrukcijama
73.22	Željezni ili čelični rezervoari, cisterne, burad, bačve, kante, limenke i slični spremnici za bilo koji materijal (osim stlačenih ili ukapljenih plinova) obujma većeg od 300 litara, s oblogom ili bez obloge ili toplinske izolacije, uključujući opremljene mehaničkim ili toplinskim uređajima
73.24	Željezni ili čelični spremnici za stlačene ili ukapljene plinove
73.25	Željezni ili čelični strukovi od žice, užad, kabeli, pletene vrpce, grljci i slično, električno neizolirani (osim pletenih vrpca od željezne ili čelične žice)
73.26	Bodljikava žica od željeza ili čelika; usukana vrpca ili jednostruka plosnata žica s bodljama ili bez njih i lagano usukana dvostruka žica što je se rabi za ograđivanje, željezna ili čelična
73.27	Tkanine (uključujući beskrajne vrpce), rešetke, mreže i ograde od željezne ili čelične žice
73.28	Željezne ili čelične rešetke dobivene prosijecanjem i razvlačenjem lima ili vrpce
73.29	Željezni ili čelični lanci i njihovi dijelovi:
— 11	Transmisijski lanci
— 91	Dijelovi lanaca
73.32	Vijci, matice, vijci za pragove, vijci s kukom, zakovice, klinovi, rascjepke, podloške (uključujući elastične podloške) i slični proizvodi, od željeza ili čelika
73.33	Željezne ili čelične igle za šivanje, igle za pletenje, igle za uvlačenje, igle za kačkanje, igle za vezenje i slični proizvodi, za ručnu uporabu; željezne ili čelične igle sigurnice, pribadače i druge igle što nisu nigdje drugdje spomenute niti uključene
73.36	Peći za grijanje prostorija, štednjaci (uključujući i one s pomoćnim kotlom za centralno grijanje), rešetkasta ognjišta, roštilji, žeravnice, plinska kuhala, grijala za održavanje topline hrane i slični kućanski aparati, neelektrični i njihovi dijelovi, željezni ili čelični
73.37	Željezni ili čelični neelektrično grijani radijatori za centralno grijanje i njihovi dijelovi; željezni ili čelični neelektrično grijani generatori toplog zraka i razdjelnici toplog zraka (uključujući razdjelnike što mogu raspodjelivati i svježi ili kondicionirani zrak) s ugrađenim motornim ventilatorom i njihovi dijelovi
73.38	Željezni ili čelični stolni, kuhinjski i drugi predmeti za kućanstvo te njihovi dijelovi; sanitarni proizvodi i njihovi dijelovi, od željeza ili čelika
73.40	Ostali proizvodi od željeza ili čelika:
— 10	Ostali proizvodi od lijevanog željeza
ex 20	Ostali proizvodi od željeza ili čelika (osim aktinijskih)
74.10	Strukovi od žice, užad, pletene vrpce i slično, od bakra, električno neizolirani

▼ **M1**

Tarifna oznaka	Naziv
74.15	Vijci, svornjaci, matice, vijci s kukom, zakovice, klinovi, rascjepke, podloške (uključujući i elastične podloške) i slični proizvodi, od bakra:
— 10	Svornjaci i matice
— 20	Vijci
74.19	Ostali proizvodi od bakra
75.06	Ostali proizvodi od nikla
76.01	Aluminij u sirovim oblicima; otpaci i lomljevina, od aluminija
76.02	Šipke, profili od aluminija; žica od aluminija
76.03	Ploče, limovi i vrpce, od aluminija, debljine veće od 0,20 mm
76.04	Folije od aluminija (uključujući i tiskane ili s podlogom od papira, kartona, plastičnih masa ili sličnih materijala) debljine (ne računajući podlogu) ne veće od 0,20 mm
76.06	Cijevi i šuplji profili od aluminija;
76.07	Pribor za cijevi od aluminija (npr. spojnice, koljena, naglavci)
76.08	Konstrukcije i dijelovi konstrukcija (npr. hangari i druge zgrade, mostovi i sekcije mostova, tornjevi, rešetkasti stupovi, krovovi, krovišta, vrata i prozori te okviri za njih, pragovi za vrata i ograde), od aluminija; limovi, šipke, profili, cijevi i slično, od aluminija, pripremljeni za uporabu u konstrukcijama
76.09	Spremnici, cisterne, bačve i slično, od aluminija, za bilo koji materijal (osim stlačenih ili ukapljenih plinova), obujma većeg od 300 l, s oblogom ili bez obloge ili toplinske izolacije, što nisu opremljeni mehaničkim ni toplinskim uređajima
76.10	Bačve, posude u obliku bubnja, limenke, kutije i slični spremnici od aluminija (uključujući krute i sklopive cjevaste spremnike) koji se upotrebljavaju za prenošenje ili pakiranje robe
76.11	Spremnici od aluminija za stlačene ili ukapljene plinove
76.12	Strukovi od žice, užad, pletene vrpce i slično, od aluminija, električno neizolirani
76.13	Tkanine, rešetke, mreže i ograde, od aluminijske žice
76.14	Ekspandirana kovina, od aluminija
76.15	Stolni, kuhinjski i drugi predmeti za kućanstvo te njihovi dijelovi, od aluminija; sanitarni proizvodi i njihovi dijelovi, od aluminija
76.16	Ostali proizvodi od aluminija
77.01	Magnezij u sirovim oblicima; otpaci i lomljevina od magnezija
77.02	Šipke, profili, žica, limovi, ploče, vrpce i folije, od magnezija; prah i ljuskice od magnezija
77.03	Ostali proizvodi od magnezija
77.04	Berilij, u sirovim oblicima ili obrađen, i proizvodi od njega

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
82.02	Ručne pile; listovi za pile svih vrsta (uključujući pilasta glodala ili listove bez zuba)
— 20	Listovi vrpčanih (pojasnih, tračnih) pila
— 30	Kružni listovi za pile (uključujući pilasta glodala ili listove bez zuba)
82.05	Izmjenjivi alati za ručne sprave sa ili bez mehaničkog pogona ili za alatne strojeve (npr. za prešanje, utiskivanje, probijanje, urezivanje navoja, narezivanje navoja, bušenje, proširivanje provrta, glodanje, tokarenje ili odvijanje vijaka), uključujući matrice za izvlačenje ili istiskivanje kovina, i alat za bušenje stijena ili zemlje:
— 20	Alati za glodanje
82.06	Noževi i rezne oštrice za strojeve ili za mehaničke uređaje
82.07	Pločice, štapići, vrhovi i slično za alate, neugrađeno, od sinteriranih karbida metala ili kermeta
82.09	Noževi s reznim oštricama, pa i ozubljenim (uključujući vrtlarske noževe), osim noževa iz tarifnog broja 82.06
82.10	Oštrice noževa iz tarifnog broja 82.09
82.12	Škare, krojačke i slične škare, i njihove oštrice
82.13	Ostali nožarski proizvodi (npr. strojevi za šišanje ili striženje, mesarske ili kuhinjske sjeckalice, bradve (sjekire s dugom oštricom i kratkim drškom, satare) i bradvilji, noževi za papir); sprave i slogovi sprava za njegu ruku ili nogu (manikir i pedikir) (uključujući rašpe za nokte):
— 10	Sprave i slogovi sprava za njegu ruku ili nogu (manikir i pedikir) (uključujući rašpe za nokte)
82.14	Žlice, vilice, grabilice, žlice za obiranje, lopatice za serviranje kolača, noževi za ribu, noževi za maslac, štupaljke za šećer i slični kuhinjski ili stolni proizvodi
82.15	Ručke od običnih kovina za proizvode iz tarifnih brojeva 82.09, 82.13 i 82.14
83.01	Lokoti i brave (na ključ, šifru ili električni), od običnih kovina; kopče i okovi s kopčama, s ugrađenim bravama, od običnih kovina; ključevi za bilo koji od spomenutih proizvoda, od običnih kovina
83.02	Okov, pribor i slični proizvodi za pokućstvo, vrata, stubišta, prozore, rolete, karoserije, sedlarske proizvode, kovčege, sanduke, kutije i slično, od običnih kovina; kuke za vješanje šešira, konzole i slično, od običnih kovina; zglojni kotačići, s elementima za pričvršćivanje od običnih kovina; automatski zatvarači vrata, od običnih kovina
83.03	Oklopljene ili ojačane blagajne (sefovi), prenosive sigurnosne blagajne te vrata i pregrade za trezore, kutije (kasete) za novac ili isprave i slično, od običnih kovina
83.04	Ormari za arhive, ormari za kartoteke, kutije za sortiranje dokumenata, regali za papir, stalci za pera, stalci za pečate i slična uredska ili stolna oprema, od običnih kovina, osim uredskog pokućstva iz tarifnog broja 94.03
83.05	Mehanizmi za korice sa slobodnim listovima ili za fascikle, spajalice za spise i pisma, uglovi za papir, jahači za kartoteke i slični uredski predmeti, od običnih kovina; spojnice u traci (npr. za urede, tapeciranje, pakiranje), od običnih kovina
83.06	Kipići i drugi ukrasni predmeti, od običnih kovina
83.07	Svjetiljke i pribor za njih, od običnih kovina, i dijelovi za njih, od običnih kovina (osim električnih automobilskih svjetiljki, električnih baterija ili magnetskih svjetiljki te ostalih proizvoda iz poglavlja 85., osim tarifnog broja 85.22), (osim rudarskih svjetiljki iz tarifnog podbroja 83.07.10)

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
83.10	Biserke (perle) i titrejke (šljokice), od običnih kovina
83.11	Zvona, gongovi i slično, neelektrična, od običnih kovina te dijelovi za njih, od običnih kovina
83.12	Okviri za fotografije, slike i slično, od običnih kovina; zrcala od običnih kovina
84.01	Kotlovi za proizvodnju vodene i druge pare
84.02	Pomoćni uređaji za kotlove za proizvodnju vodene i druge pare (npr. predgrijači napojne vode, pregrijači, uređaji za uklanjanje čađe, uređaji za povrat dimnih plinova); kondenzatori za parne strojeve:
— 10	Predgrijači napojne vode, uređaji za grijanje zraka
— 20	Pregrijači, toplinske sisaljke
— 30	Parni i toplinski akumulatori
— 40	Ostalo
84.03	Generatori generatorskog ili vodenog plina, pa i s pročištačima; generatori acetilena i slični generatori vlažnog postupka, pa i s pročištačima
84.06	Klipni motori s unutarnjim izgaranjem na paljenje pomoću svjećica s pravocrtnim i rotacijskim kretanjem klipa (osim motora za zrakoplove iz tarifnog broja 84.06.11 i izvanbrodskih motora iz tarifnog podbroja 84.06.14)
84.07	Hidraulične (vodne) turbine, vodenična kola i regulatori za njih:
—	Vodne turbine:
— 11	Peltonova turbina
— 12	Francisova turbina
84.09	Valjci za ceste na mehanički pogon
84.10	Sisaljke za tekućine, pa i s mjernim uređajima; elevatori tekućina (osim dovodnih sisaljki s mjernim uređajem za izračunavanje cijene iz tarifnog podbroja 84.10.11 dovodnih sisaljki s mjernim uređajem iz tarifnog podbroja 84.10.12)
84.11	Zračne ili vakuumske sisaljke, zračni ili plinski kompresori i ventilatori; ventilacijska ili recirkulacijska hvatala pare (nape) s ugrađenim ventilatorom, pa i s filterima
84.12	Uređaji za klimatizaciju, s ventilatorom na motorni pogon i elementima za mijenjanje temperature i vlažnosti, uključujući strojeve u kojima se vlažnost ne može posebno regulirati (osim uređaja koji teže 100 kg ili manje iz tarifnog podbroja 84.12.10)
84.13	Plamenici za ložišta na tekuće gorivo, na kruto gorivo u prahu ili na plin; automatska ložišta uključujući i mehaničke dodavače goriva, mehaničke rešetke, mehaničke uklanjače pepela i slične uređaje:
— 19	Ostali plamenici za ložišta, uključujući kombinirane plamenike
— 20	Automatska ložišta, uključujući mehaničke dodavače goriva, mehaničke rešetke, mehaničke uklanjače pepela i slične uređaje
84.14	Neelektrične industrijske i laboratorijske peći, pa i peći za spaljivanje

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
84.16	Kalandri i drugi strojevi za valjanje, osim za kovine ili staklo, te valjci za njih
84.17	Strojevi, uređaji i laboratorijska oprema, pa i električno grijana, za obradu materijala postupcima što se temelje na promjeni temperature kao što je grijanje, kuhanje, prženje, destilacija, rektifikacija, sterilizacija, pasterizacija, parenje, sušenje, isparavanje, kondenzacija ili hlađenje, osim strojeva ili uređaja za kućanstvo; neelektrična protočna i akumulacijska grijala vode: (a) Uređaji za pasteriziranje i sterilizaciju i njihovi dijelovi — 11 Uređaji za pasterizaciju — 12 Uređaji za sterilizaciju — 15 Dijelovi: (b) Ostalo: ex 29 Ostalo (osim uređaja za proizvodnju deuterija i njegovih spojeva) — 35 Dijelovi
84.18	Centrifuge, uključujući centrifuge za sušenje; uređaji za filtriranje i pročišćavanje tekućina ili plinova: — 30 Uređaji za filtriranje i pročišćavanje tekućina
84.20	Vage (osim vaga osjetljivosti 5 centigrama i finijih) uključujući i strojeve za brojenje i provjeru što rade na osnovi vaganja mase; utezi za sve vrste vaga (osim utega za osjetljive vage iz tarifnog podbroja 84.21.24)
84.21	Mehanički uređaji (pa i na ručni pogon) za izbacivanje, štrcanje i raspršivanje tekućina ili praša; aparati za gašenje požara, pa i s punjenjem; pištolji za štrcanje i slični uređaji; strojevi za izbacivanje mlaza pare ili pijeska i slični strojevi za izbacivanje mlaza (osim aparata za gašenje požara iz tarifnog podbroja 84.21.24)
84.22	Dizalice-koloturnici; vodoravna i uspravna vitla; dizalice za velike terete s malom visinom dizanja (osim uređaja iz tarifnog broja 84.23), (osim mehaničkih uređaja za rukovanje radioaktivnim tvarima iz tarifnog podbroja ex. 84.22.90)
84.24	Strojevi za pripremu ili kultiviranje zemlje za poljoprivredu, hortikulturu ili šumarstvo; valjci za travnjake i športske terene
84.25	Strojevi i uređaji za berbu, žetvu ili vršidbu, uključujući strojeve za baliranje slame i stočne hrane; kosilice za travu i druge kosilice; strojevi za čišćenje ili sortiranje jaja, voća ili drugih poljoprivrednih proizvoda, osim strojeva iz tarifnog broja 84.29: — 10 Kosilice za košenje sijena itd. — 15 Kosilice, uključujući polužne kosilice za priključivanje na traktor — 20 Strojevi za berbu, žetvu i vršidbu, uključujući strojeve za skupljanje i vezivanje u bale — 30 Strojevi i uređaji za vršidbu — 35 Preše za baliranje slame i stočne hrane — 40 Strojevi za skupljanje i vezivanje u bale

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
— 45	Kosilice za travnjake, perivoje ili športske terene
	— Dijelovi:
— 92	Strojevi i uređaji za vršidbu
84.30	Strojevi i uređaji što nisu spomenuti niti uključeni u druge tarifne brojeve ovog poglavlja, za industrijsku pripremu ili proizvodnju hrane ili pića, osim strojeva za dobivanje (ekstrakciju) ili pripremu životinjskih ili stabilnih biljnih masti ili ulja:
— 60	Strojevi za pivovarstvo
84.31	Strojevi za proizvodnju celuloze od vlaknastih celuloznih materijala ili strojevi za proizvodnju i dovršavanje papira ili kartona
84.36	Strojevi za ispredanje (protiskivanje, ekstruziju), istežanje, teksturiranje ili rezanje umjetnih ili sintetičkih tekstilnih filamenata; Strojevi za pripravu tekstilnih vlakana; strojevi za pređenje, udvajanje (dubliranje) ili končanje i ostali strojevi za proizvodnju tekstilne pređe; tekstilni strojevi za namotavanje (uključujući za namotavanje potke) (osim strojeva za ispredanje (protiskivanje, ekstruziju) umjetnih ili sintetičkih tekstilnih filamenata pod tlakom i ubrizgavanjem iz tarifnog podbroja 84.36.10 i strojeva za tučenje, rezuckanje, trganje i čišćenje iz tarifnog podbroja 84.36.25)
84.37	Tkalački strojevi; strojevi za pletenje, prepletanje, pletenje prošivanjem (bondiranje iglanjem) i strojevi za proizvodnju obavijene pređe, tila, čipke, veza, pozamenterije, pletenica ili mreža i tafting-strojevi (osim strojeva za pletenje iz tarifnog podbroja 84.37.21 i strojeva za proizvodnju tila iz tarifnog podbroja 84.37.22)
84.38	Pomoćni strojevi i uređaji za uporabu sa strojevima iz tarifnog broja 84.37 (npr. listovni strojevi, žakarski strojevi, automatski uređaji za zaustavljanje i mehanizmi za mijenjanje čunova); dijelovi i pribor prepoznatljivi kao prikladni za uporabu isključivo ili uglavnom za strojeve iz ovog tarifnog broja ili iz tarifnih brojeva 84.36 i 84.37 (npr. vretena i krilca za vretena, obloge za vlačare, češljevi, ekstruzijske sapnice, čunovi, kotlaci, listovi za kotlace i igle za pletenje) (osim češljeva za vretena iz tarifnog broja 84.38.40 i metalnih kotlaca iz tarifnog podbroja 84.38.60)
84.43	Konvertori, lonci za lijevanje, kalupi za ingote i strojevi za lijevanje, što ih se rabi u metalurgiji ili ljevaonicama kovina:
— 10	Konvertori
84.44	Valjački stanovi i pruge za kovine te valjci za njih:
	— Dijelovi:
— 91	Valjci za valjačke stanove i pruge
— 99	Ostalo
84.45	Alatni strojevi za obradu kovina ili kovinskih karbida, osim strojeva iz tarifnih brojeva 84.49 i 84.50 (osim automatskih točila iz tarifnog podbroja 84.45.11, brusnih strojeva iz tarifnog podbroja 84.45.20, strojeva za glodanje iz tarifnog podbroja 84.45.20, strojeva za mljevenje iz tarifnog podbroja 84.45.45 i strojeva za vučenje iz tarifnog podbroja 84.45.85)
84.47	Alatni strojevi (uključujući strojeve za spajanje čavlina, žičanim spojnicama (kopčama), lijepljenjem ili drukčije) za obradu drva, pluta, kosti, tvrde gume, tvrde plastike ili sličnih tvrdih materijala, osim strojeva iz tarifnog broja 84.49
84.50	Strojevi i aparati na plin za lemljenje i zavarivanje, uključujući i one što mogu rezati; plinski strojevi i aparati za (autogeno) kaljenje površine (osim uređaja za površinsko kaljenje iz tarifnog podbroja 84.50.20)

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
84.56	Strojevi za sortiranje, prosijavanje, razdvajanje (separaciju), pranje, drobljenje, mljevenje, miješanje ili gnječenje zemlje, kamena, rudača ili drugih mineralnih tvari u krutom stanju (uključujući u prahu ili u tjestastom stanju); strojevi za aglomeriranje, modeliranje ili oblikovanje krutih mineralnih goriva, keramičke mase, cementa, sadre ili drugih mineralnih tvari u obliku praha ili tijesta; strojevi za izradu kalupa za lijevanje od pijeska:
	(b) Ostalo:
— 29	Ostalo
	(c) Razni dijelovi:
— 99	Ostalo
84.59	Strojevi i mehanički uređaji s vlastitom (posebnom) funkcijom što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu u ovom poglavlju (osim strojeva za proizvodnju glinenih proizvoda iz tarifnog podbroja 84.59.10, nuklearnih reaktora iz tarifnog podbroja 84.59.20, strojeva za proizvodnju cigareta i cigara iz tarifnog podbroja 84.59.32, strojeva i uređaja za navijanje na tuljce iz tarifnog podbroja 84.59.42, strojeva i uređaja za proizvodnju četki iz tarifnog podbroja 84.59.43 i strojeva za automatsko mazanje s crpkom iz tarifnog podbroja 84.59.45)
84.60	Kalupnici za lijevanice kovina; modelne ploče; modeli za kalupe; kalupi za kovine (osim kalupa za ingote), kovinske karbide, staklo, mineralne tvari, gumu i plastične mase
84.61	Slavine, ventili i slični uređaji za cjevovode, kotlove, spremnike, posude i slično, uključujući ventile za smanjenje pritiska i termostatski upravljane ventile
84.63	Transmisijska vratila (uključujući bregasta i koljeničasta vratila) i koljena vratila; kućišta za ležaje i klizni ležaji; zupčani prijenosi; navojna vretena s kuglicama ili valjcima; mjenjačke kutije i drugi mjenjači brzina uključujući pretvarače momenta vrtnje; zamašnjaci, remenice i užnice (uključujući sklop užnica za koloturnike); uključno-isključne spojke i spojke za vratila (uključujući zglobne spojke)
85.01	Električni generatorski agregati i rotacijski pretvarači (konvertori); električni transformatori, statički pretvarači (npr. ispravljači) te reaktantni svici i druge prigušnice (osim električnih generatora snage veće od 100 kVA iz tarifnog podbroja 85.01.40)
85.05	Elektromehanički alat za rad u ruci, s ugrađenim elektromotorom
85.07	Aparati za brijanje, šišanje i skidanje dlaka (depiliranje) s ugrađenim elektromotorom
85.08	Električna oprema za paljenje i pokretanje motora s unutarnjim izgaranjem što ih se pali uz pomoć svjećice ili kompresije (npr. magneti za paljenje, dinamo-magneti, svici za paljenje, svjećice za paljenje i žarne svjećice, elektropokretači); generatori (npr. dinama i alternatori) i regleri za njih (osim reglera iz tarifnog podbroja 85.08.10 i svjećica za paljenje iz tarifnog podbroja 85.08.20)
85.09	Električna oprema za rasvjetu i upozoravanje, brisači vjetrobrana, uređaji za odmrzavanje i uređaji za odmagljivanje, za bicikle i motorna vozila (osim opreme za zvučno upozoravanje, sirena i ostalih električnih uređaja za zvučnu signalizaciju iz tarifnog podbroja 85.09.13)
85.11	Industrijske ili laboratorijske električne peći (uključujući zasnovane na načelu indukcije ili dielektričnih gubitaka); ostala industrijska i laboratorijska oprema za toplinsku obradu materijala na načelu indukcije ili dielektričnih gubitaka; strojevi i aparati za meko i tvrdo lemljenje i zavarivanje, električni (uključujući i s električno grijanim plinom), na načelu laserskog ili drugog svjetlosnog ili fotonskog snopa, ultrazvuka, elektronskog snopa, magnetnih impulsa ili luka plazme, uključujući i one što mogu sjeći; električni strojevi i aparati za vruće štrcanje kovina ili kermeta (osim industrijskih ili laboratorijskih električnih peći iz tarifnog podbroja 85.11.11 i raznih dijelova iz tarifnog podbroja 85.11.91)

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
85.12	Električna protočna ili akumulacijska grijala vode i uronjiva grijala; električni aparati za grijanje prostora i električni uređaji za grijanje tla; elektrotoplinski aparati za uređivanje kose (npr. aparati za sušenje kose, aparati za kovrčanje kose) i aparati za sušenje ruku; električna glačala; ostali elektrotoplinski uređaji za kućanstvo; električni otpornici za grijanje, osim onih iz tarifnog broja 85.24:
— 20	Električni aparati za grijanje prostora i električni aparati za grijanje tla i za slične namjene
— 30	Elektrotoplinski aparati za uređivanje kose
— 50	Elektrotoplinski uređaji koji se rabe u kućanstvu
— 91	Dijelovi
85.13	Električni aparati za žičnu telefoniju i telegrafiju, uključujući žične telefone s bežičnom mikrotelefonskom kombinacijom i telekomunikacijske aparate za žične sustave s nosivom strujom:
— 43	Telekomunikacijski aparati za žične sustave s nosivom strujom na velike daljine
85.14	Mikrofoni i njihovi stalci; zvučnici, uključujući i zvučnike u zvučnim kutijama; audiofrekventna električna pojačala:
— 20	Zvučnici
— 30	Audiofrekventna električna pojačala
85.15	Odašiljači radio-telefonije, radio-telegrafije, radiodifuzije ili televizije, uključujući s ugrađenim prijammikom ili aparatom za snimanje ili reprodukciju zvuka; televizijske kamere; radari, radio-navigacijski uređaji i uređaji za radio-daljinsko upravljanje:
ex 91	Dijelovi (osim antena i dijelova za pojačala, frekventijskih pretvarača i ostale opreme i pribora za antene)
85.18	Električni kondenzatori, stalni, promjenljivi i udesivi
85.19	Električni aparati za uklapanje, isklapanje, zaštitu ili spajanje električnih strujnih krugova (npr. sklopke, osigurači, odvodnici prenapona, ograničavala napona, prigušivači putujućih valova, utične naprave i spojni ormarići); električni otpornici (uključujući reostate i potencijometre), osim grijaaćih otpornika; ploče (uključujući ploče za numeričko upravljanje), pultovi, stolovi, ormari i ostale osnove za električno upravljanje ili razdiobu električne struje, uključujući one s ugrađenim instrumentima ili aparatima iz poglavlja 90, te aparati za numeričko upravljanje (osim osigurača iz tarifnog podbroja 85.19.15, odvodnika prenapona iz tarifnog podbroja 85.19.16 te pultova, stolova, ormara i ostalih osnova za električno upravljanje ili razdiobu električne struje iz tarifnog podbroja 85.19.30)
85.23	Izolirana žica (uključujući lakiranu žicu i anodiziranu žicu), kabeli (uključujući koaksijalne kabele) i ostali izolirani električni vodiči, s priključnim uređajima ili bez njih; kabeli od optičkih, pojedinačno oplaštenih vlakana (svjetlovodi), čak i kada sadrže električne vodiče ili su opremljeni priključnim uređajima
85.24	Ugljene elektrode, ugljene četkice, ugljen za žarulje, ugljen za baterije i drugi proizvodi od grafita ili od drugih vrsta ugljika, s kovinom ili bez nje, za namjenu u elektrotehnici:
— 10	Ugljene četkice za električne uređaje i aparate
— 26	Toplinski otpornici za uređaje za grijanje
— 29	Ostalo
85.28	Električni dijelovi strojeva i aparata, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu u ovom poglavlju
86.10	Kolosiječni sklopovi i pribor; mehanička (uključujući elektromehanička) oprema za signalizaciju, sigurnost, nadzor ili upravljanje u prometu na prugama, cestama, unutarnjim vodenim putevima, parkiralištima, u lučkim postrojenjima i zračnim lukama; njihovi dijelovi
87.01	Vučna vozila (osim onih iz tarifnog broja 87.07)

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
87.02	Osobni automobili i druga motorna vozila uglavnom zasnovana (konstruirana) za prijevoz osoba (osim motornih vozila za prijevoz osoba iz tarifnog podbroja 87.02.11), uključujući motorna vozila za kombinirani prijevoz osoba i robe tipa „karavan“, „kombi“ itd. i trkaće automobile
87.03	Motorna vozila za posebne namjene (na pr. samoutovarna vozila za prijevoz neispravnih ili oštećenih vozila, dizalična vozila, vatrogasna vozila, vozila s ugrađenom miješalicom za beton, vozila za čišćenje cesta, vozila za štrcanje ili posipanje, vozila-pokretne radionice, pokretne radiološke jedinice), osim onih namijenjenih prije svega prijevozu osoba ili robe:
— 10	Samoutovarna vozila za prijevoz neispravnih ili oštećenih vozila
— 20	Vozila za štrcanje ili posipanje
— 30	Vozila za čišćenje snijega
87.04	Podvozja s ugrađenim motorima motornih vozila iz tarifnih brojeva 87.01 do 87.03
87.05	Karoserije (uključujući i kabine) za motorna vozila iz tarifnih brojeva 87.01 do 87.03
87.06	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 87.01 do 87.03
87.07	Samokretna radna kolica (autokare), bez uređaja za dizanje ili rukovanje, što ih se rabi u tvornicama, skladištima, lukama i zračnim lukama za prijevoz robe na kratkim udaljenostima; vučna vozila što ih se rabi na peronima željezničkih kolodvora; dijelovi navedenih vozila
87.09	Motocikli (uključujući i mopede), bicikli i slična vozila s pomoćnim motorom, s bočnom prikolicom ili bez nje; bočne prikolice
87.10	Bicikli i druga slična vozila (uključujući dostavne tricikle), bez motornog pogona:
— 10	Bicikli i druga slična vozila na dva kotača
87.12	Dijelovi i pribor vozila iz tarifnih brojeva 87.09 do 87.11:
— 91	Dijelovi i pribor vozila iz tarifnih brojeva 87.09
— 92	Dijelovi i pribor vozila iz tarifnih brojeva 87.10
89.01	Putnički i izletnički brodovi, trajekti, teretni brodovi, teglenice i slična plovila za prijevoz osoba ili robe koja se ne razvrstavaju u tarifne brojeve 89.02, 89.03, 89.04 ili 89.05
89.02	Brodovi tegljači (remorkeri)
89.05	Ostale plutajuće konstrukcije (na pr. splavi, spremnici, kesoni, platforme za iskrcavanje, plutače i svjetionici)
90.04	Naočale i slični proizvodi, korekcijski, zaštitni i ostali
90.14	Instrumenti i aparati za geodetsku izmjeru zemljišta (uključujući fotogrametriju), hidrografiju, oceanografiju, hidrologiju, meteorologiju i geofiziku; kompasi; daljinomjeri:
— 40	Meteorološki instrumenti i aparati
— 91	Dijelovi meteoroloških instrumenata i aparata
90.27	Brojila okretaja, brojila proizvodnje, taksimetri, brojila kilometara, brojila koraka i slično; mjeraci brzine i tahometri, osim onih koji se razvrstavaju u tarifni broj 90.14; stroboskopi

▼ **M1**

Tarifna oznaka	Naziv
90.28	Električni uređaji za mjerenje, provjeru, analizu ili samokretni kontrolni instrumenti i aparati:
— 10	Voltmetri, potencijometri, elektrometri
— 20	Ampermetri, galvanometri
— 30	Vatmetri
91.02	Kućni, uredski i slični satovi s mehanizmom za osobne satove
91.04	Ostali satovi (osim satova s mehanizmom za osobne satove)
92.11	Gramofoni s ugrađenim pojačalom ili bez njega, kasetofoni, diktafoni i drugi aparati za snimanje i reprodukciju zvuka, uključujući gramofone i magnetofone sa zvučnim glavama ili bez njih; aparati za snimanje ili reprodukciju televizijske slike i zvuka, magnetski (osim gramofona iz tarifnog podbroja 92.11.10)
92.12	Gramofonske ploče i drugi nosači zvuka ili sličnog; matrice za proizvodnju ploča, pripremljeni galvanski otisci, film za mehaničko snimanje zvuka, pripremljene kasete, žice, trake i slični proizvodi koji se obično koriste za zvučno i drugo snimanje
92.13	Ostali dijelovi i pribor za aparate iz tarifnog broja 92.11:
— 40	Magnetske zvučne glave
— 90	Ostalo
93.04	Ostalo vatreno oružje, uključujući signalne pištolje, pištolje i revolvare za ispaljivanje manevarskog streljiva, pištolje za izbacivanje brodske užadi i slično
93.05	Ostalo oružje (npr. opružne, zračne ili plinske puške i pištolji, pendreci)
93.06	Dijelovi i pribor za proizvode osim onih iz tarifnog broja 93.01:
— 93	Dijelovi za lovačke i športske puške
93.07	Bombe, granate, torpeda, mine, rakete i slično vojno streljivo te dijelovi za njih; meci (patrone) i ostalo streljivo i projektili te dijelovi za njih, uključujući sačmu i čepove za metke (patrone):
— 21	Streljivo za lovačko i športsko oružje
94.04	Nosači madraca; oprema za krevete i slični proizvodi (npr. madraci, popluni, perine, jastuci i jastučići) s oprugama ili punjeni bilo kojim materijalom ili od celularne gume ili plastičnih masa, uključujući presvučene
95.01	Obradena kornjačevina i proizvodi od kornjačevine
95.02	Obradeni sedef i proizvodi od sedefa
95.03	Obradena slonovača i proizvodi od slonovače
95.04	Obradena kost (osim kitove kosti) i proizvodi od kosti (osim kitove kosti)

▼ **M1**

Tarifna oznaka	Naziv
96.02	Metle, četke i kistovi (uključujući četke što su dijelovi strojeva, aparata ili vozila), ručno pogonjene mehaničke naprave za čišćenje poda, bez motora, četke za paučinu i peruške; pripremljene vezice i snopovi za izradu metli, četaka i kistova; jastučići za nanošenje boje i soboslikarski valjci; brisači za podove, prozore i slično (osim brisača s valjkom):
— 22	Četkice za zube, četkice za brijanje, četke za kosu, četke za nokte, četke za trepavice i druge toaletne četke za osobnu toaletu, uključujući četke što su dijelovi aparata
97.01	Dječje igračke s kotačima za vožnju (npr. tricikli, romobili, automobili s pedalama); kolica za lutke
97.02	Lutke
97.03	Ostale igračke; umanjeni modeli i slični modeli za igru, uključujući s pogonom; slagalice svih vrsta:
— 90	Ostalo
97.04	Proizvodi za sajamske, stolne ili društvene igre, uključujući flipere, biljar, posebne stolove za kasino-igre i opremu za automatske kuglane
97.05	Praznični, karnevalski i drugi proizvodi za razonodu, uključujući one za opsjenarske (mađioničarske) varke i slično; proizvodi za božićne svetkovine (na primjer umjetne jelke, jaslice i figurice za njih, cjepanice, djedovi božićnjaci itd.)
97.06	Proizvodi i oprema za sve vrste tjelovježbi, gimnastiku, atletiku, druge športove (uključujući stolni tenis) ili igre na otvorenom (osim proizvoda iz tarifnog broja 97.04)
97.07	Prutovi (štapovi), udice i ostali pribor za ribolov udicom; mreže za prihvat ulovljenih riba (sačići, janke, oprare), mreže za leptire i slične mreže; „ptice” za mamljenje i slični rekviziti za lov i streljaštvo (osim udica iz tarifnog podbroja 97.07.10)
97.08	Vrtuljci, ljuljačke, streljane i druga oprema za sajamsku razonodu; putujući cirkusi i putujući zvjerinjaci; putujuća kazališta
98.01	Dugmad, kopčice što ih se zatvara utiskivanjem ili na drugi način, dugmad za presvlačenje i ostali dijelovi tih proizvoda; nedovršena dugmad
98.05	Olovke (osim olovaka iz tarifnog broja 98.03), krajoni, mine za olovke, pasteli, ugljen za crtanje, krede za pisanje ili crtanje i krojačke krede

▼ M1

PRILOG 4

o korištenju posebnih izvora pomoći od strane Turske

UGOVORNE STRANKE,

u želji da ne priječe korištenje posebnih izvora pomoći od strane Turske,

SPORAZUMJELE SU SE:

1. Ako odredbe Sporazuma o pridruživanju ili Dodatnog protokola predstavljaju prepreku Turskoj da koristi posebne izvore pomoći koji su na raspolaganju njezinu gospodarstvu, Turska je, nakon što o tome obavijesti Vijeće za pridruživanje, ovlaštena:
 - (a) otvoriti carinske kvote u skladu s člankom 20. stavkom 4. Dodatnog protokola za uvoz robe koja se kupuje dotičnim sredstvima;
 - (b) uvoziti oslobođenu od carina robu koja predstavlja darove na temelju glave III. „Public Law 480” Sjedinjenih Američkih Država ili u okviru programa pomoći u hrani;
 - (c) ograničiti pozive na dostavu ponuda na dobavljače proizvoda podrijetlom iz zemalja koje dodjeljuju posebnu pomoć kada korištenje takvih izvora podrazumijeva uvoz proizvoda podrijetlom iz tih zemalja te kada zakonodavstvo Turske ili dotičnih zemalja propisuje natječajni postupak.
2. Proizvodi uvezeni u Tursku u skladu s ovim Prilogom ne smiju se ponovo izvesti u ► M8 Europsku zajednicu ◀ u nepromijenjenu stanju niti obrađeni ili prerađeni.
3. Odredbe ovog Priloga ne smiju priječiti pravilno funkcioniranje pridruživanja.
4. Na kraju prijelaznog razdoblja Vijeće za pridruživanje može odlučiti hoće li ovaj Prilog ostati na snazi.

Ako u međuvremenu dođe do bilo kakvih promjena u prirodi izvora pomoći iz stavka 1. ovog Priloga ili u postupcima njihova korištenja, ili ako nastanu bilo kakve poteškoće prilikom njihova korištenja, Vijeće za pridruživanje preispituje situaciju u svrhu poduzimanja odgovarajućih mjera.

▼ M1**PRILOG 5****o njemačkoj unutarnjoj trgovini i s tim povezanim poteškoćama**

UGOVORNE STRANKE,

uzimajući u obzir uvjete koji trenutačno postoje zbog podjele Njemačke,

SPORAZUMJELE SU SE:

1. Budući da trgovina između njemačkih područja u kojima se primjenjuje Temeljni zakon Savezne Republike Njemačke i njemačkih područja u kojima se Temeljni zakon ne primjenjuje predstavlja dio njemačke unutarnje trgovine, primjena Sporazuma o pridruživanju ili Dodatnog protokola u Njemačkoj ne zahtijeva nikakvu promjenu sadašnjeg trgovinskog režima u Njemačkoj.
2. Svaka ugovorna stranka obavješćuje drugu ugovornu stranku o svim sporazumima o trgovini s njemačkim područjima u kojima se Temeljni zakon Savezne Republike Njemačke ne primjenjuje i o svim provedbenim odredbama. Svaka ugovorna stranka osigurava da provedba takvih sporazuma nije u suprotnosti s načelima pridruživanja te osobito poduzima odgovarajuće mjere kako ne bi prouzročila štetu gospodarstvu druge ugovorne stranke.
3. Svaka ugovorna stranka može poduzeti odgovarajuće mjere za sprečavanje možebitnih teškoća koje bi joj mogla prouzročiti trgovina između druge ugovorne stranke i njemačkih područja u kojima se ne primjenjuje Temeljni zakon Savezne Republike Njemačke.

▼ M1

PRILOG 6.

o tretmanu koji se primjenjuje na poljoprivredne proizvode

Članak 1.

Tretman predviđen u članku 35. stavku 2. Dodatnog protokola utvrđen je u sljedećim člancima.

POGLAVLJE I.

POVLAŠTENI TRETMAN UVOZA U ► M8 EUROPSKU
ZAJEDNICU ◀

Članak 2.

Na uvoz niže navedenih proizvoda podrijetlom iz Turske u ► M8 Europsku zajednicu ◀ primjenjuju se carine u visini od 50 % carina iz Zajedničke carinske tarife.

Tarifna oznaka	Naziv
07.01	Povrće, svježe ili rashladeno: E. Artičoke i španjolske artičoke F. Mahunasto povrće, u mahunama ili znu: ex III. ostalo: — Bob: — od 1. srpnja do 30. travnja N. Masline: I. za raznu uporabu osim za proizvodnju ulja ^(a) O. Kapari S. Slatke paprike (<i>Capsicum grossum</i>) ex T. ostalo: — Peršin
07.03	Povrće privremeno konzervirano (npr. sumpornim dioksidom, u slanoj vodi, u sumpornoj vodi ili drugim otopinama za konzerviranje), ali u stanju neprikladnom za neposrednu prehranu: A. Masline: I. za raznu uporabu osim za proizvodnju ulja ^(a) B. Kapari
08.03	Smokve, svježe ili suhe: A. Svježe
08.04	Grožđe, svježe ili suho: A. Svježe: I. stolno grožđe: ex (a) od 1. studenog do 14. srpnja: — od 1. prosinca do 31. prosinca — od 18. lipnja do 14. srpnja ex (b) od 15. srpnja do 31. listopada: — od 15. srpnja do 17. srpnja

▼ **M1**

Tarifna oznaka	Naziv
08.05	Ostali orašasti plodovi (osim orašastih plodova iz tarifnog broja 08.01), svježi ili suhi, oljušteni ili neoljušteni: D. Pistacije E. Pekan orah ex F. ostalo: — Pinjoli
08.06	Jabuke, kruške i dunje, svježe: C. Dunje
08.12	Voće, suho, osim onog iz tarifnih brojeva 08.01 do 08.05: A. Marelice B. Breskve, uključujući nektarine D. Jabuke i kruške E. Papaje F. Voćne salate: I. bez sadržaja suhих šljiva G. ostalo
20.01	Povrće, voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka, pripremljeni ili konzervirani u octu ili octenoj kiselini, uključujući i sa solju, začinima, gorušicom ili šećerom: ex B. ostalo: — pripremljeni ili konzervirani u octu ili octenoj kiselini, uključujući i sa solju, začinima ili gorušicom, ali bez šećera, osim kornišona
20.02	Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano na drugi način osim u octu ili octenoj kiselini: F. Kapari i masline ex H. ostalo, osim mrkva i mješavina ⁽¹⁾
20.05	Džemovi, voćni želei, marmelade, pirei i paste od voća ili od orašastih plodova dobiveni kuhanjem, uključujući i s dodanim šećerom ili drugim sladilima: C. ostalo: ex III. nije utvrđeno: — pire od smokava
20.06	Voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka, drukčije pripremljeni ili konzervirani, uključujući i s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili alkoholom, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu: A. Orašasti plodovi (uključujući zemne oraščice (kikiriki)), prženi

^(*) Na razvrstavanje u ovaj tarifni podbroj primjenjuju se uvjeti koje utvrde nadležna tijela.

⁽¹⁾ Ovaj tarifni broj između ostalog obuhvaća prženi slanetak.

▼ **M1**

Članak 3.

Niže navedeni proizvodi podrijetlom iz Turske uvoze se u ► **M8** Europsku zajednicu ◀ bez carina i davanja s istovrsnim učinkom:

Tarifna oznaka	Naziv
08.04	Grožđe, svježe ili suho: B. Suho: I. u izvornom pakiranju neto sadržaja ne većeg od 15 kg

Članak 4.

1. Na uvoz niže navedenih proizvoda podrijetlom iz Turske u ► **M8** Europsku zajednicu ◀ primjenjuju se carine u visini od 60 % carina iz Zajedničke carinske tarife:

Tarifna oznaka	Naziv
ex 08.02 A	Svježe naranče

2. Na uvoz niže navedenih proizvoda podrijetlom iz Turske u ► **M8** Europsku zajednicu ◀ primjenjuju se carine u visini od 50 % carina iz Zajedničke carinske tarife:

Tarifna oznaka	Naziv
ex 08.02 B	Mandarine (uključujući tangerske i satsuma mandarine); klementine, wilking mandarine i slični hibridi agruma, svježi
08.02 C	Svježi limuni

3. Tijekom razdoblja primjene referentnih cijena primjenjuju se odredbe stavaka 1. i 2. pod uvjetom da na unutarnjem tržištu ► **M8** Europske zajednice ◀ cijene agruma uvezenih iz Turske nakon carinjenja, vodeći računa o pretvorbenim faktorima koji vrijede za različite kategorije agruma te nakon odbitka troškova prijevoza i uvoznih davanja koja nisu carine, nisu niže od referentnih cijena za dotično razdoblje uvećanih za učinak Zajedničke carinske tarife na navedene referentne cijene i za fiksni iznos u visini od 1,20 obračunskih jedinica na 100 kilograma.

4. Troškovi prijevoza i uvozna davanja koja nisu carine, navedeni u stavku 3., jednaki su onima utvrđenima za izračun ulaznih cijena iz Uredbe br. 23 o postupnom uspostavljanju zajedničkog uređenja tržišta voćem i povrćem.

Međutim, ► **M8** Europska zajednica ◀ zadržava pravo izračunati iznos koji se oduzima na ime uvoznih davanja koja nisu carine iz stavka 3., tako da spriječi poteškoće koje bi mogle nastati zbog učinka tih davanja na ulazne cijene, ovisno o podrijetlu.

5. Odredbe članka 11. Uredbe br. 23 i dalje se primjenjuju.

▼ **M1**

6. Ako bi neuobičajeni uvjeti tržišnog natjecanja ugrozili ili mogli ugroziti prednosti koje proizlaze iz odredaba gore navedenih stavaka 1. i 2., u Vijeću za pridruživanje mogu se održati savjetovanja radi sagledavanja poteškoća koje proizlaze iz takve situacije.

Članak 5.

Na uvoz niže navedenih proizvoda podrijetlom iz Turske u ►**M8** Europsku zajednicu ◀ primjenjuje se carina *ad valorem* u visini od 3 %. Ta se carina snižava na 2 % godinu dana od stupanja na snagu Dodatnog protokola i na 1 % dvije godine od tog dana. Na kraju treće godine carina se ukida.

Tarifna oznaka	Naziv
08.03	Smokve, svježe ili suhe: ex B. suhe: — u izvornom pakiranju neto sadržaja do 15 kg

Članak 6.

Na uvoz niže navedenih proizvoda podrijetlom iz Turske u ►**M8** Europsku zajednicu ◀ primjenjuje se carina *ad valorem* u visini od 2,5 % u okviru godišnje carinske kvote ►**M8** Europske zajednice ◀ od 18 700 metričkih tona:

Tarifna oznaka	Naziv
08.05	Ostali orašasti plodovi (osim orašastih plodova iz tarifnog broja 08.01), svježi ili suhi, oljušteni ili neoljušteni: ex F. ostalo: — Lješnjaci

▼ **M4**

Članak 7.

1. Ako Turska primjenjuje posebnu izvoznu naknadu na maslinovo ulje, osim rafinirano maslinovo ulje, obuhvaćeno tarifnim brojem 15.07 A II Zajedničke carinske tarife, te ako se ta posebna naknada odrazi na uvoznu cijenu, ►**M8** Europska zajednica ◀ poduzima neophodne mjere kako bi osigurala da je:

- (a) pristojba na uvoz u ►**M8** Europsku zajednicu ◀, navedenog ulja koje je u potpunosti proizvedeno u Turskoj i prevezeno izravno iz te zemlje u ►**M8** Europsku zajednicu ◀, pristojba izračunana u skladu s člankom 13. Uredbe br. 136/66/EEZ o zajedničkom uređenju tržišta ulja i masti, koja se primjenjuje na dan uvoza, umanjena za 0,50 obračunskih jedinica na 100 kilograma;
- (b) iznos pristojbe izračunane prema točki (a) umanjen za iznos plaćene posebne naknade, ali da ne prelazi 4,5 obračunskih jedinica na 100 kilograma.

▼ **M4**

2. Ako Turska ne primijeni posebnu naknadu iz stavka 1., ► **M8** Europska zajednica ◀ poduzima neophodne mjere kako bi osigurala da je pristojba na uvoz maslinova ulja u ► **M8** Europsku zajednicu ◀, osim rafiniranog maslinovog ulja, obuhvaćenog tarifnim brojem 15.07 A II Zajedničke carinske tarife, pristojba izračunana u skladu s člankom 13. Uredbe 136/66/EEZ o zajedničkom uređenju tržišta ulja i masti, koja se primjenjuje na dan uvoza, umanjena za 0,50 obračunskih jedinica na 100 kilograma.

3. Svaka ugovorna stranka poduzima mjere neophodne za provedbu stavka 1. te u slučaju poteškoća ili na zahtjev druge stranke, dostavlja podatke neophodne za pravilnu provedbu dogovora.

4. Savjetovanja o provedbi dogovora u skladu s ovim člankom mogu se održavati u Vijeću za pridruživanje.

▼ **M1**

Članak 8.

Niže navedeni proizvodi podrijetlom iz Turske oslobođeni su od plaćanja carine prilikom uvoza u ► **M8** Europsku zajednicu ◀:

Tarifna oznaka	Naziv
24.01	Neprerađeni duhan; duhanski otpaci

Članak 9.

Na uvoz niže navedenih proizvoda podrijetlom iz Turske u ► **M8** Europsku zajednicu ◀ primjenjuju se carine u visini od 25 % carina iz Zajedničke carinske tarife. Te se carine snižavaju na 10 % carina iz Zajedničke carinske tarife na kraju druge godine od stupanja na snagu Dodatnog protokola. Carine se ukidaju na kraju treće godine.

Tarifna oznaka	Naziv
01.01	Živi konji, magarci, mazge i mule: A. Konji: I. čistokrvne rasplodne životinje ^(a) III. ostali B. Magarci C. Mazge i mule
01.02	Žive životinje vrste goveda: A. domaće vrste: I. čistokrvne rasplodne životinje ^(a) B. ostale
01.03	Žive svinje: A. domaće vrste: I. čistokrvne rasplodne životinje ^(a) B. ostale

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
02.01	Meso i jestivi klaonički proizvodi životinja iz tarifnih podbrojeva 01.01, 01.02, 01.03 ili 01.04, svježi, rashlađeni ili smrznuti: A. Meso: ex I. magaraca, mula i mazgi II. goveđe: (b) ostalo III. svinjsko: (b) ostalo ex IV. ostalo, osim ovčjeg ili kozjeg mesa B. Klaonički proizvodi: I. za proizvodnju klaoničkih proizvoda ^(a) II. ostali: (a) konja, magaraca, mula i mazgi ex (d) nespomenuto, osim jestivih klaoničkih proizvoda domaćih ovaca ili koza
02.04	Ostalo meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, svježi, rashlađeni ili smrznuti
02.06	Meso i jestivi mesni klaonički proizvodi (osim jetre od peradi), soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni: C. ostalo: ex II. nespomenuto, osim jestivih klaoničkih proizvoda domaćih ovaca ili koza
04.05	Ptičja jaja i žumanjci jaja, svježi, sušeni, kuhani u vodi ili pari, oblikovani, smrznuti ili na drugi način konzervirani, s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili bez njih: A. Jaja u ljusci, svježa ili konzervirana: II. ostala jaja B. Jaja bez ljuske i žumanjci jaja: II. ostala ^(a)
05.04	Životinjska crijeva, mjehuri i želuci (osim ribljih), cijeli ili u komadima
05.15	Proizvodi životinjskog podrijetla što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz 1. i 3. poglavlja, neuprabive za ljudsku prehranu ex B. ostalo: — Proizvodi životinjskog podrijetla što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1., neuprabive za ljudsku prehranu
ex 07.05	Osušeno mahunasto povrće, u znu, oljušteno ili neoljušteno ili lomljeno (osim sjemenskog)
08.01	Datulje, banane, ananas, mango, mangusta, avokado, guava, kokosov orah, brazilski orah, kašev orah, svježi ili osušeni, oljušteni ili neoljušteni: A. Datulje D. Avokado E. Kokosov orah i kašev orah: I. Dehidratizirana kokosova pulpa II. ostalo F. Brazilski orah G. ostalo

▼ M1

Tarifna oznaka	Naziv
ex Poglavlje 9.	Čaj i začini, osim mate čaja (tarifni broj 09.03)
11.03	Brašno, krupica i prah od osušenoga mahunastoga povrća iz tarifnog broja 07.05
11.04	Brašno od voća iz bilo kojeg tarifnog broja poglavlja 8.
11.08	Škrob; inulin: B. Inulin
12.07	Bilje i dijelovi bilja (uključujući sjemenje i plodove), svježi ili osušeni, rezani ili cijeli, drobljeni ili mljeveni, vrsta što ih se poglavito rabi u parfumeriji, farmaciji ili za insekticidne, fungicidne ili slične svrhe
12.08	Rogači, svježi ili suhi, uključujući drobljene ili mljevane; koštice i jezgre iz koštica voća i ostali biljni proizvodi što ih se poglavito rabi za ljudsku prehranu, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu
12.09	Slama i pljeva od žitarica, neprerađene, uključujući i sječene
ex 12.10	Švedska repa, krmna cikla, krmno korijenje, sijeno, lucerna (alfalfa), djetelina, esparzeta, krmni kelj, lupine, grahorice i slični proizvodi za stočnu hranu, uključujući i u obliku peleta, osim dehidratiziranog brašna od zelene stočne hrane
ex 15.02	Neprerađene kozje masti, loj (uključujući premier jus – početni sok) dobiven od kozje masti
15.03	Stearin od svinjske masti, ulje od svinjske masti, oleostearin, oleo ulje i ulje od loja, neemulgirani, nemiješani niti na drugi način pripremljeni
ex 16.01	Kobasice i slični proizvodi, od mesa, drugih mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi, osim onih koji sadrže meso ili jestive mesne klaoničke proizvode svinja, goveda, ovaca ili koza
16.03	Ekstrakti i sokovi od mesa
18.01	Kakao u zrnu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi
18.02	Ljuske, kore, opne i ostali otpaci od kakaa
22.07	Ostala fermentirana pića (npr. jabukovača, kruškovača, medovina)
23.01	Brašno, krupica i pelete, od mesa ili mesnih klaoničkih proizvoda, od riba ili rakova, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka, neprikladni za ljudsku uporabu; čvarci: A. Brašno, krupica i pelete, od mesa ili mesnih klaoničkih proizvoda: čvarci
23.02	Posije i ostali ostaci, dobiveni prosijavanjem, mljevenjem ili drugom obradom žitarica ili mahunarki, nepeletirani ili peletirani: B. od mahunarki
ex 23.03	Ostaci i otpaci iz pivovara i destilerija; ostaci od proizvodnje škroba i slični ostaci
23.06	Biljni materijali i biljni otpaci, biljni ostaci i sporedni proizvodi, peletirani ili nepeletirani, što ih se rabi za prehranu životinja, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu: ex A. Žir i divlji kesten; komina od voća, osim od grožđa B. ostalo
23.07	Pripravci što ih se rabi za prehranu životinja: A. Topive tvari od riba ili morskih sisavaca C. nespomenuto

(*) Na razvrstavanje u ovaj tarifni podbroj primjenjuju se uvjeti koje utvrde nadležna tijela.

▼ **M1***Članak 10.*

Prilikom provedbe zajedničke ribarstvene politike ► **M8** Europska zajednica ◀ poduzima sve mjere koje bi mogle biti potrebne kako bi se osiguralo da Turska zadrži izvozne mogućnosti koje su barem jednake onima predviđenima na temelju članka 6. Privremenog protokola.

Vijeće za pridruživanje proučava mjere koje bi mogle služiti za poboljšanje navedenih mogućnosti.

Članak 11.

Vijeće za pridruživanje određuje povlašteni tretman koji se primjenjuje na vino podrijetlom iz Turske.

Članak 12.

► **M8** Europska zajednica ◀ poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurala da su prelevmani na sljedeću robu, proizvedenu u Turskoj i neposredno uvezenu iz te zemlje u ► **M8** Europsku zajednicu ◀, prelevmani izračunani u skladu s odredbama članka 13. Uredbe br. 120/67/EEZ o zajedničkom uređenju tržišta žitarica, umanjeni za 0,5 obračunske jedinice na metričku tonu:

Tarifna oznaka	Naziv
10.01	Wheat and meslin B. Tvrda pšenica
10.07	Heljda, proso i sjeme za ptice; ostale žitarice: ex D. ostale: — sjeme za ptice

Članak 13.

1. Pod uvjetom da Turska primjenjuje posebno izvozno davanje koje se odražava na uvoznoj cijeni raži iz tarifnog broja 10.02 Zajedničke carinske tarife, proizvedene u Turskoj i neposredno uvezene iz te zemlje u ► **M8** Europsku zajednicu ◀, ► **M8** Europska zajednica ◀ snižava prelevman na uvoz tog proizvoda, izračunan u skladu s člankom 13. Uredbe br. 120/67/EEZ o zajedničkom uređenju tržišta žitarica, za iznos koji je jednak plaćenom davanju do visine od 8 obračunskih jedinica na metričku tonu.

Svaka ugovorna stranka poduzima potrebne mjere za provedbu ovog stavka.

2. U Vijeću za pridruživanje mogu se održati savjetovanja o funkcioniranju režima predviđenog u ovom članku.

▼ **M1**

Članak 14.

Ne dovodeći u pitanje ubiranje varijabilne komponente određene u skladu s člankom 5. Uredbe (EEZ) br. 1059/69 o određivanju trgovinskog režima koji se primjenjuje na određenu robu dobivenu preradom poljoprivrednih proizvoda, ► **M8** Europska zajednica ◀, u skladu s vremenskim rasporedom utvrđenim u članku 9. ovog Priloga, poduzima sve potrebne mjere za postupno snižavanje fiksne komponente koja se ubire prilikom uvoza sljedećih proizvoda podrijetlom iz Turske u ► **M8** Europsku zajednicu ◀:

Tarifna oznaka	Naziv
ex 17.04	Proizvodi od šećera bez kakaa, osim ekstrakta slatkog korijena s masenim udjelom saharoze većim od 10 %, ali bez drugih dodataka
19.01	Sladni ekstrakt
19.02	Proizvodi za dječju prehranu; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, krupice, škroba ili sladnog ekstrakta, što ne sadrže kakao ili što sadrže manje od 50 % masenog udjela kakaa
19.05	Prehrambeni proizvodi dobiveni bubrenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica (npr. kukuruzne pahuljice); žitarice (osim kukuruza) u zrnu ili u obliku pahuljica ili drukčije obrađenih zrna (osim brašna, prekrupe i krupice), prethodno kuhane ili drukčije pripremljene, što nisu spomenute niti uključene na drugom mjestu
19.06	Hostije, prazne kapsule za farmaceutske proizvode, oblate, rižin papir i slični proizvodi
19.07	Kruh, pecivo, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi, što ne sadrže šećer, med, jaja, masti, sir ili voće
19.08	Pecivo, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi, neovisno sadrže li kakao ili ne
21.01	Pržena cikorija i drugi prženi nadomjesci kave i ekstrakti, esencije i koncentрати tih proizvoda: A. Pržena cikorija i drugi prženi nadomjesci kave: II. ostalo B. Ekstrakti, esencije i koncentрати tih proizvoda: II. ostalo
21.06	Prirodni kvasci (aktivni ili neaktivni); pripremljeni praškovi za peciva: A. Aktivni prirodni kvasci: II. Pekarski kvasac:
29.04	Aciklički alkoholi i njihovi halogeni-, sulfo-, nitro- i nitrozo derivati: C. Višehidroksilni alkoholi: II. Manitol III. Sorbitol
ex 35.01	Kazein, kazeinati i drugi derivati kazeina

▼ **M1**

Tarifna oznaka	Naziv
35.05	Dekstrini i drugi modificirani škrobovi (npr. preželatini-rani i esterificirani škrobovi); ljepljiva na osnovi škrobova ili na osnovi dekstrina ili drugih modificiranih škrobova
38.12	Sredstva za doradu, nosači bojila, sredstva za ubrzavanje bojenja i fiksiranje bojila i drugi proizvodi i pripravci (npr. sredstva za apreturu i nagrizanje), što se rabe u tekstilnoj, papirnoj, kožarskoj i sličnim industrijama: A. Sredstva za doradu, nosači bojila, sredstva za ubrzavanje bojenja i fiksiranje bojila i drugi proizvodi i pripravci (npr. sredstva za apreturu) I. na bazi škrobnih tvari

Članak 15.

Ako se propisi ►**M8** Europske zajednice ◀ u vezi s proizvodima iz ovog Priloga izmijene, ►**M8** Europska zajednica ◀ zadržava pravo promijeniti režim koji je za njih predviđen u ovom Prilogu.

Prilikom izmjene takvog režima ►**M8** Europska zajednica ◀ uvezenim proizvodima podrijetlom iz Turske dodjeljuje pogodnosti koje su usporedive s onima predviđenima u ovom Prilogu.

Članak 16.

Vijeće za pridruživanje određuje definiciju pojma „proizvoda s podrijetlom” za potrebe primjene ovog poglavlja.

POGLAVLJE II.

TRETMAN UVOZA U TURSKU*Članak 17.*

Turska u vezi s komercijalnim uvozom dodjeljuje ►**M8** Europskoj zajednici ◀ povlašteni tretman koji osigurava zadovoljavajuće povećanje uvoza poljoprivrednih proizvoda podrijetlom iz ►**M8** Europske zajednice ◀.

▼ M2

FINANCIAL PROTOCOL

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS,

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC,

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG,

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS,

and

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN COMMUNITIES,

of the one part,

THE PRESIDENT OF THE TURKISH REPUBLIC,

of the other part,

ANXIOUS to promote an accelerated development of the Turkish economy in order to facilitate the pursuit of the objectives of the Agreement establishing an Association between the ► M8 European Community ◀ and Turkey,

HAVE DESIGNATED AS THEIR PLENIPOTENTIARIES:

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS:

Mr Pierre HARMEL,
Minister for Foreign Affairs;

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY:

Mr Walter SCHEEL,
Minister for Foreign Affairs;

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC:

Mr Maurice SCHUMANN,
Minister for Foreign Affairs;

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC:

Mr Mario PEDINI,
Under-Secretary of State for Foreign Affairs;

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG:

Mr Gaston THORN,
Minister for Foreign Affairs;

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS:

Mr J. M. A. H. LUNS,
Minister for Foreign Affairs;

▼ **M2**

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN COMMUNITIES:

Mr Walter SCHEEL,
 President in Office of the Council of the European Communities;
 Mr Franco Maria MALFATTI,
 President of the Commission of the European Communities;

THE PRESIDENT OF THE TURKISH REPUBLIC:

Mr Ihsan Sabri ÇAĞLAYANGİL,
 Minister for Foreign Affairs;

WHO, having exchanged their Full Powers, found in good and due form,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Within the framework of the Association between the ► **M8** European Community ◀ and Turkey, the ► **M8** European Community ◀ shall supplement Turkey's own endeavours by participating, in the manner laid down in this Protocol, in measures to promote the development of that country.

Article 2

1. Requests for financing may be submitted to the European Investment Bank by the Turkish State, by an authority and by public or private undertakings which have their seat or a place of business in Turkey; the Bank shall notify them of the action taken on their application.
2. Investment projects shall be eligible for financing where they:
 - (a) help to increase the productivity of the Turkish economy and, in particular, aim to provide Turkey with a better economic infrastructure, higher agricultural output, and modern, efficiently-run public or private undertakings in the industrial and service sectors;
 - (b) further the aims of the Agreement of Association;
 - (c) are part of the Turkish Development Plan in force at the relevant date.
3. With respect to the choice of investment projects within the framework of the above provisions:
 - (a) only individual projects may be financed;
 - (b) as a general rule, investment projects which are to be carried out on Turkish territory may be financed irrespective of the sectors of the economy to which they relate.

▼M2

4. Special consideration shall be given to projects which could serve to improve the Turkish balance of payments.

Article 3

1. Requests which have been approved shall be financed by loans from the European Investment Bank acting on authority from the Member States of the ►**M8** European Community ◀.

2. These loans may be granted up to an aggregate ►**M5** amount of 242 million units of account ◀, which may be committed in a period expiring on 23 May 1976. Any balance outstanding at the end of that period shall be used in accordance with the provisions of this Protocol until it is exhausted.

3. The funds committed each year as a result of the granting of loans shall be distributed as evenly as possible over the whole period in which this Protocol is in force. However, relatively large amounts may, within reasonable limits, be committed in the first part of this period.

4. To the amount specified in paragraph 2 there shall be added the undisbursed portion of loans committed pursuant to the first Financial Protocol but cancelled before the whole or a part of the relevant payments had been made.

Article 4

1. Requests for financing which are not submitted by the Turkish Government cannot be approved without the agreement of that Government.

2. Where a loan is granted to an undertaking or to an authority other than the Turkish State, that loan shall be subject to a guarantee from the Turkish State.

3. Undertakings whose risk capital comes wholly or partly from countries of the ►**M8** European Community ◀ shall have access to the finance provided for in this Protocol on the same conditions as undertakings with Turkish capital.

Article 5

1. Loans shall be granted on the basis of the economic features of the projects which they are to finance.

2. Loans, especially those for capital investment projects, the return on which is indirect or long-term, may be granted for a maximum of thirty years, and may be redemption-free for up to eight years. The rate of interest on such loans must be not less than 2.5 % per annum.

▼ M2

3. Loans for the financing of projects showing a normal return, which must account for not less than 30 % of the amount of the loans granted to Turkey annually, may be made on the following terms:

- (a) a loan period and a redemption-free period determined by the Bank, subject to the limits laid down in paragraph 2, with a view to facilitating the servicing of loans by Turkey;
- (b) a rate of interest of not less than 4.5 % per annum.

4. The loans referred to in the preceding paragraph may be granted through the intermediary of appropriate Turkish agencies.

The choice of projects to be financed through these agencies and the terms on which loans by the Bank may be granted by the agency or agencies concerned to recipient undertakings, shall be subject to prior approval by the Bank.

5. Repayments by recipient undertakings which are not immediately needed by the intermediary agencies for the redemption of loans from the Bank, shall be paid into a special account; the use of such amounts shall be subject to approval by the Bank.

Article 6

1. All natural and legal persons who are nationals of Turkey or of Member States of the ► M8 European Community ◀ may participate on equal terms in tendering procedures, invitations to tender, transactions and contracts relating to projects for which loans have been granted.

2. The loans may be used to cover expenditure on imports or domestic expenditure, where such expenditure is necessary for carrying out approved capital investment projects, including expenditure on planning, on the services of consulting engineers and on technical assistance.

3. The Bank shall ensure that funds are used as judiciously as possible and in accordance with the objectives of the Agreement of Association.

Article 7

Turkey shall, for the whole period of a loan, make available to the recipients of the loan the currency necessary for the payment of interest and commission, and for the repayment of capital.

Article 8

Contributions under this Protocol for the execution of certain projects may take the form of participation in financing operations in which, in particular, third countries, international finance organisations or credit and development authorities and institutions in Turkey or of Member States of the ► M8 European Community ◀ may be concerned.

▼ M2*Article 9*

1. While this Protocol is in force the ► M8 European Community ◀ shall examine the possibility of supplementing the amount of the loans specified in Article 3 by loans granted by the European Investment Bank from its own resources and on market terms and whose aggregate amount may total 25 million units of account.
2. These loans would be used to finance projects showing a normal return which are to be carried out in Turkey by private undertakings.
3. The Statute of the European Investment Bank and Articles 4, 7 and 8 of this Protocol shall apply to these loans.

Article 10

The Contracting Parties shall, one year before expiry of this Protocol, consider which of its provisions relating to financial assistance might be adopted for a further period.

Article 11

This Protocol shall be annexed to the Agreement establishing an Association between the ► M8 European Community ◀ and Turkey.

Article 12

1. This Protocol shall be ratified by the Signatory States in accordance with their respective constitutional requirements and, as regards the ► M8 European Community ◀, shall become binding by a Council Decision taken in accordance with the Treaty establishing the ► M8 European Community ◀ and notified to the Contracting Parties to the Agreement establishing an Association between the ► M8 European Community ◀ and Turkey.

The above instruments of ratification and the act of notification of conclusion shall be exchanged at Brussels.

2. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the date of exchange of the instruments of ratification and act of notification of conclusion, referred to in paragraph 1.

Article 13

This Protocol is drawn up in two copies in the Dutch, French, German, Italian and Turkish languages, each of these texts being equally authentic.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Financial Protocol.

▼ M2

Done at Brussels this twenty-third day of November in the year one thousand nine hundred and seventy.

For His Majesty the King of the Belgians,

Pierre HARMEL

For the President of the Federal Republic of Germany,

Walter SCHEEL

For the President of the French Republic,

Maurice SCHUMANN

For the President of the Italian Republic,

Mario PEDINI

For His Royal Highness the Grand Duke of Luxembourg,

Gaston THORN

For Her Majesty the Queen of the Netherlands,

J. M. A. H. LUNS

For the Council of the European Communities,

Walter SCHEEL

Franco Maria MALFATTI

For the President of the Republic of Turkey,

Ihsan Sabri ÇAĞLAYANGİL

▼ M3

AGREEMENT

on products within the province of the European Coal and Steel
 ► M8 European Community ◀

(signed in Brussels, 23 November 1970)

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS,

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC,

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG,

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS,

Contracting Parties to the Treaty establishing the European Coal and Steel
 ► M8 European Community ◀, signed in Paris on 17 April 1951, whose
 States are hereinafter referred to as 'the Member States',

of the one part, and

THE PRESIDENT OF THE TURKISH REPUBLIC,

of the other part,

CONSIDERING that the abovementioned Member States have concluded among
 themselves the Treaty establishing the European Coal and Steel ► M8 European
 Community ◀;

CONSIDERING that they have also concluded the Treaty establishing the
 ► M8 European Community ◀, Article 232 of which lays down that the provi-
 sions of that Treaty shall not affect the provisions of the Treaty establishing the
 European Coal and Steel ► M8 European Community ◀, in particular as regards
 the rights and obligations of Member States;

CONSIDERING that the Agreement establishing an Association between the
 ► M8 European Community ◀ and Turkey does not apply to products within
 the province of the European Coal and Steel ► M8 European Community ◀;

DESIRING nevertheless to maintain and increase trade in those products between
 the Member States and Turkey;

HAVE DESIGNATED as their Plenipotentiaries:

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS:

Mr Pierre HARMEL,
 Minister for Foreign Affairs;

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY:

Mr Walter SCHEEL,
 Minister for Foreign Affairs;

▼ M3

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC:

Mr Maurice SCHUMANN,
Minister for Foreign Affairs;

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC:

Mr Mario PEDINI,
Under-Secretary of State for Foreign Affairs;

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG:

Mr Gaston THORN,
Minister for Foreign Affairs;

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS:

Mr J. M. A. H. LUNS,
Minister for Foreign Affairs;

THE PRESIDENT OF THE TURKISH REPUBLIC:

Mr Ihsan Sabri ÇAĞLAYANGİL,
Minister for Foreign Affairs;

WHO, having exchanged their Full Powers, found in good and due form,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

In respect of products which come from Member States or Turkey which are within the province of the European Coal and Steel ►M8 European Community ◀, customs duties and charges having equivalent effect and also quantitative restrictions and measures having equivalent effect in force between Member States and Turkey shall, save where measures are taken pursuant to Chapter X of the Treaty establishing the European Coal and Steel ►M8 European Community ◀, be progressively abolished in accordance with the conditions laid down in Article 2 of this Agreement.

Article 2

1. Trade barriers shall be abolished by Member States and by Turkey in accordance with a timetable adopted by mutual agreement of the Contracting Parties.

2. The Contracting Parties shall also determine the terms on which the products referred to in this Agreement shall be eligible for preferential treatment.

Article 3

Turkey shall not, in the fields covered by this Agreement, receive treatment more favourable than that which Member States extend to each other pursuant to the Treaty establishing the European Coal and Steel ►M8 European Community ◀.

▼ M3*Article 4*

Consultations shall take place between the Parties concerned in all cases where, in the opinion of one of them, the implementation of the above provisions calls for such consultations.

▼ M6*Article 5*

The Agreement shall apply to the European territories of the Kingdom of Belgium, of the Kingdom of Denmark, of the Federal Republic of Germany, of Ireland, of the French Republic, of the Italian Republic, of the Grand Duchy of Luxembourg, of the Kingdom of the Netherlands and of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and to the other European territories in respect of which a Member State assumes responsibility for external affairs, in accordance with the conditions laid down by the Treaty establishing the ► M8 European Community ◀, on the one hand, and to the territory of the Republic of Turkey, on the other.

▼ M3*Article ► M6 6 ◀*

This Agreement shall not affect the provisions of the Treaty establishing the European Coal and Steel ► M8 European Community ◀, or the powers or jurisdiction conferred by that Treaty.

Article ► M6 7 ◀

The Annex on German internal trade and connected problems shall form an integral part of this Agreement.

Article ► M6 8 ◀

1. This Agreement shall be ratified by the Signatory States in accordance with their respective constitutional requirements.

The instruments of ratification shall be exchanged at Brussels.

2. This Agreement shall enter into force on the first day of the month following the date on which the instruments of ratification have been exchanged.

Article ► M6 9 ◀

This Agreement is drawn up in two copies in the Dutch, French, German, Italian and Turkish languages, each of these texts being equally authentic.

▼ M3

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Agreement.

Done at Brussels this twenty-third day of November in the year one thousand nine hundred and seventy.

For His Majesty the King of the Belgians,

Pierre HARMEL

For the President of the Federal Republic of Germany,

Walter SCHEEL

For the President of the French Republic,

Maurice SCHUMANN

For the President of the Italian Republic,

Mario PEDINI

For His Royal Highness.the Grand Duke of Luxembourg,

Gaston THORN

For Her Majesty the Queen of the Netherlands,

J. M. A. H. LUNS

For the President of the Republic of Turkey,

Ihsan Sabri ÇAĞLAYANGİL

▼ M3*ANNEX***on German internal trade and connected problems**

THE HIGH CONTRACTING PARTIES,

Taking into consideration the conditions at present existing by reason of the division of Germany,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

1. Since trade between the German territories subject to the Basic Law for the Federal Republic of Germany and the German territories in which the Basic Law does not apply is a part of German internal trade, the application of the Agreement on products within the province of the European Coal and Steel ► M8 European Community ◀ requires no change in the treatment currently accorded to this trade.
2. Each Contracting Party shall inform the other Contracting Party of any agreements relating to trade with the German territories in which the Basic Law for the Federal Republic of Germany does not apply, and of any implementing provisions. Each Contracting Party shall ensure that the implementation of such agreements does not conflict with the principles of the Agreement on products within the province of the European Coal and Steel ► M8 European Community ◀, and shall in particular take appropriate measures to avoid harming the economy of the other Contracting Party.
3. Each Contracting Party may take appropriate measures to prevent any difficulties arising for it from trade between the other Contracting Party and the German territories in which the Basic Law for the Federal Republic of Germany does, not apply.

▼ M3**FINAL ACT**

The Plenipotentiaries of:

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS,

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC,

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG,

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS,

and of

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN COMMUNITIES,

of the one part, and of

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

of the other part,

Meeting at Brussels on the twenty-third day of November in the year one thousand nine hundred and seventy for the signature of:

— the Additional Protocol, to which are appended six Annexes,

— the Financial Protocol,

and

— the Agreement on products within the province of the European Coal and Steel ► **M8** European Community ◀, to which is appended an Annex,

Have adopted the following Joint Declarations by the Contracting Parties relating to the Additional Protocol:

1. Joint Declaration on the calculation of duties and charges,
2. Joint Declaration on Article 12 (2),
3. Joint Declaration on Articles 17 (1) and 18 (1),
4. Joint Declaration on Article 25 (4),
5. Joint Declaration on Article 27 (2),
6. Joint Declaration on Article 34,
7. Joint Declaration on the duties in the Common Customs Tariff which are listed in Annexes 2 and 6.

▼M3

They have also adopted the following Interpretative Declarations:

- Interpretative Declaration on Article 25 of the Additional Protocol,
- Interpretative Declaration on the value of the unit of account mentioned in Article 3 of the Financial Protocol.

They have, in addition, taken note of the following Declarations by the Government of the Federal Republic of Germany on the Agreement in respect of products within the province of the European Coal and Steel
► **M8** European Community ◀:

1. Declaration on the definition of the expression ‘German national’;
2. Declaration on the application to Berlin of the Agreement on products within the province of the European Coal and Steel
► **M8** European Community ◀.

These Declarations are annexed to this Final Act.

The Plenipotentiaries have agreed that the Declarations annexed to this Final Act shall be subjected to any internal procedures that may be necessary to ensure their validity.

In witness whereof, the Plenipotentiaries of the Contracting Parties have signed this Final Act.

▼ M3

Done at Brussels, this twenty-third day of November in the year one thousand nine hundred and seventy.

For His Majesty the King of the Belgians:

Pierre HARMEL

For the President of the Federal Republic of Germany:

Walter SGHEEL

For the President of the French Republic:

Maurice SCHUMANN

For the President of the Italian Republic:

Mario PEDINI

For His Royal Highness the Grand Duke of Luxembourg:

Gaston THORN

For Her Majesty the Queen of the Netherlands:

J. M. A. H. LUNS

For the Council of the European Communities:

Walter SCHEEL

Franco Maria MALFATTI

For the President of the Turkish Republic:

Ihsan Sabri ÇAĞLAYANGİL

▼ M3

ANNEX

**JOINT DECLARATION BY THE CONTRACTING PARTIES ON
THE ADDITIONAL PROTOCOL****1. Joint Declaration on the calculation of duties and charges**

The Contracting Parties agree that customs duties and charges having equivalent effect which are calculated in accordance with the rules of the Additional Protocol shall be rounded off to the first decimal point.

2. Joint Declaration on Article 12 (2)

The Contracting Parties agree that goods which are already in a bonded warehouse, or are being transported for export, or for which there was a firm contract of sale at the time Turkey notified the Council of Association in accordance with Article 12 (2) of the Additional Protocol, shall be liable to the customs duties applicable before the adoption of measures by Turkey in accordance with that Article.

3. Joint Declaration on Articles 17 (1) and 18 (1)

The duties in the Common Customs Tariff referred to in Articles 17 (1) and 18 (1) of the Additional Protocol are the duties in the Common Customs Tariff which are actually applied at the time of alignment of the Turkish Customs Tariff with the Common Customs Tariff.

4. Joint Declaration on Article 25 (4)

The Contracting Parties declare that in calculating the aggregate value of all the quotas which are to be increased by 10 % at regular intervals in accordance with Article 25 (4) of the Additional Protocol, no account shall be taken of the value of imports liberalized by Turkey during the periods referred to in that paragraph.

5. Joint Declaration on Article 27 (2)

The Contracting Parties declare that the provisions of Article 27 (2) of the Additional Protocol shall also apply to non-ferrous metals.

6. Joint Declaration on Article 34

The Contracting Parties agree that preparatory work in respect of the findings to be recorded by the Council of Association, pursuant to Article 34 of the Additional Protocol, may begin one year before expiry of the period of twenty-two years.

7. Joint Declaration on the duties in the Common Customs Tariff referred to in Annexes 2 and 6

The duties in the Common Customs Tariff referred to in Annexes 2 and 6 are the duties in the Common Customs Tariff which are actually applied at the time in relation to the Contracting Parties to GATT.

▼ **M3**

INTERPRETATIVE DECLARATIONS

Interpretative Declaration on Article 25 of the Additional Protocol

It is understood that importations financed:

- (a) with special aid resources connected with specific investment projects;
- (b) without allocation of foreign currency;
- (c) under the law on the promotion of foreign capital investment;

shall not be considered to be made under quotas opened in favour of the ► **M8** European Community ◀ in accordance with Article 25 of the Additional Protocol, and in particular paragraphs 4 and 5 thereof.

▼M3**Interpretative Declaration on the value of the unit of account in the context of Article 3 of the Financial Protocol**

The Contracting Parties declare that:

1. The value of the unit of account used to express the amount mentioned in Article 3 of the Financial Protocol shall be 0,88867088 gram of fine gold.
2. The parity of the currency of a Member State of the ►**M8** European Community ◀ in relation to the unit of account defined in paragraph 1 shall be the relation between the weight of fine gold contained in the unit of account and the weight of fine gold corresponding to the par value of that currency communicated to the International Monetary Fund. If no par value has been communicated, or if exchange rates differing from the par value by a margin exceeding that authorized by the International Monetary Fund are applied to current payments, the weight of fine gold corresponding to the parity of the currency shall be calculated on the basis of the exchange rate for a currency directly or indirectly expressed in and convertible into gold which is applied in the Member State to current payments, on the day of the calculation, and on the basis of the par value communicated to the International Monetary Fund for that convertible currency.
3. The unit of account defined in paragraph 1 shall remain unchanged throughout the period in which the Financial Protocol is in force. If, however, before the end of that period a uniform proportionate change in the par values of all currencies in relation to gold should be decided by the International Monetary Fund under Article IV, Section 7, of its Articles of Agreement, the weight of fine gold contained in the unit of account shall alter in inverse ratio to that change.

If one or more Member States do not apply the decision taken by the International Monetary Fund as referred to in the preceding subparagraph, the weight of fine gold contained in the unit of account shall alter in inverse ratio to the change decided by the International Monetary Fund. The Council of the European Communities shall, however, examine the situation thus created and shall take the necessary measures, acting by a qualified majority, after receiving a proposal from the Commission and the opinion of the Monetary Committee.

▼ M3

**DECLARATIONS BY THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL
REPUBLIC OF GERMANY ON THE AGREEMENT RELATING TO
PRODUCTS WITHIN THE PROVINCE OF THE EUROPEAN COAL
AND STEEL ► M8 EUROPEAN COMMUNITY ◀**

1. Declaration on the definition of the expression ‘German national’

All Germans as defined in the Basic Law for the Federal Republic of Germany shall be considered nationals of the Federal Republic of Germany.

**2. Declaration on the application to Berlin of the Agreement in respect of
products within the province of the European Coal and Steel
► M8 European Community ◀**

The Agreement on products within the province of the European Coal and Steel ► M8 European Community ◀ shall apply equally to Land Berlin unless the Government of the Federal Republic of Germany makes a declaration to the contrary to the other Contracting Parties within three months.

▼ M7**DODATNI PROTOKOL****uz Sporazum o pridruživanju između ► M8 Europske zajednice ◄
i Turske**► M8 EUROPSKA ZAJEDNICA ◄,

s jedne strane,

REPUBLIKA TURSKA,

s druge strane,

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum o pridruživanju između ► M8 Europske zajednice ◄ i Turske, potpisan u Ankari 12. rujna 1963., i Dodatni protokol potpisan u Bruxellesu 23. studenoga 1970., dalje u tekstu „Sporazum”, te Odluku br. 1/80 Vijeća za pridruživanje od dana 19. rujna 1980.,

SMATRAJUĆI DA ► M8 Europska zajednica ◄ i Turska žele nadalje jačati svoje odnose kako bi uzele u obzir novu dimenziju nastalu pristupanjem Španjolske i Portugala Europskim zajednicama dana 1. siječnja 1986., te da članak 56. Dodatnoga protokola omogućuje da se ovom prigodom uzmu u obzir obostrani interesi ► M8 Europske zajednice ◄ i Turske utvrđeni Sporazumom,

SMATRAJUĆI DA je potrebno donijeti pravila koja će omogućiti zadržavanje tradicionalnog izvoza Turske u ► M8 Europsku zajednicu ◄,

ODLUČILE SU zaključiti protokol kojim se prilagođavaju određene odredbe Sporazuma, te su u tu svrhu imenovale svoje opunomoćenike:

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA:

Jakob Esper LARSEN,

izvanredni veleposlanik i opunomoćenik,

stalni predstavnik Danske,

predsjednik Odbora stalnih predstavnika;

Jean DURIEUX,

posebni savjetnik u Glavnoj upravi za vanjske poslove Komisije Europskih zajednica;

VLADA REPUBLIKE TURSKE:

Pulat TACAR,

izvanredni veleposlanik i opunomoćenik,

stalni izaslanik u ► M8 Europskoj zajednici ◄, voditelj misije Republike Turske;

KOJI SU SE, razmijenivši svoje punomoći, za koje je utvrđeno da su u valjanom i propisanom obliku,

SPORAZUMJELI:

▼ **M7***Članak 1.*

1. Za godinu 1990. i svaku sljedeću tržišnu godinu ► **M8** Europska zajednica ◀ na temelju statističkog pregleda i analize iz podstavka 2. te uzimajući u obzir čimbenike potrebne za održanje tradicionalnih trgovinskih tokova u kontekstu proširenja, odlučuje hoće li će prilagoditi ulazne cijene iz Uredbe (EEZ) br. 1035/72 za svježe limune, obuhvaćene podrubrikom ex 08.02 C Zajedničke carinske tarife, podrijetlom iz Turske, u količinskom ograničenju 12 000 tona godišnje.

2. Od godine 1987. nadalje i na kraju svake tržišne godine, ► **M8** Europska zajednica ◀ na temelju statističkog pregleda provodi analizu stanja za limune podrijetlom iz Turske izvezene u ► **M8** Europsku zajednicu ◀.

Za isti proizvod od godine 1989. i za svaku sljedeću ► **M8** Europska zajednica ◀, zajedno s Turskom, izrađuje predviđanje proizvodnje i isporuke.

3. Moguća prilagodba iz stavka 1. odnosi se na iznos koji se odbija, u pogledu carine, od reprezentativnih cijena zabilježenih u ► **M8** Europskoj zajednici ◀, kako bi se izračunala uvozna cijena tog proizvoda u granicama određenim člankom 152. stavkom 2. točkom (c) Akta o pristupanju Španjolske i Portugala.

Članak 2.

Uvoz svježeg stolnog grožđa, obuhvaćenog podrubrikom 08.04 A I (b) Zajedničke carinske tarife, podrijetlom iz Turske, u ► **M8** Europsku zajednicu ◀ u razdoblju od 18. do 31. lipnja bit će zapriman pod jednakim uvjetima u pogledu ukinuća carina kako je predviđeno za isti proizvod tijekom razdoblja od 15. do 17. lipnja člankom 3. Odluke br. 1/80 Odbora za pridruživanje i stavkom 1. Razmjene pisama između EEZ-a i Republike Turske dana 6. veljače 1981. o članku 3. stavku 3. te Odluke.

Članak 3.

Ovaj je Protokol sastavni dio Sporazuma o pridruživanju između ► **M8** Europske zajednice ◀ i Turske.

Članak 4.

1. Ugovorne stranke ratificiraju, prihvaćaju i odobravaju ovaj Protokol u skladu sa svojim unutarnjim postupcima; Ugovorne stranke obavješćuju jedna drugu o završetku postupaka potrebnih u tu svrhu.

2. Ovaj protokol stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon dana slanja obavijesti iz stavka 1.

Članak 5.

Ovaj je Protokol sastavljen u po dva primjerka na danskom, nizozemskom, engleskom, francuskom, njemačkom, grčkom, talijanskom, portugalskom, španjolskom i turskom jeziku; svaki od navedenih tekstova jednako je vjerodostojan.

▼ M7

En fe de lo cual, los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Protocolo.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne Protokol.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Protokoll gesetzt.

Εις πίστωσιν των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι έθεσαν τις υπογραφές τους στο παρόν πρωτόκολλο.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have signed this Protocol.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent protocole.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente protocollo.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit Protocol hebben gesteld.

Em fê do que, os plenipotenciários abaixo assinados apuseram as suas assinaturas no final do presente Protocolo.

Bunun belgesi olarak, aşağıda adlari yazili tam yektili temsilciler bu protokolün altına imzalarını atmışlardır.

Hecho en Bruselas, el ventitrés de julio de mil novecientos ochenta y siete.

Udfærdiget i Bruxelles, den treogtyvende juli nitten hundrede og syvogfirs.

Geschehen zu Brüssel am dreiundzwanzigsten Juli neunzehnhundert-siebenundachtzig.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι τρεις Ιουλίου χίλια εννιακόσια ογδόντα επτά.

Done at Brussels on the twenty-third day of July in the year one thousand nine hundred and eighty-seven.

Fait à Bruxelles, le vingt-trois juillet mil neuf cent quatre-vingt-sept.

Fatto a Bruxelles, addì ventitré luglio millenovecentottantasette.

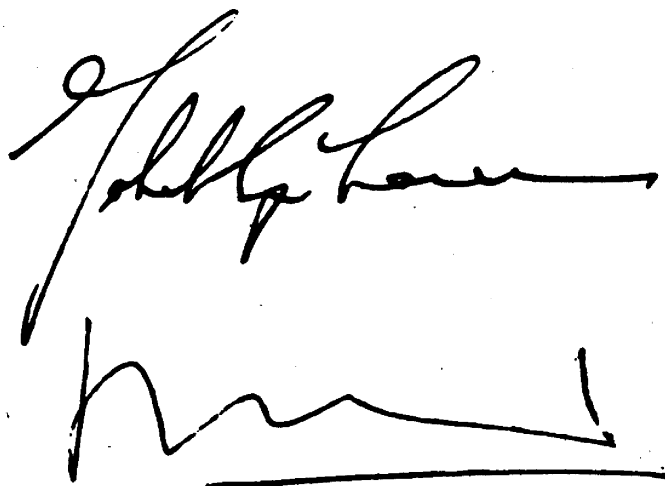
Gedaan te Brussel, de drieëntwintigste juli negentienhonderd zeven-entachtig.

Feito em Bruxelas, em vinte e três de Julho de mil novecentos e oitente e sete.

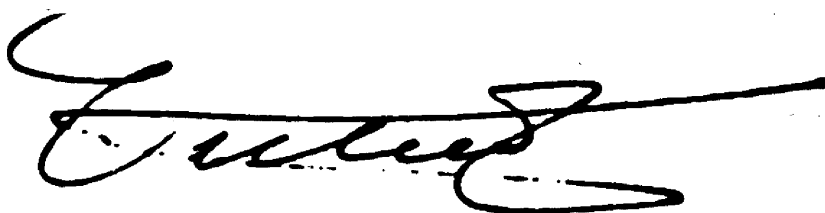
Brüksel'de, 23 Termuz bin dokuz yüz seksen yedi gününde yapılmıştır.

▼ M7

Por el Consejo de las Comunidades Europeas
 For Rådet for De Europæiske Fællesskaber
 Für den Rat der Europäischen Gemeinschaften
 Για το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
 For the Council of the European Communities
 Pour le Conseil des Communautés européennes
 Per il Consiglio delle Comunità europee
 Voor de Raad van de Europese Gemeenschappen
 Pelo Conselho das Comunidades Europeias
 Avrupa Topluluklari Konseyi adina

Por el Gobierno de la República de Turquía
 Por regeringen for Republikken Tyrkiet
 Für die Regierung der Republik Türkei
 Για την κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Τουρκίας
 For the Government of the Republic of Turkey
 Pour le gouvernement de la République turque
 Per il governo della Repubblica di Turchia
 Voor de Regering van de Republiek Turkije
 Pelo Governo da República da Turquia
 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adina

▼M7**Zajednička izjava ugovornih stranaka o članku 1. Dodatnog protokola**

Ako se stupanje na snagu Dodatnog protokola ne poklapa s početkom kalendarske ili, ovisno o slučaju, sezonske godine, ugovorne stranke sporazumjele su se da se količinska ograničenja iz članka 1. primjenjuju na bazi pro rata.

Ugovorne stranke također su se sporazumjele da obračunavanje količinskih ograničenja na uvoz u ►M8 Europsku zajednicu ◀ za proizvode podrijetlom iz Turske na koje se primjenjuje Dodatni protokol započinje s 1. siječnja svake godine.

Izjava predstavnika Savezne Republike Njemačke o definiciji njemačkog državljanstva

U smislu temeljnog ustavnog zakona koji se primjenjuje u Saveznoj Republici Njemačkoj, svaki se Nijemac smatra državljaninom Savezne Republike Njemačke.

Izjava predstavnika Savezne Republike Njemačke o primjeni Dodatnog protokola na Berlin

Dodatni protokol također se primjenjuje na Grad Berlin pod uvjetom da Vlada Savezne Republike Njemačke unutar tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Protokola nije uputila suprotnu izjavu drugim ugovornim strankama.

▼B

ZAVRŠNI AKT

(64/734/CEE)

Punomoćnici

Njegovog Veličanstva Kralja Belgije,

predsjednika Savezne Republike Njemačke,

predsjednika Francuske Republike,

predsjednika Talijanske Republike,

Njezinog Kraljevskog Visočanstva Velike Vojvotkinje od Luksemburga,

Njezinog Veličanstva Kraljice Nizozemske,

i Vijeća ►M8 Europske zajednice ◀,

s jedne strane, i

predsjednika Republike Turske,

s druge strane,

koji su se sastali u Ankari dana dvanaestog rujna tisuću devetsto šezdeset i treće radi potpisivanja Sporazuma o uspostavi pridruživanja između ►M8 Europske zajednice ◀ i Turske,

donijeli su sljedeće tekstove:

— Sporazum o pridruživanju između ►M8 Europske zajednice ◀ i Turske,

kao i sljedeće protokole:

— Protokol br. 1: Privremeni protokol

— Protokol br. 2: Financijski protokol

Punomoćnici su, između ostalog:

— donijeli niže navedene izjave koje se nalaze u prilogu ovom aktu (Prilog I.):

1. Izjava o namjeri u pogledu grožđica pozivajući se na članak 2. Privremenog protokola;
2. Interpretativna izjava u pogledu vrijednosti obračunske jedinice predviđene u članku 2. Financijskog protokola;
3. Interpretativna izjava u pogledu definicije pojma „ugovorne stranke“ iz Sporazuma o pridruživanju,

▼B

— i uzeli u obzir niže navedene izjave Vlade Savezne Republike Njemačke koje se nalaze u prilogu ovom aktu (Prilog II.):

1. Izjava u pogledu definicije njemačkih državljana;
2. Izjava u pogledu primjene Berlinskog sporazuma.

Punomoćnici su sporazumni da će, prema potrebi, izjave koje su priložene ovom aktu biti podložne postupcima potrebnima radi osiguranja njihove valjanosti pod istim uvjetima kao i Sporazum o pridruživanju između ►**M8** Europske zajednice ◀ i Turske.

U POTVRDU TOGA, dolje potpisani punomoćnici potpisali su ovaj Završni akt.

Sastavljeno u Ankari dvanaestog rujna tisuću devetsto šezdeset i treće.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges, Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

Paul-Henri SPAAK

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland,

Gerhard SCHRÖDER

Pour le Président de la République française,

Maurice COUVE de MURVILLE

Per il Presidente della Repubblica italiana,

Emilio COLOMBO

Pour Son Altesse Royale la Grande-Duchesse de Luxembourg,

Eugène SCHAUS

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

Joseph M.A.H. LUNS

Im Namen des Rates der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft,

Pour le Conseil de la Communauté économique européenne,

Per il Consiglio della Comunità Economica Europea,

Voor de Raad der Europese Economische Gemeenschap,

Joseph M.A.H. LUNS

Türkiye Cumhuriyeti adina,

Feridun Cemal ERKIN

▼ B

PRILOG I.

1. **Izjava o namjeri u pogledu groždica pozivajući se na članak 2. privremenog protokola**

► **M8** Europska zajednica ◀ izjavljuje da ne planira uspostaviti zajedničku organizaciju tržišta za groždice.

2. **Interpretativna izjava u pogledu vrijednosti obračunske jedinice predviđene u članku 2. Financijskog protokola**

Ugovorne stranke izjavljuju da:

1. Vrijednost obračunske jedinice koja se koristi za izražavanje iznosa predviđenog u članku 2. Financijskog protokola iznosi 0,88867088 grama čistog zlata.

2. Paritet valute neke države članice ► **M8** Europske zajednice ◀ u odnosu na obračunsku jedinicu definiranu u stavku 1. gore je odnos između težine čistog zlata sadržanog u toj obračunskoj jedinici i težine čistog zlata koja odgovara paritetu te valute deklarirane pri Međunarodnome monetarnom fondu. U nedostatku deklariranog pariteta ili u slučaju kada se na tekuća plaćanja primjenjuju devizni tečajevi koji odstupaju od pariteta u rasponu većem od onoga koji dozvoljava Monetarni fond, težina čistog zlata koja odgovara paritetu valute obračunat će se na temelju tečaja koji se primjenjuje u državi članici za tekuća plaćanja na dan obračuna u valuti koja je izravno ili neizravno definirana i konvertibilna u zlato te na temelju pariteta deklariranog u Monetarnom fondu za tu konvertibilnu valutu.

3. Obračunska jedinica, kako je definirana u stavku 1. gore, ostaje nepromijenjena tijekom trajanja izvršenja financijskog protokola. Međutim, ako prije dana isteka potonjeg mora doći do uniformno proporcionalne promjene nominalne vrijednosti svih valuta u odnosu na zlato, o čemu je Međunarodni monetarni fond donio odluku na temelju članka 4. odjeljka 7. svojeg Statuta, težina čistog zlata obračunske jedinice varira obrnuto proporcionalno toj izmjeni.

U slučaju da jedna država članica Zajednice ili više njih neće provesti odluku koju je donio Međunarodni monetarni fond predviđenu u gornjoj alineji, težina čistog zlata obračunske jedinice varira obrnuto proporcionalno izmjeni o kojoj je odlučio Međunarodni monetarni fond. Međutim, Vijeće Europske ekonomske zajednice ispitat će tako nastalu situaciju i donijeti potrebne mjere kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije i nakon mišljenja Monetarnog odbora.

▼B**3. Interpretativna izjava u pogledu definicije pojma „ugovorne stranke” iz Sporazuma o pridruživanju**

Ugovorne stranke sporazumne su da će Sporazum o pridruživanju tumačiti u smislu da izraz „ugovorne stranke” koji se nalazi u Sporazumu s jedne strane označava ►**M8** Europsku zajednicu ◀ i države članice, ili samo ili države članice ili ►**M8** Europsku zajednicu ◀, a s druge strane Republiku Tursku. Značenje koje u pojedinom slučaju treba dati tom izrazu zaključuje se iz dotičnih odredaba Sporazuma, kao i iz odgovarajućih odredaba Ugovora o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀. U određenim slučajevima, izraz „ugovorne stranke” može označavati države članice tijekom prijelaznog razdoblja Ugovora o osnivanju ►**M8** Europske zajednice ◀, odnosno ►**M8** Europsku zajednicu ◀ nakon isteka dotičnog razdoblja.

▼B

PRILOG II.

Izjave Vlade Savezne Republike Njemačke

1. *Izjava u pogledu definicije njemačkih državljana*

Državljanima Savezne Republike Njemačke smatraju se svi Nijemci u smislu Ustava Savezne Republike Njemačke.

2. *Izjava u pogledu primjene Berlinskog sporazuma*

Sporazum o pridruživanju jednako se primjenjuje na Land Berlin, osim ako Vlada Savezne Republike Njemačke ugovornim strankama nije dala suprotnu izjavu u roku od tri mjeseca.